

BETER (TOE)ZICHT OP INTERNATIONALE DETACHERING

TWEEDE EVALUATIE VAN DE MELDPlicht VOOR
GEDETACHEERDE WERKENDEN VANUIT DE EUROPESE UNIE

EINDRAPPORT

seo • economisch onderzoek

AUTEURS

HENRI BUSSINK, TAMARA DOEVE, ALBERT RUTTEN & ARJAN HEYMA

IN OPDRACHT VAN

MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID (SZW)

AMSTERDAM, FEBRUARI 2025

Samenvatting

De meld- en controleplicht versterkt het toezicht op werkenden die vanuit de Europese Unie in Nederland zijn gedetacheerd, maar ondermelding en beperkte datakwaliteit belemmeren de volledige potentie ervan. Meer gerichte voorlichting, verdere automatisering van processen en een zichtbare handhaving zijn nodig om de bekendheid te vergroten, administratieve lasten te verminderen en de naleving te verbeteren. Toezichthouders en vakbonden pleiten voor een brede toepassing van de meld- en controleplicht, terwijl werkgevers aandringen op uitzonderingen voor laagrisicosectoren.

Deze evaluatie onderzoekt praktijkervaringen met de meld- en controleplicht bij buitenlandse dienstverrichters, binnenlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen. De meld- en controleplicht, ingevoerd onder Artikel 8 van de *Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de EU* (WagwEU), heeft als doel de rechten van werkenden die gedetacheerd zijn vanuit de Europese Unie beter te beschermen tijdens de detachering en oneerlijke concurrentie op basis van arbeidsvoorwaarden tegen te gaan. De meld- en controleplicht beoogt toezichthouders de noodzakelijke informatie te bieden om gerichte controles en inspecties uit te voeren. Het onderzoek evalueert of verbeteringen in de voorlichting over de meld- en controleplicht en in de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket hebben bijgedragen aan een betere naleving van de meld- en controleplicht, een hogere datakwaliteit van de meldgegevens en een effectiever toezicht op wetgeving rondom werk, sociale zekerheid, verblijf en fiscaliteit in vergelijking met een aantal jaar geleden. Daarnaast zijn eerder gesignaleerde knelpunten in de uitvoering, zoals ervaren administratieve lasten door dienstverrichters en dienstontvangers, ondermelding en de relevantie van uitzonderingen op de meld- en controleplicht onderzocht. De resultaten van dit onderzoek bieden inzichten voor verdere verbeteringen in beleid, uitvoering en toezicht.

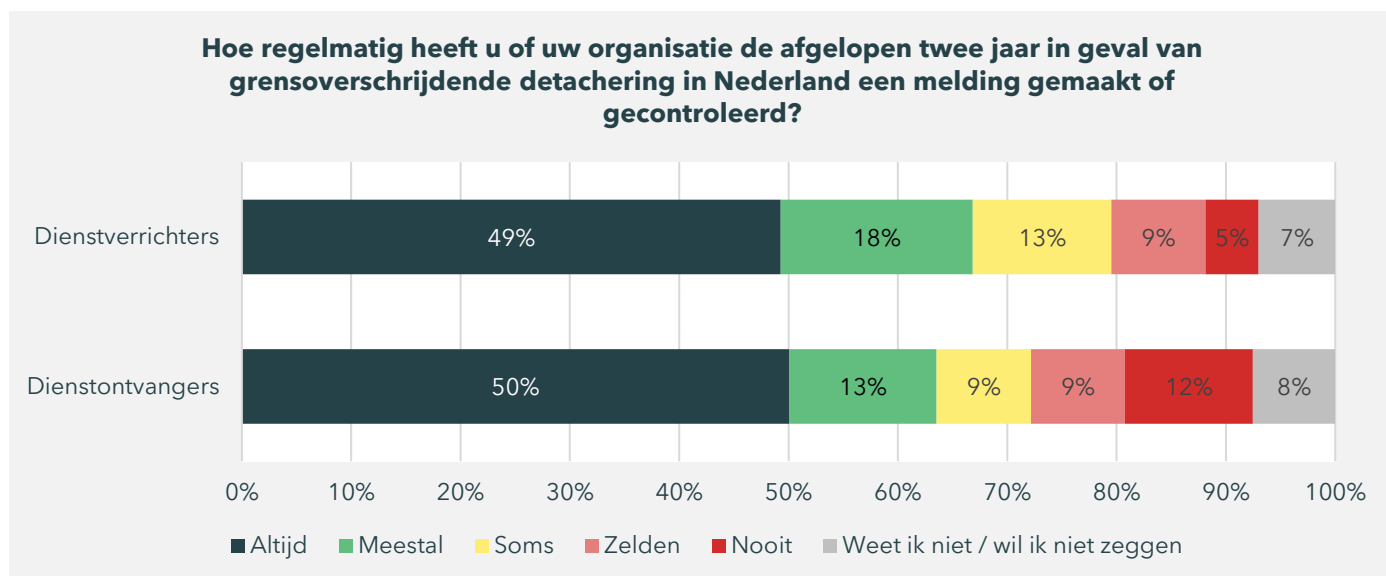
Met een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve methoden, waaronder data-analyses, enquêtes en interviews, zijn ervaringen van betrokken partijen verzameld. Dit omvat een analyse van de webdata van postedworkers.nl en van de registratiedata uit het meldloket. Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers, zowel degenen die geregistreerd staan in het meldloket als potentieel niet-meldende dienstverrichters en potentieel niet-controlerende dienstontvangers uit bedrijvenpanels, zijn geënuquêteerd en geïnterviewd. Hierdoor ontstaat een minder selectief beeld dat niet uitsluitend gebaseerd is op partijen die al voldoen aan de meld- en controleplicht, maar ook inzicht biedt in de perspectieven van niet-melders en niet-controlerders. Toezichthoudende partijen, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Sociale Verzekeringsbank (SVB), Belastingdienst, Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en enkele sociale partners, zoals werkgeversvereniging AWWN, vakbond FNV en Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten (SNCU), zijn geraadpleegd via interviews om hun perspectieven en ervaringen met de meld- en controleplicht in kaart te brengen.

Voor de meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers is duidelijk wanneer de meld- en controleplicht geldt, maar niet voor iedereen. Binnenlandse dienstontvangers ervaren meer onbekendheid en onduidelijkheid over de meld- en controleplicht dan buitenlandse dienstverrichters. Beide groepen worden voornamelijk via elkaar en door online bronnen geïnformeerd over deze verplichting. De impact

van gerichte voorlichtingscampagnes lijkt beperkt, omdat slechts een klein deel van de doelgroep aangeeft hierdoor bereikt en geïnformeerd te zijn. Volgens zowel dienstverrichters als dienstontvangers schieten de voorlichting en de beschikbare informatie over de meld- en controleplicht soms tekort. Vooral de hoeveelheid, de vindbaarheid en de helderheid van de informatie vormen knelpunten. Beide groepen geven aan meer behoefte te hebben aan meer gerichte, praktische en sectorspecifieke ondersteuning. Een concrete oplossing die de doelgroep zelf aandraagt, is een duidelijke factsheet met specifieke meldinformatie en voorbeeldafbeeldingen, waarop de vereiste gegevens overzichtelijk en duidelijk zijn gemarkeerd. Dit hulpmiddel kan hen effectief ondersteunen bij het correct invullen en controleren van de meldingen.

De naleving van de meld- en controleplicht lijkt de afgelopen jaren verbeterd, maar ervaren administratieve lasten, onbekendheid en interne afstemmingsproblemen blijven nalevingsproblemen veroorzaken. De meeste dienstverrichters en dienstontvangers geven aan dat zij bij grensoverschrijdende detachering (altijd) melden of controleren (zie Figuur S.1), maar er zijn twijfels over de sectorbrede naleving onder deze groep, vooral in de bouwnijverheid. Dit leidt bij sommigen tot een gevoel van een ongelijk speelveld. Buitenlandse dienstverrichters geven aan niet (altijd) te melden omdat zij de administratieve lasten als hoog ervaren en verwachten dat binnenlandse dienstontvangers toch niet controleren. Aan de kant van binnenlandse dienstontvangers worden onbekendheid, onduidelijkheid en interne organisatie- en communicatieproblemen als belangrijke belemmeringen genoemd voor de naleving van de controleplicht. Hoewel beide partijen deze redenen aangeven als de voornaamste oorzaken voor niet-naleving, ontslaan ze hen niet van de verplichting om de meld- en controleplicht na te leven. Meer gerichte voorlichting en zichtbare handhaving richting dienstontvangers over de controleplicht kunnen een effectieve manier zijn om de druk op dienstverrichters te vergroten en daarmee de naleving van de meldplicht te verbeteren.

Figuur S.1 De meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers melden of controleren (bijna) altijd wanneer dat moet, maar er zijn twijfels over sectorbrede naleving

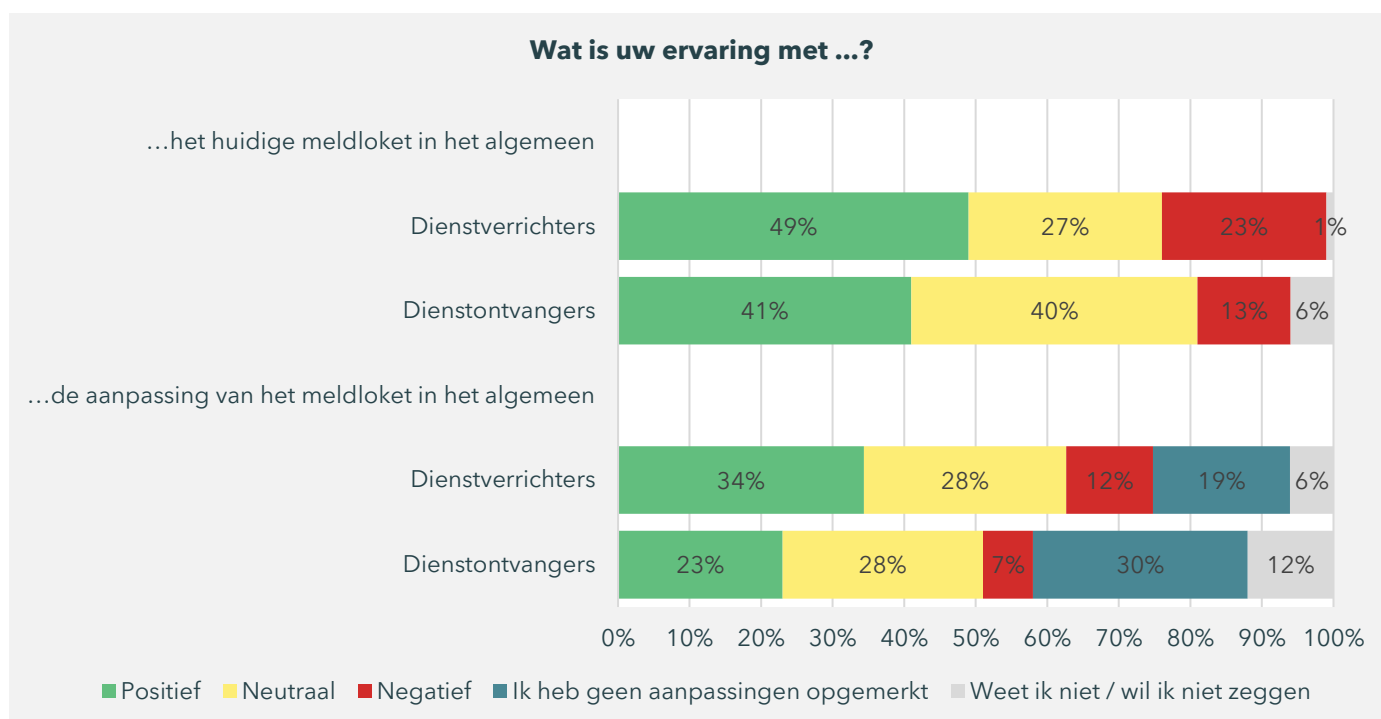


Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=947) en dienstontvangers (n=490), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Buitenlandse dienstverrichters beoordelen (aanpassingen aan) het meldloket vaker zowel positiever als negatiever dan binnenlandse dienstontvangers. Ervaren administratieve lasten en specifieke technische knelpunten blijven voor beide groepen een aandachtspunt. Eerdere aanpassingen aan het meldloket hebben de gebruikservaring verbeterd (zie Figuur S.2). Dienstverrichters waarderen deze aanpassingen vaker zowel positiever

als negatiever, maar zij ervaren de meldplicht ook als meer belastend dan dienstontvangers de controleplicht. Dienstontvangers controleren de meldingen meestal zelf, terwijl dienstverrichters het melden vaker uitbesteden. Dit verschil leidt tot uiteenlopende gebruikservaringen met het meldloket. Beide groepen hebben regelmatig onderling contact voorafgaand aan de meldingen, waarbij soms ook externe partijen worden ingeschakeld. Hoewel de meeste gebruikers weinig knelpunten ervaren, blijven technische problemen met het meldloket en gebrekkige communicatie – zowel tussen organisaties als intern – een uitdaging. Gebruikers zien vooral kansen in verdere automatisering van het meld- en controleproces. Dit kan bijvoorbeeld door standaardgegevens op te slaan, herbruikbaar te maken en het meldloket te koppelen aan externe databronnen, zoals het KvK-register, om handmatige invoer te minimaliseren en administratieve lasten verder te beperken. Tegelijkertijd is het belangrijk dat zowel dienstverrichters als dienstontvangers hun interne organisatie verbeteren, zodat meldingen beter worden afgestemd en bij de juiste personen terechtkomen. Dit zal bijdragen aan een minder belastende en daardoor eenvoudigere naleving van de meld- en controleplicht.

Figuur S2. Buitenlandse dienstverrichters beoordelen (aanpassingen aan) het meldloket vaker zowel positiever als negatiever dan binnenlandse dienstontvangers



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=535 en n=532) en dienstontvangers (n=313 en n=174), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

De meld- en controleplicht versterkt het toezicht op gedetacheerde werkenden vanuit de Europese Unie, maar ondermelding en beperkte datakwaliteit belemmeren de volledige potentie ervan. Toezichthoudende partijen zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Sociale Verzekeringsbank (SVB), Belastingdienst en Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) maken gebruik van gegevens uit het meldloket als aanvullende bron om risico's zoals schijnconstructies, onderbetaling en misbruik gericht aan te pakken. Daarbij blijven ze echter deels afhankelijk van incomplete of foutieve meldingen. Sociale partners, zoals vakbonden, geven aan dat zij geen directe toegang hebben tot deze meldgegevens en hier alleen via een complexe aanvraagprocedure inzicht in kunnen krijgen. Volgens hen belemmert dit het effectieve toezicht op cao-bepalingen en verhindert het dat zij de centrale rol kunnen vervullen die is vastgelegd in de Handhavingsrichtlijn (Richtlijn 2014/67/EU). Hoewel de afgelopen jaren

verbeteringen zijn doorgevoerd in het meldloket, blijven knelpunten bestaan, zoals onduidelijke meldverplichtingen, ervaren administratieve lasten en niet-naleving in risicosectoren. Gerichte inspanningen zijn daarom noodzakelijk. Dit omvat gerichtere voorlichting over de meld- en controleplicht, met name gericht op binnenlandse dienstontvangers die een grotere onbekendheid met deze verplichting hebben, bijvoorbeeld via brancheorganisaties. Brieven en e-mails bereiken door interne afstemmingsproblemen binnen organisaties niet altijd de juiste personen en lossen dit probleem daarom niet effectief op. Daarnaast is verdere automatisering van het meld- en controleproces en meer toegankelijke informatie voor sociale partners belangrijk. Verder is meer zichtbare handhaving door toezichthoudende partijen gewenst, aangevuld met een meer centrale rol voor sociale partners bij het toezicht op de naleving van cao-bepalingen voor gedetacheerde werkenden uit de EU. Deze maatregelen zijn belangrijk om de naleving en effectiviteit van de meld- en controleplicht te versterken bij het toezicht op gedetacheerde werkenden uit de EU, zowel op minimumvoorwaarden als op cao-voorwaarden.

Toezichthouders en vakbonden zien geen aanleiding voor meer uitzonderingen op de meld- en controleplicht, terwijl werkgevers hier wel voor pleiten om administratieve lasten te verlichten.

Toezichthoudende partijen benadrukken dat een brede toepassing van de meld- en controleplicht belangrijk is om risico's in beeld te houden en effectief toezicht te kunnen garanderen. Vakbonden delen deze terughoudendheid en vrezen dat meer uitzonderingen leiden tot verminderde controle in risicosectoren. Werkgevers daarentegen pleiten voor uitzonderingen in wat zij aanmerken als laagrisicosectoren, zoals de financiële sector en consultancy, om administratieve lasten te verlichten. Een dergelijke uitzondering kan echter een waterbedeffect veroorzaken, waarbij partijen administratief strategisch naar deze sectoren gaan detacheren om de meld- en controleplicht te omzeilen, zonder dat dit in de praktijk overeenkomt met de daadwerkelijke werkzaamheden. Buitenlandse dienstverrichters zijn beter op de hoogte van de uitzonderingen dan binnenlandse dienstontvangers, maar beide groepen geven aan behoefte te hebben aan betere voorlichting. Dit moet zowel fouten, zoals niet melden wanneer dat wel verplicht is, als onnodige administratieve lasten, zoals melden wanneer dat niet nodig is, voorkomen. Hoewel specifieke uitzonderingen, zoals bij korte detacheringen of hoge gemiddelde lonen, door sommige organisaties worden voorgesteld, waarschuwt de NLA dat het handhaven van dergelijke grenzen lastig is en dat dit de effectiviteit van de meldplicht kan ondermijnen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1 Inleiding	7
1.1 Achtergrond en doel	7
1.2 Onderzoeksvragen	8
1.3 Aanpak van het onderzoek	9
1.4 Leeswijzer	13
2 Ervaringen met de voorlichting over de meldplicht	14
2.1 Buitenlandse dienstverrichters versus binnenlandse dienstontvangers	15
2.2 Beantwoording eerste deelvraag	24
3 Ervaringen met het meldloket	27
3.1 Buitenlandse dienstverrichters versus binnenlandse dienstontvangers	27
3.2 Beantwoording tweede deelvraag	36
4 Ervaringen van toezichthoudende partijen met de meldplicht	38
4.1 Risico's voor buitenlandse gedetacheerde werkenden	38
4.2 Bijdrage meld- en controleplicht aan toezicht	40
4.3 Naleving van de meld- en controleplicht	46
4.4 Beantwoording derde deelvraag	50
5 Ervaringen met uitzonderingen op de meldplicht	52
5.1 Buitenlandse dienstverrichters versus binnenlandse dienstontvangers	52
5.2 Toezichthoudende partijen	55
5.3 Beantwoording vierde deelvraag	55
Referenties	57
Bijlage A Onderzoeksvragen	58
Bijlage B Analyse webdata postedworkers.nl	60
Bijlage C Analyse registratiedata meldloket WagwEU	63
Bijlage C.1 Gemelde buitenlandse dienstverrichters	63
Bijlage C.2 Gemelde binnenlandse dienstontvangers	69
Bijlage C.3 Gemelde opdrachten	74
Bijlage C.4 Gemelde buitenlandse gedetacheerde werkenden	79

1 Inleiding

Deze tweede evaluatie van de meldplicht in het kader van de *Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerden werknemers in de EU* (WagwEU) onderzoekt hoe de meldplicht in de praktijk uitpakt voor buitenlandse dienstverrichters, in Nederland gevestigde dienstontvangers en diverse Nederlandse toezichthoudende partijen.

Dit hoofdstuk beschrijft de achtergrond en het doel van het onderzoek, de onderzoeksvragen en de aanpak van het onderzoek. Het behandelt tevens de beleidscontext en resultaten uit de eerste evaluatie van de meldplicht. De onderzoeksaanpak doorloopt vijf stappen waarin kwantitatieve en kwalitatieve analyses zijn gecombineerd om de onderzoeksvragen te beantwoorden.

1.1 Achtergrond en doel

Op grond van het vrij verkeer van diensten (artikel 56 en 57 van het Werkingsverdrag) kunnen werkenden uit de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte en Zwitserland (EER+) tijdelijk in Nederland een opdracht uitvoeren. Dit heet internationale detachering. Tijdens de detachering in Nederland hebben gedetacheerde werkenden uit het buitenland recht op een 'harde kern' van Nederlandse arbeidsvoorwaarden, zoals het minimumloon en de kernvoorwaarden uit algemeen verbindend verklaarde cao's. Dit is vastgelegd in de *Wet arbeidsvoorwaarden voor gedetacheerde werknemers uit de EU* (WagwEU), die de (herziene) Europese Detacheringsrichtlijn (Richtlijn 96/71/EG en 2018/957/EU) implementeert. Het doel is om gedetacheerde werkenden vanuit het buitenland te beschermen tegen malafide werkgevers en dienstontvangers en oneerlijke concurrentie op basis van arbeidsvoorwaarden tegen te gaan.

Om het toezicht op de naleving van de juiste arbeidsvoorwaarden voor buitenlandse gedetacheerde werknemers te verbeteren, omvat de Europese Handhavingsrichtlijn (Richtlijn 2014/67/EU) een meldplicht. Sinds de invoering op 1 maart 2020 moeten buitenlandse werkgevers hun naar Nederland gedetacheerde werknemers melden via het online meldloket [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl), met uitzondering van enkele sectoren en activiteiten (zie Box 1.1). In bepaalde sectoren geldt de meldplicht ook voor buitenlandse zelfstandigen die tijdelijk in Nederland een opdracht uitvoeren. Deze buitenlandse werkgevers en zelfstandigen heten dienstverrichters of opdrachtnemers (hierna: buitenlandse dienstverrichters). De in Nederland gevestigde dienstontvanger of opdrachtgever controleert de melding (hierna: binnenlandse dienstontvanger). De gegevens uit het meldloket worden door toezichthoudende partijen, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), maar ook de Sociale Verzekeringsbank (SVB), belastingdienst (BD), Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en sociale partners, gebruikt om toezicht te houden op de naleving van de juiste arbeidsvoorwaarden.

Box 1.1 Wat is (het doel van) de meld- en controleplicht?

Wat is de meldplicht?

- De meldplicht is een verplichting voor buitenlandse werkgevers uit de EU/EER en Zwitserland om in Nederland gedetacheerde werknemers te melden in het online meldloket van [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl). Het gaat hierbij om het vestigingsland van de werkgever van de werkende.
- De meldplicht geldt ook voor buitenlandse zelfstandigen uit de EU/EER en Zwitserland in sommige sectoren die tijdelijk in Nederland gaan werken.

Wat is de controleplicht?

- De controleplicht is een verplichting voor in Nederland gevestigde dienstontvangers om te controleren of de buitenlandse werknemers of zelfstandigen zijn gemeld en of de melding klopt.
- Bij fouten moet de opdrachtgever dit aangeven in het online meldloket van [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl).

Wat is het doel van de meld- en controleplicht?

- De meld- en controleplicht stelt Nederlandse toezichthouders beter in staat om te controleren of de juiste Nederlandse arbeidsvoorwaarden gelden en gedetacheerde werkenden vanuit het buitenland onder veilige, gezonde en eerlijke omstandigheden werken.

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2024)

De Tweede Kamer heeft toegezegd de verbeterpunten in de naleving van de meldplicht en de kwaliteit van de meldingen, die na de eerste evaluatie zijn ingevoerd, opnieuw te evalueren. Uit de eerste evaluatie blijkt dat zowel de naleving van de meldplicht als de kwaliteit van de meldingen verbetering behoeven (Bartsch e.a., 2022a). Daarnaast is aan de Kamer toegezegd om ook breder de situatie van buitenlandse gedetacheerde werknemers in kaart te brengen (Kamerstukken II, 2023). Dit valt grotendeels samen met de voorliggende tweede evaluatie van de meldplicht aangezien deze kan bijdragen aan effectief toezicht op buitenlandse gedetacheerde werknemers. De aanleiding voor die toezegging was dat de eerste en tweede monitor van de Implementatiewet Herzene Detacheringsrichtlijn (IHD) ontoereikende resultaten boden (Bartsch e.a., 2022b; Vroonhof, 2023).

1.2 Onderzoeksvragen

Deze tweede evaluatie van de meldplicht onderzoekt of voorlichting over de meldplicht en een verbeterde gebruiksvriendelijkheid van het meldloket de naleving, de datakwaliteit en het toezicht hebben verbeterd.

De meldplicht is bedoeld om toezichthouders te ondersteunen bij toezicht op internationale detacheringen. Uit de eerste evaluatie blijkt echter dat ondermelding en gebrekkige datakwaliteit effectief toezicht belemmeren (Bartsch e.a., 2022a). Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wil weten of voorlichting over de meldplicht en een verbeterde gebruiksvriendelijkheid van het meldloket deze problemen deels hebben opgelost. Daarnaast wil SZW onderzoeken waar gebruikers nog knelpunten ervaren, of toezichthouders effectiever toezicht kunnen houden dankzij de meldplicht en of de uitzonderingen op de meldplicht nog actueel zijn. Dit leidt tot onderstaande centrale hoofdvraag met bijbehorende deelvragen.¹

Hoofdvraag: *Wat zijn in de praktijk de ervaringen (positief en negatief) van de meldplicht voor buitenlandse dienstverrichters (inclusief zelfstandigen), binnenlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen (zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie, Belastingdienst, Sociale Verzekeringsbank, Immigratie- en Naturalisatiedienst en sociale partners)?*

¹ Zie bijlage A voor de volledige lijst met onderzoeksvragen, inclusief subvragen.

Deelvragen:

1. Wat zijn de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers met de voorlichting over de meldplicht?
2. Wat zijn de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers met het meldloket?
3. Wat zijn de ervaringen van toezichthoudende partijen (Arbeidsinspectie, SVB, BD, IND, sociale partners) met de meldplicht?
4. Wat zijn de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters, binnenlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen met de uitzonderingen op de meldplicht?

1.3 Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek doorloopt vijf stappen waarin kwantitatieve en kwalitatieve analyses zijn gecombineerd om de onderzoeksvragen te beantwoorden:

- Stap 1: Analyse web- en registratiedata van het meldloket;
- Stap 2: Enquête onder buitenlandse dienstverrichters;
- Stap 3: Enquête onder binnenlandse dienstontvangers;
- Stap 4: Interviews met buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers;
- Stap 5: Interviews met toezichthoudende partijen.

In de eerste onderzoeksstap is de web- en registratiedata van het online meldloket [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl) geanalyseerd om inzicht te krijgen in het gebruik van het meldloket en de kenmerken van gebruikers. Voor de analyse van de webdata is gebruikgemaakt van het PiwikPro-dashboard, dat statistieken bevat over bezoekers uit de EER en Zwitserland (EER+) tussen maart 2020 en februari 2024. Geanalyseerde gegevens omvatten het aantal unieke bezoekers, gespecificeerd naar kanaal, website, land van herkomst en domein (zoals [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl), [english.postedworkers.nl](https://www.english.postedworkers.nl) en [deutsch.postedworkers.nl](https://www.deutsch.postedworkers.nl)), evenals het aantal paginabezoeken per pagina. Voor de analyse van de registratiedata leverde de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een uitdraai van alle meldingen van mei 2022 tot en met april 2024. Dit bestand bevatte één record per melding, gespecificeerd per werkende en per werkopdracht. De analyses van de registratiedata zijn zoveel mogelijk consistent met die van de eerste evaluatie van de meldplicht uitgevoerd (Bartsch e.a., 2022a). Alle resultaten zijn opgenomen in bijlage B (Analyse webdata [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl)) en bijlage C (Analyse registratiedata meldloket WagwEU).

In de tweede onderzoeksstap is een online enquête uitgezet onder buitenlandse dienstverrichters om hun (veranderde) ervaringen met (uitzonderingen op) de meldplicht en het meldloket te achterhalen. De buitenlandse dienstverrichters zijn per e-mail benaderd, waarbij onderscheid is gemaakt tussen melders en potentiële niet-melders. Melders zijn direct benaderd via de contactgegevens die zijn geregistreerd in het meldloket voor vijf belangrijke herkomstlanden: Duitsland, België, Polen, Spanje en Roemenië. Dit omvat zowel buitenlandse werkgevers als zelfstandigen.² Potentiële niet-melders zijn via Bilendi benaderd via een bedrijvenpanel in twee belangrijke herkomstlanden: Duitsland en België. Potentiële niet-melders zijn vanzelfsprekend niet geregistreerd in het meldloket als ze nooit melden en bevatten uitsluitend buitenlandse werkgevers (dus geen zelfstandigen).³ De vragenlijst voor buitenlandse dienstverrichters richt zich op de ervaringen met de meldplicht, de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket en de bekendheid met uitzonderingen op de

² Deze contactgegevens zijn via SVB conform de AVG verkregen en gebruikt voor het onderzoek.

³ Achteraf blijkt een deel van deze groep buitenlandse dienstverrichters wel degelijk hun naar Nederland gedetacheerde werknemers te melden in het online meldloket [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl).

meldplicht. De vragenlijst is beschikbaar gesteld in de voertaal van de vijf belangrijke herkomstlanden: Duits, Frans, Pools, Spaans en Roemeens, en in het Engels.

In totaal hebben 1.104 buitenlandse dienstverrichters de vragenlijst (deels) ingevuld, waarvan 893 deze volledig hebben afgerond. Via de contactgegevens die in het meldloket zijn geregistreerd voor vijf belangrijke herkomstlanden, zijn 19.914 buitenlandse dienstverrichters uitgenodigd (zie Tabel 1.1).⁴ Opvallend genoeg is 16 procent van deze uitnodigingen niet afgeleverd of teruggestuurd, heeft 15 procent van de gehele groep de vragenlijst geopend, en heeft 6 procent de doelgroepvraag ingevuld. In totaal geeft 4 procent aan tot de doelgroep te behoren, terwijl 2 procent aangeeft hier niet toe te behoren. Uiteindelijk hebben respectievelijk 1.104 en 893 dienstverrichters de vragenlijst deels en volledig ingevuld, wat resulteert in een responspercentage van respectievelijk 4 en 3 procent. Via bedrijvenpanels in Duitsland en België is met een respons van respectievelijk 235 en 160 dienstverrichters een responspercentage bereikt van 3 procent. Merk op dat een relatief groot deel van de uitgenodigde bedrijven niet tot de doelgroep behoort, ondanks dat de vragenlijst specifiek is gericht op bedrijven in sectoren met een hoge trefkans op detachering naar Nederland.⁵ Dit is te verwachten, omdat detachering naar Nederland binnen deze sectoren relatief vaker voorkomt dan in andere sectoren, maar nog steeds slechts door een klein deel van de bedrijven wordt gedaan. De respons van buitenlandse dienstverrichters via het meldloket is representatief gemaakt voor de totale groep melders door de respons te wegen op basis van het vestigingsland van de dienstverrichter (zie Tabel 1.2). De respons via de bedrijvenpanels in Duitsland en België is niet gewogen, omdat de totale doelpopulatie van dienstverrichters, inclusief niet-melders, uit deze landen onbekend is.⁶

Tabel 1.1 In totaal hebben 1.104 buitenlandse dienstverrichters de vragenlijst (deels) ingevuld, waarvan 893 deze volledig hebben afgerond

	Melders		Potentiële niet-melders			
	Meldloket WagwEU		Bilendi Duitsland		Bilendi België	
Uitgenodigd voor vragenlijst	19.914	100%	6.854	100%	6.129	100%
Niet afgeleverd / teruggestuurd	3.182	16%	0	0%	0	0%
Begonnen aan vragenlijst	3.025	15%	1.484	22%	1.114	18%
Doelgroepvraag ingevuld	1.121	6%	1.450	21%	1.083	18%
Geen doelgroep	412	2%	1.215	18%	923	15%
Vragenlijst ingevuld	709	4%	235	3%	160	3%
Vragenlijst volledig ingevuld	565	3%	173	3%	155	3%

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2024)

⁴ Het betreft hier alle geregistreerde e-mailadressen van buitenlandse dienstverrichters (op basis van de variabele *contactpersoon DV*) met uitzondering van e-mailadressen die eindigen op .nl.

⁵ De steekproef omvat bedrijven met 1 tot 50 werkzame personen en bedrijven met meer dan 50 werkzame personen in de volgende sectoren: landbouw, bosbouw en visserij, industrie, productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas, bouwnijverheid, vervoer en opslag, verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening, groot- en detailhandel, advisering, onderzoek, specialistische zakelijke dienstverlening, informatie en communicatie, logistiek, maaltijd- en drankverstrekking.

⁶ De enquête onder buitenlandse dienstverrichters is bedoeld om zoveel mogelijk praktijkervaringen met de meldplicht en het meldloket te verzamelen, zonder de nadruk te leggen op het verkrijgen van een representatief beeld, aangezien de totale doelpopulatie van dienstverrichters, inclusief niet-melders, niet bekend is.

Tabel 1.2 De respons van buitenlandse dienstverrichters is gewogen op basis van het vestigingsland van de dienstverrichter

	Vestigingsland populatie dienstverrichters		Taal respons dienstverrichters		Weegfactor
Duitsland	8.002	40%	292	42%	0,96
België	4.249	21%	256	37%	0,58
Polen	6.559	33%	79	11%	2,91
Spanje	638	3%	38	5%	0,59
Roemenië	466	2%	33	5%	0,49
Totaal	19.914	100%	698	100%	1,00

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2024)

In de derde onderzoeksstap is een online enquête uitgezet onder binnenlandse dienstontvangers om hun (veranderde) ervaringen met (uitzonderingen op) de meldplicht en het meldloket te achterhalen. De binnenlandse dienstontvangers zijn per e-mail benaderd, waarbij onderscheid is gemaakt tussen potentiële controleerders en potentiële niet-controleerders. Potentiële controleerders omvatten zowel dienstontvangers die daadwerkelijk controles uitvoeren als degenen die dat niet doen, maar waarvan de buitenlandse dienstverrichter in ieder geval een melding heeft gemaakt. Deze potentiële controleerders zijn benaderd via de contactgegevens die in het meldloket zijn geregistreerd.⁷ Potentiële niet-controleerders zijn benaderd via het Ondernemerspanel van Ipsos I&O, omdat zij per definitie niet geregistreerd staan in het meldloket, aangezien de buitenlandse dienstverrichter in deze gevallen geen melding heeft gemaakt. De vragenlijst voor binnenlandse dienstontvangers richt zich op de ervaringen met de controleplicht, de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket en de bekendheid met uitzonderingen. De vragenlijst is, behalve in het Nederlands, ook beschikbaar gesteld in het Engels en Pools om internationale dienstontvangers die in Nederland gevestigd zijn te bereiken.

In totaal hebben 567 binnenlandse dienstontvangers de vragenlijst (deels) ingevuld, waarvan 458 deze volledig hebben afgerond. Via de contactgegevens die in het meldloket zijn geregistreerd, zijn 13.890 binnenlandse dienstontvangers uitgenodigd (zie Tabel 1.3).⁸ Opvallend genoeg is 23 procent van deze uitnodigingen niet afgeleverd of teruggestuurd, heeft 16 procent van de gehele groep de vragenlijst geopend en heeft 5 procent de doelgroepvraag ingevuld. In totaal geeft 4 procent aan tot de doelgroep te behoren, terwijl 1 procent aangeeft hier niet toe te behoren. Uiteindelijk hebben respectievelijk 541 en 444 dienstontvangers de vragenlijst deels of volledig ingevuld, wat resulteert in een responspercentage van respectievelijk 4 en 3 procent. Via het Ondernemerspanel is met een respons van respectievelijk 26 (deels) en 14 (volledig) dienstontvangers een responspercentage bereikt van respectievelijk 2 en 1 procent. Merk op dat ook hier een groot deel van de uitgenodigde bedrijven niet tot de doelgroep behoort, ondanks dat de vragenlijst specifiek is gericht op bedrijven in sectoren met een hoge trefkans op de inzet van buitenlandse gedetacheerde werkenden.⁹ Ook dit is te verwachten, omdat internationale detachering binnen deze sectoren relatief vaker voorkomt dan in andere sectoren, maar nog steeds slechts door een klein deel van de bedrijven gebruikt wordt. De respons van

⁷ Deze contactgegevens zijn via SVB conform de AVG verkregen en gebruikt voor het onderzoek.

⁸ Het betreft hier alle geregistreerde e-mailadressen van dienstontvangers (*contactpersoon DO*) die eindigen op .nl, .com, .eu, .global, .group, .info en .net.

⁹ De steekproef omvat ondernemers met twee of meer werknemers in dienst in de volgende sectoren: landbouw, bosbouw en visserij, industrie, productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas, bouwnijverheid, vervoer en opslag, verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening, groot- en detailhandel, advisering, onderzoek, specialistische zakelijke dienstverlening, informatie en communicatie, logistiek, maaltijd- en drankverstrekking.

binnenlandse dienstontvangers via het meldloket is representatief gemaakt voor de totale groep controleerders door de respons te wegen op basis van de sector van de opdracht (zie Tabel 1.4). De respons via het Ondernemerspanel is niet gewogen, omdat de totale doelpopulatie van dienstontvangers, inclusief niet-controleerders, onbekend is.¹⁰

Tabel 1.3 In totaal hebben 567 binnenlandse dienstontvangers de vragenlijst (deels) ingevuld, waarvan 458 deze volledig hebben afgerond.

	Potentiële controleerders		Potentiële niet-controleerders	
	Meldloket WagwEU		Ondernemerspanel	
Uitgenodigd voor vragenlijst	13.890	100%	1.571	100%
Niet afgeleverd / teruggestuurd	3.182	23%	0	0%
Begonnen aan vragenlijst	2.259	16%	502	32%
Doelgroep vraag ingevuld	657	5%	486	31%
Geen doelgroep	116	1%	460	29%
Vragenlijst ingevuld	541	4%	26	2%
Vragenlijst volledig ingevuld	444	3%	14	1%

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2024)

Tabel 1.4 De respons van binnenlandse dienstontvangers is gewogen op basis van de sector van de opdracht

	Sector populatie		Sector respons		Weegfactor
Bouwnijverheid	2.756	27%	51	11%	2,39
Industrie	3.560	35%	133	30%	1,18
Vervoer en opslag	854	9%	51	11%	0,74
Overige spec. zakelijke dienstverlening	582	6%	13	3%	1,98
Landbouw, bosbouw en visserij	552	6%	41	9%	0,60
Overige sectoren	1.727	17%	98	22%	0,78
Onbekend			57	13%	1,00
Totaal	10.031	100%	444	100%	1,00

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2024)

In de vierde onderzoeksstap zijn vervolginterviews afgenomen met dienstverrichters en dienstontvangers om verdiepend inzicht te krijgen in hun (veranderde) ervaringen met (uitzonderingen op) de meldplicht en het meldloket. Respondenten zijn geselecteerd en benaderd via de online enquête, waarin zij hun bereidheid voor een vervolginterview konden aangeven. In totaal zijn veertien online interviews gehouden: vijf met buitenlandse dienstverrichters en negen met binnenlandse dienstontvangers, waarbij er voor zover mogelijk variatie is aangebracht tussen (niet-)melders en (niet-)controleerders en naar vestigingsland van de dienstverrichter en sector

¹⁰ De enquête onder binnenlandse dienstontvangers is bedoeld om zoveel mogelijk praktijkervaringen met de meldplicht en het meldloket te verzamelen, zonder de nadruk te leggen op het verkrijgen van een representatief beeld, aangezien de totale doelpopulatie van dienstontvangers, inclusief niet-controleerders, niet bekend is.

van de werkopdracht. Met een gesprek van maximaal 30 minuten is de tijdsinvestering voor respondenten beperkt gehouden. De resultaten van de vervolginterviews helpen de bevindingen uit eerdere onderzoeksstappen te valideren en te onderbouwen.

In de vijfde en laatste onderzoeksstap zijn interviews afgenomen met toezichthoudende partijen om hun (veranderde) ervaringen met de meldplicht en uitzonderingen daarop te achterhalen. Het doel is inzicht te verkrijgen in de effectiviteit van de meldplicht bij het toezicht op arbeidsvoorwaarden, sociale zekerheid en fiscaliteit van gedetacheerde buitenlandse werkenden, inclusief veranderingen sinds de vorige evaluatie, knelpunten zoals administratieve lasten en niet-naleving, en risico's zoals onderbetaling en schijnconstructies. Gesprekspartners omvatten toezichthoudende partijen, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Sociale Verzekeringsbank (SVB), Belastingdienst en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), en sociale partners, zoals werkgeversvereniging AWWN, vakbond FNV en de Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten (SNCU). De gesprekken vonden online plaats via Microsoft Teams, resulterend in geanonimiseerde gespreksverslagen waaruit de informatie is benut voor verdere analyses.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd: Hoofdstuk 2 en 3 bespreken ervaringen van respectievelijk buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers met de voorlichting over de meldplicht en het gebruik van het meldloket. Hoofdstuk 4 richt zich op ervaringen van toezichthoudende partijen met de meldplicht. Hoofdstuk 5 gaat in op ervaringen van buitenlandse dienstverrichters, binnenlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen met uitzonderingen op de meldplicht.

2 Ervaringen met de voorlichting over de meldplicht

De meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers vinden het voldoende duidelijk wanneer de meld- en controleplicht geldt, maar dit geldt niet voor iedereen. Onbekendheid, ervaren administratieve lasten en interne afstemmingsproblemen zijn redenen voor niet-naleving, terwijl meer gerichte voorlichting, verdere automatisering van processen en meer zichtbare handhaving de naleving zouden kunnen verbeteren.

Dit hoofdstuk behandelt ervaringen van buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers met de voorlichting over de meldplicht. Het onderzoekt of het voor dienstverrichters en dienstontvangers duidelijk is wanneer sprake is van internationale detachering en wanneer de meld- en controleplicht van toepassing is, en of zij het doel van de meldplicht en de voorwaarden bij internationale detachering begrijpen. Daarnaast bespreekt het de informatiebronnen waaruit beide partijen hun informatie over de meld- en controleplicht halen. Tot slot komen de volledigheid van de voorlichting en de factoren die de naleving van de meldplicht bepalen aan bod, evenals de redenen voor het niet naleven van deze verplichting. Dit hoofdstuk baseert zich op informatie uit de enquêtes en interviews met dienstverrichters en dienstontvangers.

Box 2.1 Wie zijn de buitenlandse dienstverrichters die werkenden detacheren in Nederland?

Buitenlandse dienstverrichters komen voornamelijk uit Polen, Duitsland, Slowakije en België en zijn voornamelijk actief in sectoren als de bouwnijverheid en industrie. Tussen maart 2023 en februari 2024 meldden 11,4 duizend buitenlandse dienstverrichters werkenden via het Nederlandse meldloket, waarvan bijna de helft zelfstandigen zijn. Dit is een sterke daling ten opzichte van eerdere jaren die voornamelijk het gevolg is van het nieuwe Europese meldloket voor internationale detacheringen in het wegtransport (cabotage en niet-bilateraal vervoer (cross-trade)) sinds februari 2022. Detacheringen concentreren zich vooral in de bouwnijverheid (40 procent) en industrie (33 procent), gevolgd door transport (6 procent)¹¹, energievoorziening (5 procent) en overige specialistische zakelijke dienstverlening (4 procent). De grootste groepen dienstverrichters komen uit Polen (29 procent) en Duitsland (21 procent), met Slowakije (14 procent) en België (11 procent) als andere belangrijke vestigingslanden.

De meeste buitenlandse dienstverrichters detacheren meerdere werkenden of voeren meerdere opdrachten per jaar uit. Meer dan 60 procent van alle dienstverrichters detacheert meerdere werkenden naar Nederland. Ruim de helft detacheert werknemers als werkgever, terwijl minder dan de helft zelfstandig opereert. Van de werkgevers stuurt ruim driekwart meerdere werknemers naar Nederland. Dit leidt ertoe dat circa 92 procent van alle 98,4 duizend gedetacheerde werkenden vanuit het buitenland werknemers betreft, terwijl slechts 8 procent als zelfstandige werkt. Bijna twee derde van de dienstverrichters voert jaarlijks meerdere opdrachten in Nederland uit, terwijl ruim een derde hier slechts één opdracht per jaar heeft.

Noot: Zie bijlage C.1 voor de uitgebreide beschrijvende statistieken over buitenlandse dienstverrichters.

Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), beschrijving SEO Economisch Onderzoek (2024)

¹¹ Dit betreft voornamelijk detacheringen die geen zuivere dienstverrichting in de vorm van cabotage of niet-bilateraal vervoer (cross-trade) zijn, aangezien deze sinds februari 2022 in het nieuwe Europese meldloket moeten worden geregistreerd. Intra-concernuitlening en uitzendarbeid vallen hier niet onder en moeten nog steeds in het Nederlandse meldloket worden gemeld.

Box 2.2 Wie zijn de binnenlandse dienstontvangers van gedetacheerde werkenden uit de Europese Unie?

Binnenlandse dienstontvangers zijn vooral actief in de industrie en bouwnijverheid en werken voornamelijk met buitenlandse werknemers. Tussen maart 2023 en februari 2024 waren er 6,5 duizend binnenlandse dienstontvangers die buitenlandse dienstverrichters inschakelden. De industrie (32 procent) en bouwnijverheid (29 procent) vormen de belangrijkste sectoren, gevolgd door transport (11 procent), landbouw (7 procent) en overige specialistische zakelijke dienstverlening (5 procent). Circa driekwart van de dienstontvangers huurt meerdere gedetacheerde werkenden vanuit het buitenland in per jaar, 87 procent richt zich op het inhuren van uitsluitend werknemers. Slechts 18 procent huurt (ook) zelfstandigen in.

De meeste binnenlandse dienstontvangers werken met één buitenlandse dienstverrichter en laten meerdere opdrachten per jaar uitvoeren. Ruim twee derde van de dienstontvangers koopt diensten in van één buitenlandse dienstverrichter, terwijl bijna een derde met meerdere dienstverrichters werkt. Circa 60 procent laat op jaarbasis meerdere opdrachten uitvoeren, terwijl 40 procent slechts één opdracht laat uitvoeren.

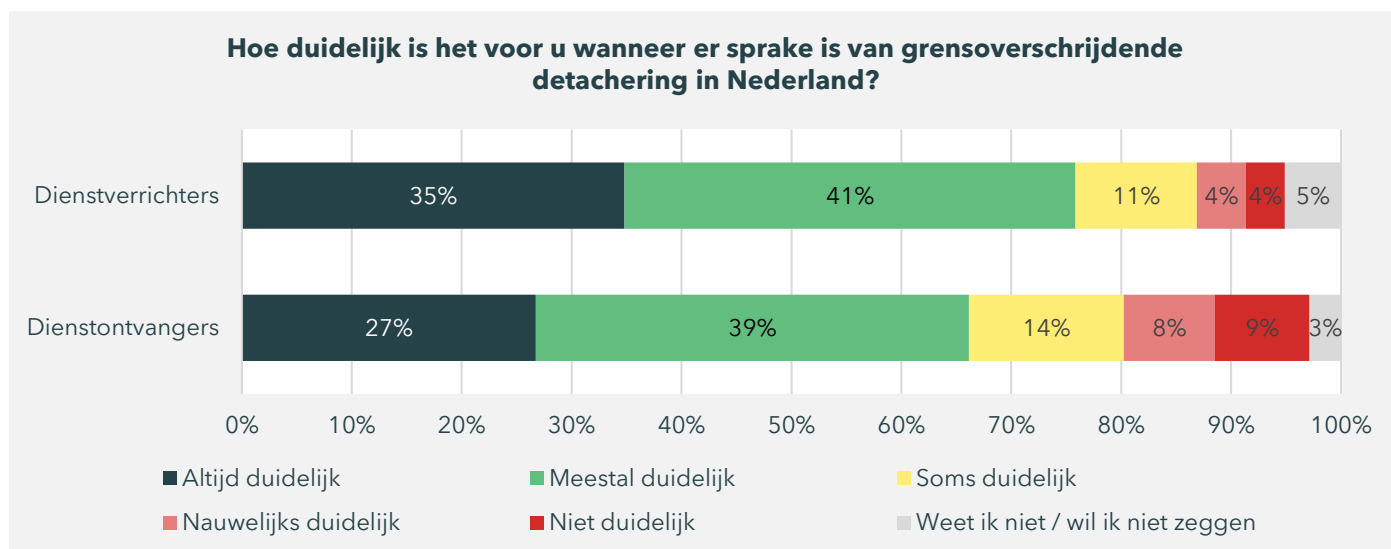
Noot: Zie bijlage C.2 voor de uitgebreide beschrijvende statistieken over binnenlandse dienstontvangers.

Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), beschrijving SEO Economisch Onderzoek (2024)

2.1 Buitenlandse dienstverrichters versus binnenlandse dienstontvangers

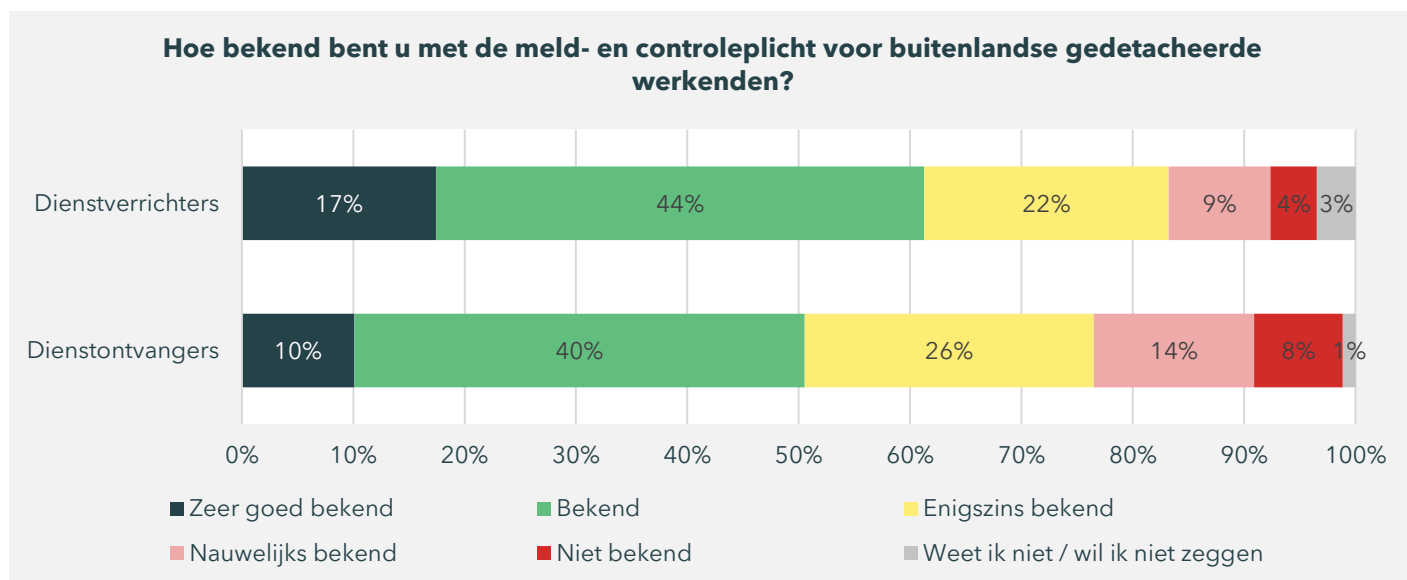
Voor de meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers is het duidelijk wanneer er sprake is van internationale detachering en de meld- en controleplicht van toepassing is, maar dit geldt niet voor iedereen. Zowel dienstverrichters als dienstontvangers is gevraagd hoe duidelijk zij vinden wanneer er sprake is van grensoverschrijdende detachering in Nederland (zie Figuur 2.1). Ongeveer driekwart van de dienstverrichters (76 procent) en een derde van de dienstontvangers (66 procent) geeft aan dat het meestal of altijd duidelijk is wanneer sprake is van internationale detachering. Voor respectievelijk 8 en 17 procent van dienstverrichters en dienstontvangers is het niet of nauwelijks duidelijk, terwijl de rest aangeeft dat het soms duidelijk is of hier geen uitspraak over te willen doen. Vervolgens is aan beide groepen gevraagd hoe bekend zij zijn met de meldplicht voor dienstverrichters en controleplicht voor dienstontvangers (zie Figuur 2.2). Bij dienstverrichters bestaat vaak een directe samenhang: duidelijkheid over internationale detachering gaat gepaard met een goede bekendheid met de meldplicht. Daarentegen is slechts de helft van de dienstontvangers (50 procent) goed tot zeer goed bekend met de controleplicht, ondanks een relatief groot deel wel duidelijk weet wanneer er sprake is van internationale detachering. Ongeveer een kwart (26 procent) van de dienstontvangers geeft aan hier enigszins mee bekend te zijn, terwijl ruim een vijfde (22 procent) aangeeft hier niet of nauwelijks van op de hoogte te zijn. Dit wijst erop dat dienstontvangers wel weten wanneer detachering aan de orde is, maar minder bekend zijn met hun controleplicht, terwijl dienstverrichters bij detachering meestal ook bekend zijn met de meldplicht.

Figuur 2.1 Voor de meeste dienstverrichters en dienstontvangers is het duidelijk wanneer er sprake is van internationale detachering en de meld- en controleplicht van toepassing is, maar dit geldt niet voor iedereen



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=1.039) en dienstontvangers (n=545), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur 2.2 Binnenlandse dienstontvangers ervaren meer onbekendheid met de meld- en controleplicht dan buitenlandse dienstverrichters



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=1.036) en dienstontvangers (n=539), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

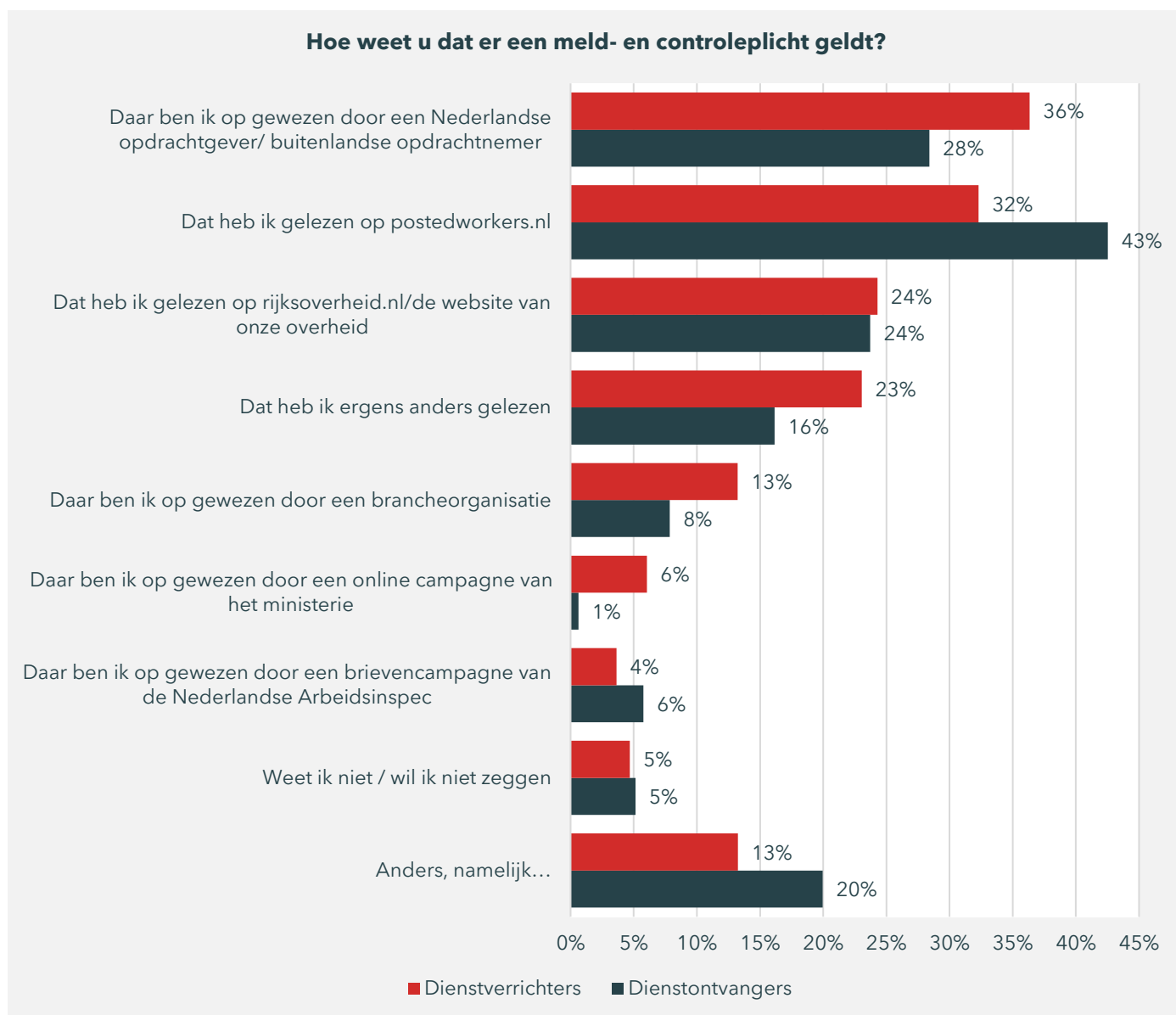
Het omschrijven van het doel van de meld- en controleplicht vergroot de herkenning bij dienstverrichters en dienstontvangers, maar verdere verduidelijking blijft noodzakelijk. In navolging van de vragen over de duidelijkheid rondom internationale detachering en de bekendheid met de meld- en controleplicht, is een omschrijving van het doel en de werking van beide verplichtingen gegeven, waarna is gevraagd in hoeverre

dienstverrichters en dienstontvangers deze herkennen na het lezen ervan.¹² Onder dienstverrichters herkent ruim twee derde het doel van de meldplicht en 60 procent dat van de controleplicht, maar ook hier blijft een kwart tot een derde slechts gedeeltelijk bekend met het doel. Bij dienstontvangers herkent 64 procent het doel van de meldplicht en 60 procent dat van de controleplicht na het lezen van een doelomschrijving. Toch geeft een aanzienlijke groep (28 tot 32 procent) aan het doel slechts gedeeltelijk te herkennen, terwijl 9 procent het helemaal niet herkent. Gesprekken met dienstontvangers die nooit of zelden melden tonen aan dat zij veelal niet op de hoogte zijn van de controleplicht of niet begrijpen waarvoor deze dient. Uit deze gesprekken blijkt ook dat dienstontvangers eerder geneigd zijn verplichtingen na te leven wanneer zij begrijpen waarvoor deze dienen. Deze resultaten laten zien dat, ondanks verbeterde herkenning na extra uitleg, verdere inspanningen op het gebied van voorlichting en informatie nodig zijn om bewustzijn en naleving van de meld- en controleplicht te bevorderen.

Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers worden vooral via elkaar en door online bronnen geïnformeerd over de meld- en controleplicht. Dienstverrichters en dienstontvangers is gevraagd hoe zij weten dat er een meld- en controleplicht geldt bij grensoverschrijdende detachering (zie Figuur 2.3). Dienstverrichters weten vaak van de meldplicht doordat dienstontvangers hen erop wijzen (36 procent) of doordat zij hierover lezen op de website [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl) (32 procent). Het is echter onbekend hoe zij in eerste instantie op deze website terechtkomen of tot het raadplegen ervan worden aangezet. Ook de website van de Rijksoverheid (24 procent), andere websites (23 procent) en brancheorganisaties (13 procent) zijn belangrijke informatiebronnen die zijn genoemd. Dienstontvangers halen hun informatie vooral van [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl) (43 procent) of via dienstverrichters (28 procent). Daarnaast spelen de website van de Rijksoverheid (24 procent), andere websites (16 procent) en alternatieve bronnen (20 procent), zoals interne communicatie via HR-afdelingen en collega's, een rol. Interne communicatie binnen organisaties wordt veel genoemd, zoals via gespecialiseerde teams of HR-afdelingen, maar ook mails van [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl), accountants en administratiekantoren worden als belangrijke bronnen genoemd. Dit wijst op een brede mix van formele en informele kanalen die bijdraagt aan de informatievoorziening over de meld- en controleplicht.

¹² Deze informatie is niet weergegeven in een figuur.

Figuur 2.3 Binnenlandse dienstontvangers en buitenlandse dienstverrichters worden vooral via elkaar en door online bronnen geïnformeerd over de meld- en controleplicht

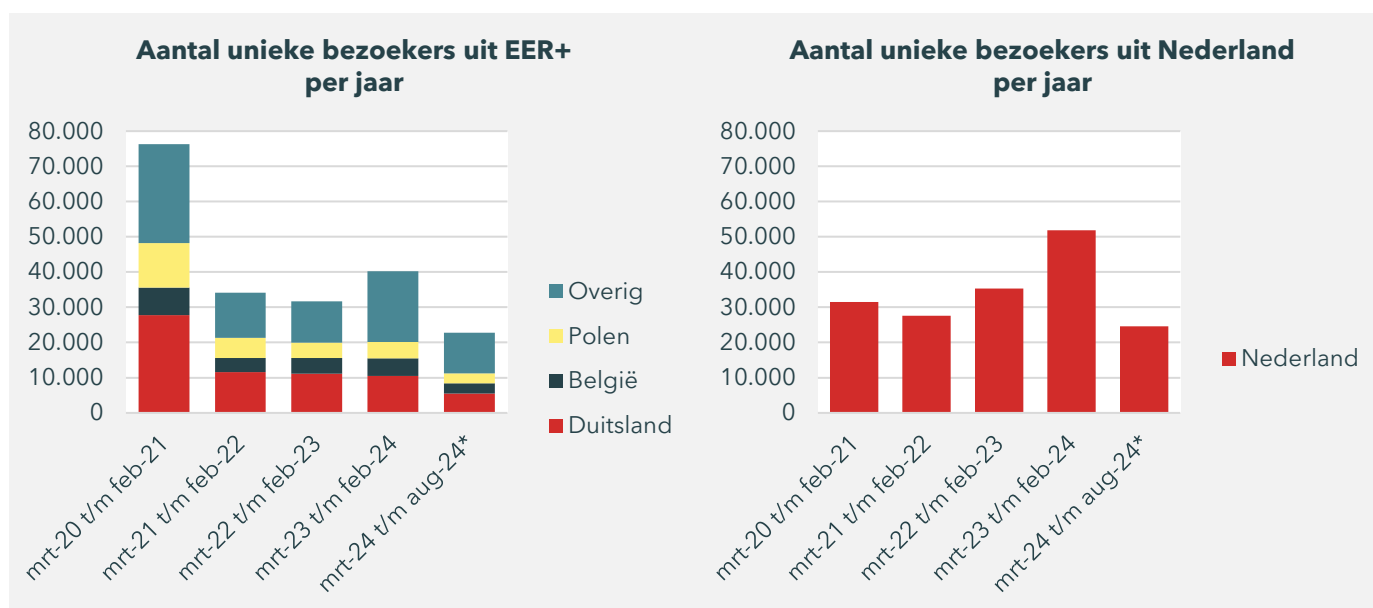


Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=946) en dienstontvangers (n=480), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Campagnes en gerichte voorlichting lijken slechts een beperkt deel van de doelgroep te bereiken. Online campagnes van het ministerie en briefencampagnes van de Nederlandse Arbeidsinspectie bereiken slechts 1 tot 6 procent van de dienstontvangers en 4 tot 6 procent van de dienstverrichters die zijn geënuquêteerd (zie Figuur 2.3). Uit gesprekken blijkt dat dienstontvangers vaak via een mail van postedworkers.nl voor het eerst met de meld- en controleplicht in aanraking komen, meestal nadat een dienstverrichter een melding heeft gemaakt. Dienstverrichters noemen daarnaast lokale consultants, advocaten en Europese websites als aanvullende bronnen. Het lijkt erop dat dienstverrichters en dienstontvangers elkaar informeren over de verplichtingen, waarbij postedworkers.nl een belangrijke rol speelt. Uit gesprekken met dienstontvangers die zelden of nooit controleren komt naar voren dat ze meer behoefte hebben aan informatievoorziening. Ze weten bijvoorbeeld niet altijd dat het controleren van een melding een wettelijke verplichting is. Dit is een indicatie dat gerichte campagnes en extra voorlichting vanuit SZW de naleving van de meld- en controleplicht kunnen versterken.

Sinds de invoering van de meldplicht in maart 2020 toont het bezoek aan de website postedworkers.nl uiteenlopende trends voor bezoekers uit de EER+ en Nederland. Het aantal unieke bezoekers uit de EER+ piekt in het eerste jaar tussen maart 2020 en februari 2021 met ruim 76 duizend, maar halveert in de twee daaropvolgende jaren tussen maart 2021 en februari 2023 (zie Figuur 2.4). Tussen maart 2023 en februari 2024 is er weer sprake van een lichte stijging, al is het nog onduidelijk of deze zich tussen maart 2024 en februari 2025 voortzet vanwege onvolledige data tot en met augustus 2024. Tegelijkertijd neemt het aantal unieke bezoekers uit Nederland sinds de start van de meldplicht gestaag toe, van ongeveer 30 duizend in de beginjaren naar bijna 52 duizend in het meest recente volledige jaar. Ook voor Nederlandse bezoekers is het onzeker of deze stijging zich doorzet in 2024-2025. Wanneer gecorrigeerd wordt voor bezoekers die direct vertrekken zonder door te klikken (*bounce rate*), zijn deze trends minder positief: de *bounce rate* neemt namelijk gestaag toe van 39 procent in 2020-2021 tot 68 procent in 2024-2025, een patroon dat zichtbaar is bij zowel bezoekers uit de EER+ als uit Nederland. De toegenomen *bounce rate* wijst op een afname in betrokkenheid aangezien bezoekers vaak alleen op de hoofdpagina terechtkomen en de website verlaten zonder door te klikken naar specifieke informatie zoals te vinden is op de pagina met veelgestelde vragen.

Figuur 2.4 Sinds de invoering van de meldplicht in maart 2020 toont het bezoek aan de website postedworkers.nl uiteenlopende trends voor bezoekers uit de EER+ en uit Nederland

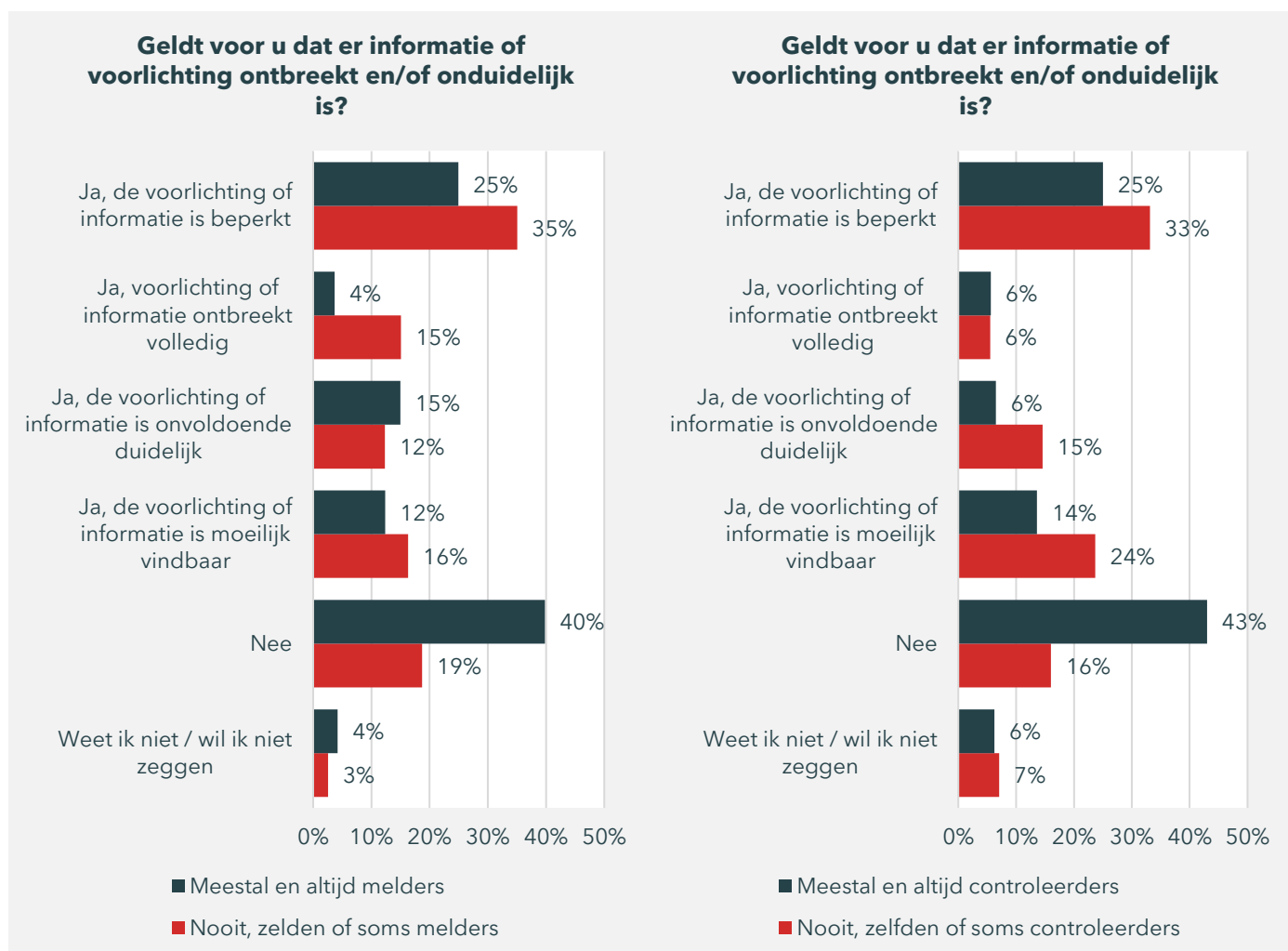


Bron: PiwikPro-dashboard, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Voorlichting en informatie over de meld- en controleplicht schieten volgens de niet-melders en niet-controleerders regelmatig tekort, vooral in hoeveelheid, vindbaarheid en duidelijkheid. Zowel aan dienstverrichters en dienstontvangers die meestal of altijd melden of controleren, als aan degenen die dit soms, zelden of nooit doen, is gevraagd of zij vinden dat er informatie of voorlichting ontbreekt en/of er onduidelijkheid is over de meld- en controleplicht (zie Figuur 2.5). Hoewel ongeveer twee vijfde van de meestal en altijd melders en controleerders geen problemen met de informatievoorziening ervaart, ondervindt dus ongeveer drie vijfde wel beperkingen in de voorlichting en informatie over de meld- en controleplicht. Bij de soms, zelden of nooit melders en controleerders is het aandeel dat moeite heeft met het vinden en begrijpen van informatie over de meld- en controleplicht groter, namelijk 81 procent van de dienstverrichters en 84 procent van de dienstontvangers. Zo geeft 35 procent van de dienstverrichters die soms, zelden of nooit melden en 33 procent van de dienstontvangers die soms, zelden of nooit controleren aan dat de voorlichting beperkt is, terwijl respectievelijk 16 procent en 13 procent

moeite heeft met de vindbaarheid van de informatie. Verder vindt een deel van de dienstverrichters en dienstontvangers de informatie onvoldoende duidelijk.

Figuur 2.5 Voorlichting en informatie over de meld- en controleplicht schieten volgens de niet-melders en niet-controleerders regelmatig tekort, vooral in hoeveelheid, vindbaarheid en duidelijkheid



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=931) en dienstontvangers (n=472), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Er is behoefte aan duidelijkere en gerichtere voorlichting over meldverplichtingen, uitzonderingen en sectorspecifieke regels. Aan de respondenten die aangeven dat de informatie en/of voorlichting ontbreekt of onduidelijk is, is gevraagd om specifieker aan te geven welke informatie volgens hen ontbreekt of onduidelijk is.¹³ Dienstontvangers hebben vooral moeite met voorlichting voor melders (52 procent), over uitzonderingen (39 procent) en over sectorspecifieke informatie (30 procent). Dienstverrichters missen vooral duidelijkheid over meldverplichtingen (40 procent), rechten en plichten (33 procent) en benodigde gegevens (29 procent). Deze cijfers wijzen op een duidelijke behoefte aan verbeterde voorlichting, gericht op hoeveelheid, vindbaarheid, duidelijkheid en sectorspecifieke toepassingen.

¹³ Deze informatie is niet weergegeven in een figuur.

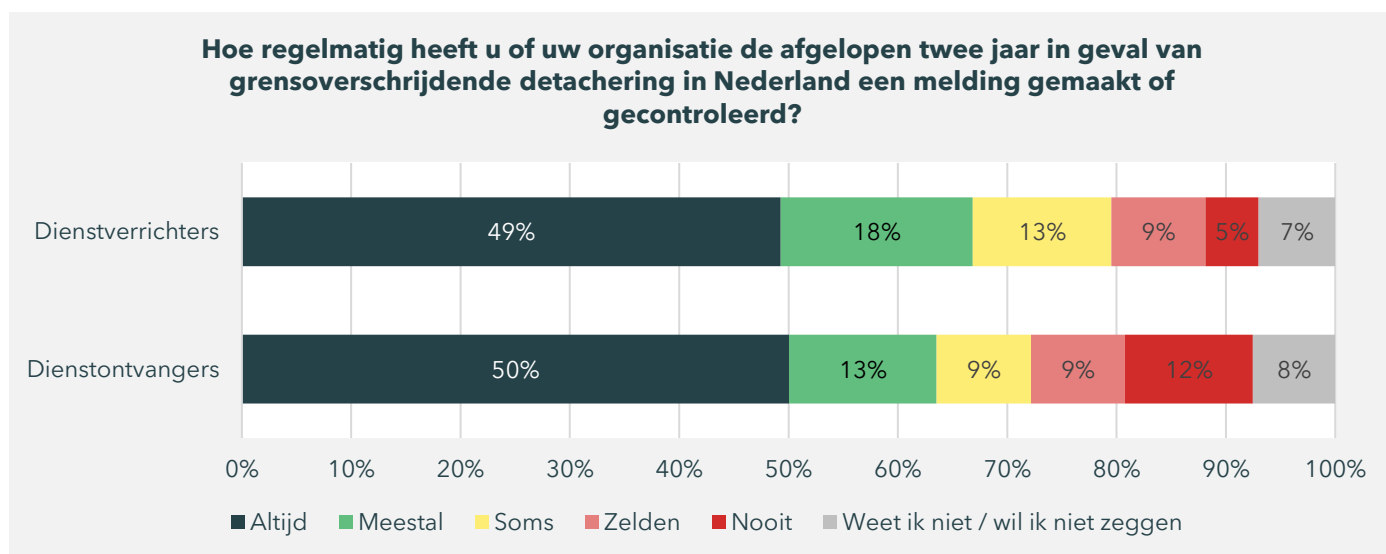
Binnenlandse dienstontvangers en buitenlandse dienstverrichters hebben behoefte aan gerichte, praktische en sectorspecifieke ondersteuning. Dienstontvangers noemen vaak specifieke vragen, zoals de toepassing bij zzp'ers, intercompany-opdrachten, businessstrips en uitzonderingen. Hierop afgestemde voorlichting en informatie kunnen helpen om onduidelijkheden weg te nemen. Ook vragen dienstverrichters om betere informatie over sectorspecifieke situaties, zoals de meldplicht bij werkzaamheden op schepen of het gebruik van onderaannemers. Tot slot worden praktische problemen, zoals het opzoeken van KvK-nummers of het gebruik van vakjargon dat niet aansluit bij buitenlandse bedrijven, ook genoemd. Een overzichtelijke introductie van de regelgeving met aandacht voor nut en noodzaak, gecombineerd met gerichte praktische ondersteuning, zou de naleving van de meld- en controleplicht kunnen verbeteren.

Uit de gesprekken komen enkele praktische oplossingen naar voren. Stel bijvoorbeeld een duidelijke factsheet op waarin precies wordt vermeld welke informatie nodig is voor een melding. Hoewel er een FAQ bestaat met de vraag *'Welke informatie heb ik nodig voor het melden?'*, verwijst het antwoord slechts naar de factsheet: *'Wat u als opdrachtgever moet weten over de WagwEU en het meldloket'*. Dit document biedt echter geen overzicht van de specifieke gegevens die nodig zijn voor een melding. Daarnaast kunnen voorbeeldafbeeldingen waarop de vereiste gegevens duidelijk zijn gemarkeerd worden toegevoegd aan de factsheet of het meldloket, waarbij de vereiste informatie voor de melding duidelijk is gemarkeerd. Dit kan helpen, aangezien sommige melders moeite hebben met het vinden van de juiste nummers op documenten.

De meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers melden of controleren (bijna) altijd in geval van internationale detachering, maar er zijn twijfels over sectorbrede naleving. Zowel aan dienstverrichters als dienstontvangers die meestal of altijd melden of controleren, als aan degenen die dit soms, zelden of nooit doen, is gevraagd hoe vaak zij de afgelopen twee jaar bij grensoverschrijdende detachering in Nederland een melding hebben gemaakt of gecontroleerd (zie Figuur 2.6). Twee derde van de dienstverrichters (67 procent) en dienstontvangers (63 procent) geeft aan (bijna) altijd te melden of te controleren, terwijl een aanzienlijk deel dit zelden of nooit doet (respectievelijk 14 en 21 procent).¹⁴ Tegelijkertijd bestaat er bij dienstontvangers veel onzekerheid over het meldgedrag van dienstverrichters: 46 procent denkt dat dienstverrichters altijd melden, 32 procent weet het niet, en 10 procent vermoedt dat slechts bij één op de tien opdrachten wordt gemeld. Bij dienstverrichters zien we een vergelijkbaar patroon: 38 procent denkt dat dienstontvangers altijd controleren, 27 procent weet dit niet, en 11 procent vermoedt dat controle slechts sporadisch plaatsvindt. Daarnaast geeft 66 procent van de dienstontvangers aan dienstverrichters altijd te informeren bij ontbrekende of onjuiste meldingen, terwijl 11 procent dit meestal doet en 15 procent het niet weet of geen antwoord wil geven. De meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers melden of controleren (bijna) altijd wanneer dat moet, maar er zijn twijfels over sectorbrede naleving, vooral in de bouwrijverheid.

¹⁴ In de vorige evaluatie van de meldplicht gaf 55 procent van de dienstontvangers aan (bijna) altijd een melding te controleren, terwijl 39 procent aangaf dit zelden of nooit te doen (Bartsch e.a., 2022a). De naleving van de controleplicht lijkt dus verbeterd, maar er moet rekening worden gehouden met verschillen in de steekproef en de omvang ervan.

Figuur 2.6 De meeste buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers melden of controleren (bijna) altijd wanneer dat moet, maar er zijn twijfels over sectorbrede naleving



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=947) en dienstontvangers (n=490), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Onzekerheid over sectorbrede naleving door anderen geeft een gevoel van een ongelijk speelveld. Om beter inzicht te krijgen in de perceptie van naleving, is aan dienstverrichters en dienstontvangers gevraagd om een inschatting te maken van de naleving door andere dienstverrichters en dienstontvangers in hun sector en land. Twee derde van de buitenlandse dienstverrichters (67 procent) heeft een inschatting gemaakt van de naleving door andere dienstverrichters. Bij binnenlandse dienstontvangers heeft minder dan de helft (45 procent) een inschatting gemaakt van de naleving van de controleplicht door andere dienstontvangers. Over meldingen door andere dienstverrichters in de eigen sector bestaat twijfel: 42 procent denkt dat deze meestal of altijd plaatsvinden, maar 33 procent weet dit niet. Ook over de controleplicht binnen de eigen sector heeft slechts 31 procent van de dienstontvangers het vertrouwen dat collega's meestal of altijd controleren, terwijl 55 procent geen idee heeft. Het gevoel dat strikte naleving leidt tot meer administratieve lasten dan bij minder nalevingsgerichte concurrenten versterkt de behoefte aan betere handhaving, transparantie en voorlichting om naleving te bevorderen en (het gevoel van) een eerlijk speelveld te creëren.

De naleving in de voornaamste sectoren is hoger dan in andere sectoren en lijkt deels te worden verklaard door een grotere bekendheid met de meld- en controleplicht en een mogelijk selectie-effect. Uitgesplitst naar sectoren, en gecorrigeerd voor het aandeel respondenten dat "weet ik niet" of "wil ik niet zeggen" heeft geantwoord, lijkt de naleving in de vijf respectievelijk drie belangrijkste sectoren waarin dienstverrichters en dienstontvangers actief zijn, hoger te liggen dan in andere sectoren (zie Tabel 2.1). Dit is waarschijnlijk niet representatief voor alle dienstverrichters en dienstontvangers binnen die sectoren en kan mogelijk worden verklaard door een selectie-effect. In deze sectoren is de bekendheid met de meldplicht gemiddeld groter dan in andere sectoren, wat kan leiden tot een hogere naleving. Bovendien hebben (bewuste) niet-nalevers uit deze sectoren mogelijk minder vaak deelgenomen aan de enquête, wat ook een rol kan spelen bij de waargenomen hogere naleving ten opzichte van andere sectoren. Toch zijn er ook binnen deze sectoren twijfels over de naleving door concurrenten. In de bouwsector bijvoorbeeld denkt bijna de helft van de dienstverrichters dat andere dienstverrichters niet (altijd) melden, terwijl bijna twee vijfde van de dienstontvangers vermoedt dat concurrenten niet (altijd) controleren.

Tabel 2.1 De naleving in de voornaamste sectoren is hoger dan in andere sectoren en lijkt deels verklaard te worden door een grotere bekendheid met de meld- en controleplicht en een mogelijk selectie-effect

	Dienstverrichters		Dienstontvangers	
	Altijd of meestal	Soms, zelden of nooit	Altijd of meestal	Soms, zelden of nooit
Industrie	76%	24%	72%	28%
Bouwnijverheid	75%	25%	71%	29%
Vervoer en opslag	81%	19%	61%	39%
Energievoorziening	72%	26%		
Specialistische zakelijke dienstverlening	73%	27%		
Overige sectoren	68%	32%	67%	33%
Totaal	71%	29%	68%	32%

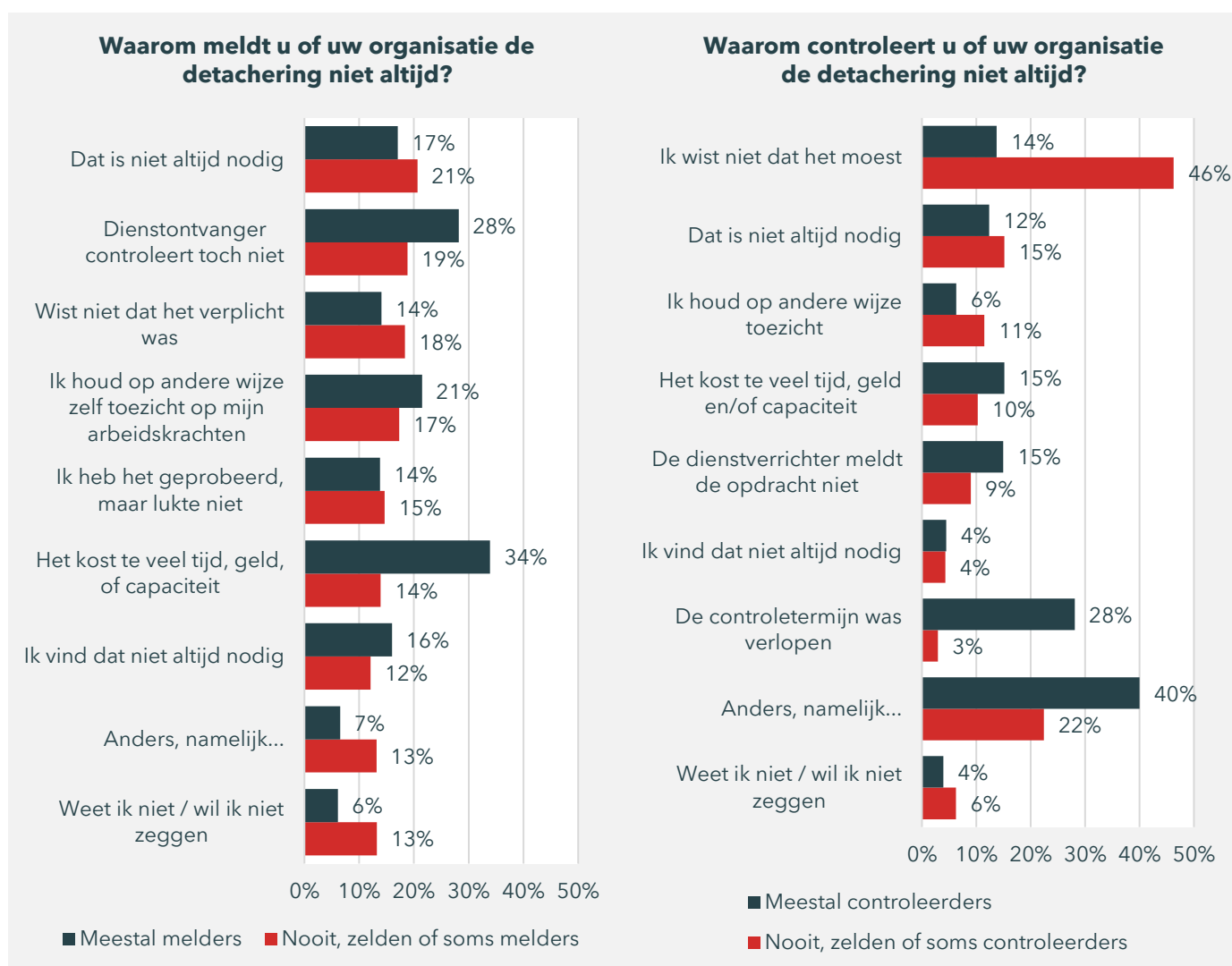
Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=947) en dienstontvangers (n=490), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Buitenlandse dienstverrichters melden niet altijd vanwege ervaren administratieve lasten en het gebrek aan controle door binnenlandse dienstontvangers. Aan dienstverrichters is gevraagd naar de redenen waarom zij grensoverschrijdende detacheringen niet altijd melden (zie Figuur 2.7). Een deel van de dienstverrichters die meestal of altijd aan de meldplicht voldoen, meldt soms niet omdat zij dit als te tijdrovend, kostbaar of belastend ervaren (34 procent) of omdat zij verwachten dat dienstontvangers toch niet controleren (28 procent). Daarnaast geeft een deel aan zelf toe te zien op de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van de werkende (21 procent) of dat het melden volgens hen niet altijd nodig is (17 procent). Uit de gesprekken met deze groep blijkt dat zij het nut en de noodzaak van de meldplicht niet altijd inzien, omdat zij bijvoorbeeld aangeven specialistische werkenden onder goede arbeidsvoorwaarden te detacheren, soms in sectoren waar slechts een relatief klein deel van de werkenden uit het buitenland afkomstig is. Dit vormt voor hen soms aanleiding om geen melding te maken, hoewel dit hen niet ontslaat van de meldplicht. Voor dienstverrichters die soms, zelden of nooit melden, is er geen eenduidige reden voor het niet naleven van de meldplicht. De drie belangrijkste redenen die zij aangeven zijn dat de melding volgens hen niet altijd noodzakelijk is (21 procent), zij ervan uitgaan dat de dienstontvanger toch niet controleert (19 procent), of zij niet op de hoogte zijn van de meldplicht (18 procent). Deze groep heeft niet deelgenomen aan een vervolgesprek om hun redenen verder toe te lichten.

Onbekendheid en interne afstemmingsproblemen belemmeren de naleving van de controleplicht door binnenlandse dienstontvangers. Ook aan binnenlandse dienstontvangers is gevraagd naar de redenen waarom zij grensoverschrijdende detacheringen niet altijd melden (zie Figuur 2.7). Dienstontvangers die soms, zelden of nooit controleren doen dat vooral niet (altijd) omdat ze niet weten dat de controleplicht bestaat (46 procent) (zie Figuur 2.7). Hoewel dienstontvangers automatisch een bericht ontvangen bij een melding, is de opgegeven contactpersoon vaak degene die de opdracht verstrekt. In grotere bedrijven staat deze persoon verder af van de HR-afdeling, waardoor hij of zij niet altijd op de hoogte is van de meld- en controleplicht. Gesproken organisaties geven aan dat de afstemming hierin tegenwoordig beter is, maar dat er nog steeds fouten kunnen voorkomen. Andere redenen zijn dat dienstontvangers aangeven dat controleren niet altijd nodig is (15 procent) of dat ze op een andere manier zelf toezicht houden (11 procent). Dienstontvangers die meestal wel aan de controleplicht voldoen, controleren soms niet omdat de controletermijn is verlopen (28 procent). Andere redenen zijn dat het te veel tijd, geld en capaciteit kost of dat de dienstverrichter de opdracht niet altijd meldt (beide 15 procent). Daarnaast noemt 40 procent van de meestal controleerders en 22 procent van de soms, zelden of nooit controleerders een alternatieve reden voor het niet naleven van de controleplicht, vaak gerelateerd aan interne

communicatieproblemen. Meldingen komen vaak bij de verkeerde persoon terecht, of collega's weten niet wie verantwoordelijk is voor de controle. Gesprekken met dienstontvangers bevestigen dit probleem, waarbij zij aangeven dat meldingen soms niet bij de juiste afdeling belanden of dat zij te laat op de hoogte zijn van hun controleplicht. Dit onderstreept de noodzaak van betere interne afstemming binnen organisaties.

Figuur 2.7 Buitenlandse dienstverrichters melden niet altijd vanwege gebrek aan controle door binnenlandse dienstontvangers, die op hun beurt weer vaak onbekend zijn met de meld- en controleplicht



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=414) en dienstontvangers (n=204), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

2.2 Beantwoording eerste deelvraag

Hieronder volgen antwoorden op de subvragen van de eerste deelvraag van het onderzoek, met de focus op duidelijkheid met betrekking tot detachering, bekendheid met de meld- en controleplicht, de gebruikte bronnen en voorlichting door dienstverrichters en dienstontvangers, en de naleving van de meld- en controleplicht.

Is het duidelijk wanneer er sprake is van internationale detachering? En is het duidelijk wanneer de meldplicht van toepassing is? Voor de meeste dienstverrichters (76 procent) en dienstontvangers (64 procent) is

het (meestal) duidelijk wanneer sprake is van internationale detachering. Toch ervaart een aanzienlijk deel onduidelijkheid: 17 procent van de dienstontvangers en 8 procent van de dienstverrichters weet niet of nauwelijks wanneer er sprake is van internationale detachering. Dienstverrichters die dat wel weten, zijn ook vaak bekend met de meldplicht, terwijl bij dienstontvangers die weten dat er sprake is van internationale detachering de duidelijkheid over de controleplicht minder vanzelfsprekend is.

Zijn dienstontvangers en dienstverrichters bekend met het doel van de meldplicht? Zijn ze zich ervan bewust dat de 'harde kern' van arbeidsvoorwaarden geldt bij internationale detachering? Na het lezen van een doelomschrijving herkent 67 procent van de dienstverrichters en 64 procent van de dienstontvangers het doel van de meldplicht volledig. Zonder deze toelichting is de bekendheid lager, vooral bij dienstontvangers: 22 procent van hen is nauwelijks bekend met de controleplicht en 8 procent van de dienstverrichters is nauwelijks bekend met de meldplicht. Dit geeft aan dat expliciete uitleg helpt bij het vergroten van de herkenning van het doel, maar er blijft een aanzienlijke groep die niet volledig bekend is met de verplichtingen bij internationale detachering. In de enquête is niet expliciet gevraagd of dienstverrichters en dienstontvangers zich bewust zijn van de toepassing van de 'harde kern' van arbeidsvoorwaarden bij internationale detachering, maar uit de gevoerde gesprekken blijkt dat dit doorgaans wel het geval is.

Hoeveel onderzoek is nodig voor een melding ingediend kan worden? Voor het indienen van een melding ervaren dienstverrichters praktische belemmeringen, zoals het verzamelen van gegevens (bijvoorbeeld KvK-nummers) en het juist interpreteren van de procedures. Deze administratieve lasten worden vaak als tijdrovend en kostbaar ervaren, wat de drempel om te melden verhoogt. Uit het volgende hoofdstuk blijkt dat het melden door dienstverrichters gemiddeld 36 minuten in beslag neemt, terwijl het controleren door dienstontvangers gemiddeld 14 minuten duurt.

Uit welke bronnen halen dienstontvangers en dienstverrichters hun informatie? Waar kennen ze de meldplicht van? Buitenlandse dienstverrichters betrekken hun informatie vooral van binnenlandse dienstontvangers (36 procent), postedworkers.nl (32 procent) en de Rijksoverheid (24 procent). Binnenlandse dienstontvangers noemen postedworkers.nl als belangrijkste bron (43 procent), gevolgd door buitenlandse dienstverrichters (28 procent) en de Rijksoverheid (24 procent). Andere bronnen zijn interne communicatie, zoals HR-afdelingen, mails van postedworkers.nl, accountants en administratiekantoren. Ook brancheorganisaties spelen een rol, met name voor dienstverrichters (13 procent).

Hoeveel gebruik wordt er gemaakt van de website postedworkers.nl? Hoe evalueren dienstontvangers en dienstverrichters deze website? De website postedworkers.nl kende een piek in 2020-2021 met 76 duizend bezoekers uit de EER+, maar het gebruik halveerde in de daaropvolgende jaren. Voor Nederland is het aantal bezoekers sinds de invoering gestaag gestegen naar 52 duizend in 2023-2024. De website wordt nuttig gevonden, maar gebruikers ervaren deze soms ook als complex. Dit wordt weerspiegeld in een stijgend aandeel bezoekers dat de website direct verlaat zonder door te klikken (*bounce rate*): van 39 procent in 2020-2021 naar 68 procent in 2024-2025. Dit wijst op afgenomen betrokkenheid, omdat bezoekers vaak op de hoofdpagina blijven en niet doorklikken naar specifieke informatie, zoals de veelgestelde vragen.

Welke voorlichting ontbreekt? Zowel dienstverrichters als dienstontvangers hebben behoefte aan gerichte, praktische en sectorspecifieke ondersteuning. Dienstverrichters willen vooral meer duidelijkheid over situaties zoals de meldplicht bij werkzaamheden op schepen en onderaannemers, terwijl dienstontvangers vaak vragen hebben over de toepassing bij zzp'ers, intercompany-opdrachten, businessstrips en uitzonderingen. Daarnaast zorgen praktische knelpunten, zoals het opzoeken van KvK-nummers en het gebruik van vakjargon, voor extra uitdagingen.

Een overzichtelijke factsheet met specifieke meldinformatie en voorbeeldafbeeldingen waarop de vereiste gegevens duidelijk zijn gemarkeerd kan hierbij helpen en de naleving van de meld- en controleplicht verbeteren.

Wat bepaalt of dienstontvangers en dienstverrichters aan de meldplicht voldoen (betere voorlichting, meer duidelijkheid over of er sprake is van detachering, hogere boetes, hogere pakkans, sociale druk)? Wat kunnen redenen zijn om niet te voldoen aan de meldplicht? Naleving van de meld- en controleplicht hangt sterk af van de bekendheid met de verplichtingen en van toegankelijke informatie. Onbekendheid speelt een grote rol, vooral bij dienstontvangers (35 procent). Dienstverrichters melden vaak niet vanwege administratieve lasten (22 procent) of de verwachting dat dienstontvangers toch niet controleren (22 procent). Interne afstemmingsproblemen bij dienstontvangers (28 procent) en uitzonderingen dragen ook bij aan niet-naleving. Gerichte voorlichting kan de onbekendheid verminderen en partijen beter wegwijs maken in hun verplichtingen. Wederzijdse controle, waarbij dienstverrichters en dienstontvangers elkaar wijzen op de meld- en controleplicht, bevordert naleving. Uit de gesprekken blijkt ook dat de pakkans meespeelt, sommigen vragen zich af: 'Wat gebeurt er als ik de melding niet maak of controleer?' In gevallen van bewuste niet-naleving kunnen hogere boetes en een grotere pakkans dus effectief zijn. Een combinatie van betere voorlichting, wederzijdse controle en zichtbare handhaving is belangrijk voor structurele verbetering.

3 Ervaringen met het meldloket

Buitenlandse dienstverrichters beoordelen het meldloket gemiddeld positiever dan binnenlandse dienstontvangers, ondanks de grotere administratieve lasten die zij ervaren. Eerdere aanpassingen hebben de gebruikservaring verbeterd, maar technische knelpunten blijven een aandachtspunt. Verdere automatisering en duidelijke communicatie kunnen zowel de administratieve lasten verlichten als de gebruikservaring verder verbeteren.

Dit hoofdstuk behandelt de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers met de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket. Onderwerpen zijn de tijdsinvestering voor meldingen en controles, het contact tussen dienstontvangers en dienstverrichters en de betrokkenheid van andere partijen. Daarnaast komen aspecten zoals snelheid, leesbaarheid, vindbaarheid en logica van het meldloket en van de website aan bod, met specifieke aandacht voor verbeteringen sinds 2020, ervaren knelpunten en gebruikersvoorstellen. Dit hoofdstuk baseert zich op informatie uit de enquêtes en interviews met dienstverrichters en dienstontvangers.

3.1 Buitenlandse dienstverrichters versus binnenlandse dienstontvangers

De meeste binnenlandse dienstontvangers controleren de melding zelf, terwijl buitenlandse dienstverrichters het melden vaker uitbesteden. Respondenten is gevraagd of zij de melding of controle bij grensoverschrijdende detachering zelf uitvoeren of dit in het verleden hebben gedaan. Responderende dienstverrichters maken in 54 procent van de gevallen zelf de melding, terwijl 26 procent dit uitbesteedt en 20 procent van de respondenten aangeeft het niet te weten of niet te willen zeggen wie binnen de organisatie dit heeft gedaan.¹⁵ Drie op de vier responderende dienstontvangers (75 procent) controleren de melding zelf, 4 procent besteedt het uit en 21 procent van de respondenten weet niet hoe de controle binnen de organisatie plaatsvindt.¹⁶ De tijdsinvestering verschilt aanzienlijk: dienstverrichters besteden gemiddeld 36 minuten aan het maken van één melding (mediaan 20 minuten), terwijl dienstontvangers gemiddeld 14 minuten nodig hebben voor de controle van één melding (mediaan 20 minuten). Het verschil tussen gemiddelde en mediaan bij dienstverrichters wijst op een kleine groep die veel meer tijd nodig heeft, wat het gemiddelde omhoog trekt. Uit gesprekken met dienstverrichters blijkt dat vooral de eerste meldingen veel tijd kosten, omdat bij de eerste melding eerst achterhaald moet worden hoe het meldloket werkt en welke informatie er nodig is. Bij dienstontvangers ligt het gemiddelde juist onder de mediaan, wat aangeeft dat de meeste controles iets langer duren, maar veel snelle controles het gemiddelde naar beneden halen.

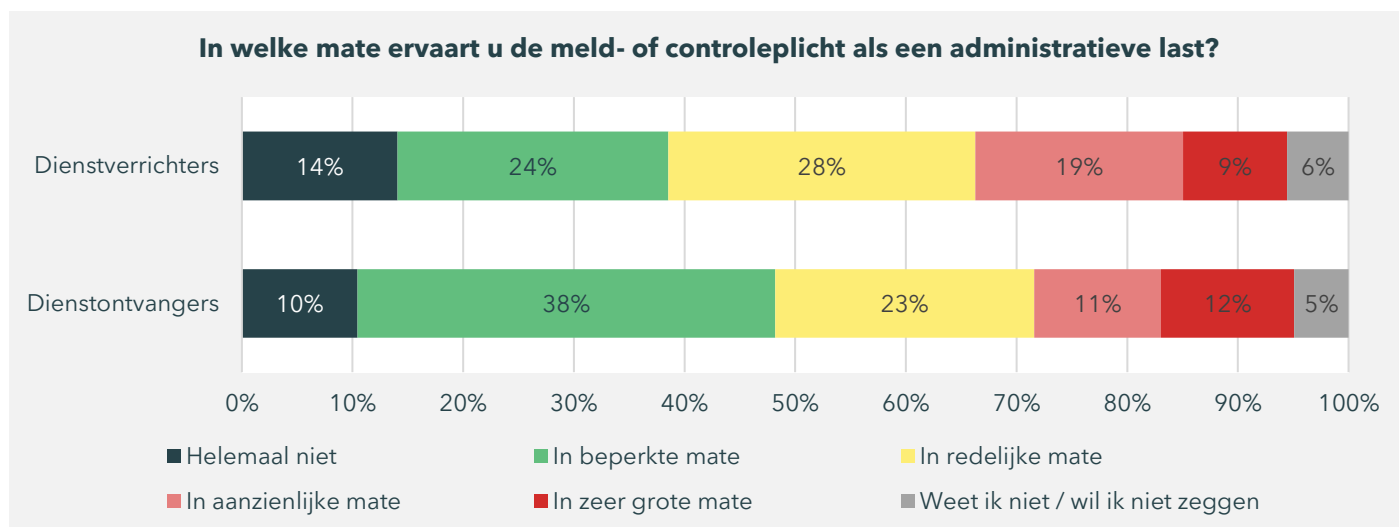
¹⁵ Respondenten die zelf nooit een melding hebben gemaakt, hebben ook geen vragen gekregen over het gebruik van het meldloket.

¹⁶ Respondenten die zelf nooit een melding hebben gecontroleerd, hebben ook geen vragen gekregen over het gebruik van het meldloket.

Buitenlandse dienstverrichters ervaren de meldplicht vaker als een administratieve last dan binnenlandse dienstontvangers de controleplicht. Aan zowel dienstverrichters als dienstontvangers is gevraagd in hoeverre zij de meld- en controleplicht als een administratieve last ervaren (zie Figuur 3.1). Ruim een kwart van de dienstverrichters (28 procent) ziet de meldplicht als een aanzienlijke tot zeer grote administratieve last, terwijl 38 procent dit slechts in beperkte mate of helemaal niet zo ervaart. Bij dienstontvangers liggen die aandelen net iets anders: 24 procent ervaart de controleplicht als een aanzienlijke last, terwijl 48 procent aangeeft hier weinig tot geen hinder van te ondervinden. Dat dienstverrichters de meldplicht vaker als belastend ervaren, kan worden verklaard door de gemiddeld langere tijd die zij nodig hebben voor het melden.

Hoe langer het melden of controleren duurt, hoe hoger de ervaren administratieve last. Binnen beide groepen geldt dat hoe meer tijd het kost om een melding te maken of te controleren, hoe hoger de ervaren administratieve last is, en omgekeerd: hoe minder tijd dit kost, hoe lager de administratieve last wordt ervaren. Dienstverrichters die de meldplicht als belastend ervaren, besteden hier gemiddeld 47 minuten aan (mediaan 30), terwijl dit bij degenen zonder last gemiddeld 29 minuten is (mediaan 20). Voor dienstontvangers geldt eenzelfde patroon, maar met lagere tijdsbesteding: gemiddeld 29 minuten bij een ervaren last (mediaan 15) en 9 minuten zonder last (mediaan 10). Nalevers van de meldplicht besteden gemiddeld 37 minuten per melding (mediaan 20), tegenover 33 minuten bij niet-nalevers (mediaan 30). Bij dienstontvangers is dit verschil minimaal. De ervaren administratieve last hangt dus vooral samen met de benodigde tijd per melding of controle.

Figuur 3.1 Buitenlandse dienstverrichters ervaren de meldplicht vaker als een administratieve last dan binnenlandse dienstontvangers de controleplicht



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=658) en dienstontvangers (n=411), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

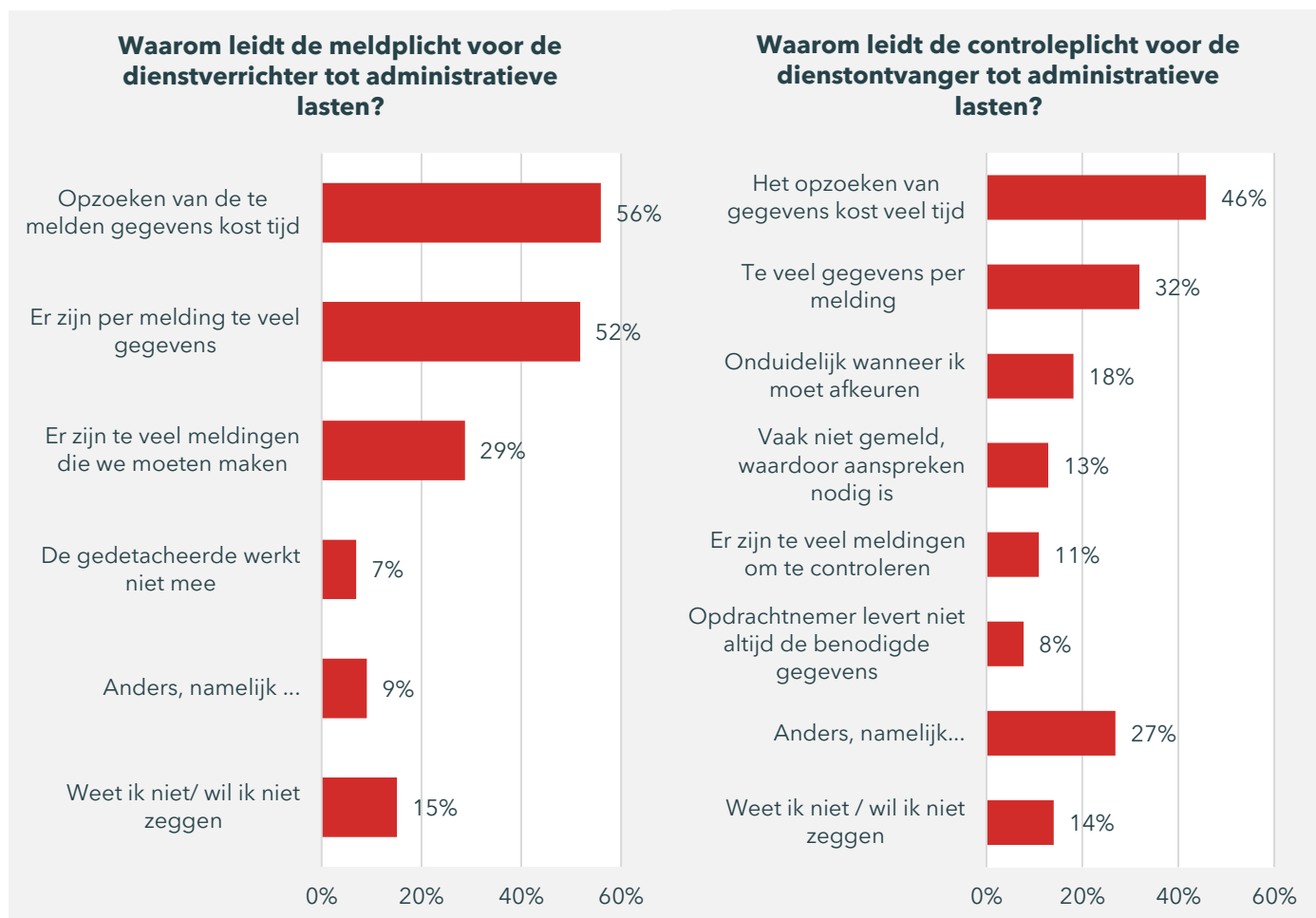
Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers ervaren administratieve lasten bij de meld- en controleplicht, met zowel gedeelde als specifieke knelpunten. Aan zowel dienstverrichters als dienstontvangers is gevraagd waarom de meld- en controleplicht voor hen tot administratieve lasten leidt (zie Figuur 3.2). Dienstverrichters noemen vooral het tijdrovend opzoeken van gegevens (56 procent) en de hoeveelheid informatie die per melding vereist is (52 procent) als belangrijkste ervaren lasten. Daarnaast geven sommigen aan dat het aantal meldingen (29 procent) en een gebrek aan medewerking van gedetacheerden (7 procent) de last verzwaren, waarbij het laatste niet nader is uitgevraagd. Dienstontvangers ervaren vergelijkbare uitdagingen: 46 procent vindt het opzoeken van gegevens tijdrovend en 32 procent noemt de hoeveelheid te controleren gegevens als belastend. Beide groepen noemen ook alternatieve oorzaken, zoals meldingen die bij een verkeerd e-mailadres

of een verkeerde afdeling binnenkomen, waardoor extra werk ontstaat. Dit soort interne miscommunicatie leidt vaak tot inefficiënties, die de administratieve last verder vergroten.

Dienstverrichters ervaren de meeste administratieve lasten door het herhaald invoeren van gegevens en het gebrek aan flexibiliteit bij meldingen. Dienstverrichters ervaren het telkens opnieuw invoeren van dezelfde organisatiegegevens als een belangrijk knelpunt, waarbij 45 procent aangeeft dat de invoer van gegevens van de dienstontvanger veel tijd kost. Zij pleiten voor automatische opslag van veelgebruikte gegevens en een koppeling met systemen zoals het KvK-register om de gegevens van dienstontvangers eenvoudiger te vinden. Daarnaast ervaren dienstverrichters extra belasting door het ontbreken van mogelijkheden om meldingen tussentijds aan te passen bij fouten of gewijzigde omstandigheden, vooral bij langdurige opdrachten die tussentijds wijzigen, omdat een melding maar maximaal twee jaar bewaard blijft. Ook de invoer van de SBI-notering (36 procent) en de adresgegevens van de werkplek (35 procent) wordt als tijdrovend ervaren, wat kan worden verlicht door een koppeling met het KvK-register¹⁷, zodat deze gegevens sneller en eenvoudiger beschikbaar zijn. Hoewel 25 procent aangeeft dat het invoeren van persoonsgegevens van gedetacheerde werkenden een last vormt, benadrukken de meeste dienstverrichters dat deze gegevens niet centraal moeten worden opgeslagen vanwege de variatie per opdracht.

¹⁷ Sinds 2024 is er een koppeling met het KvK-register, maar aangezien deze evaluatie betrekking heeft op de afgelopen twee jaar, is het mogelijk dat respondenten hier nog geen ervaring mee hebben opgedaan.

Figuur 3.2 Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers ervaren administratieve lasten bij de meld- en controleplicht, met zowel gedeelde als specifieke knelpunten



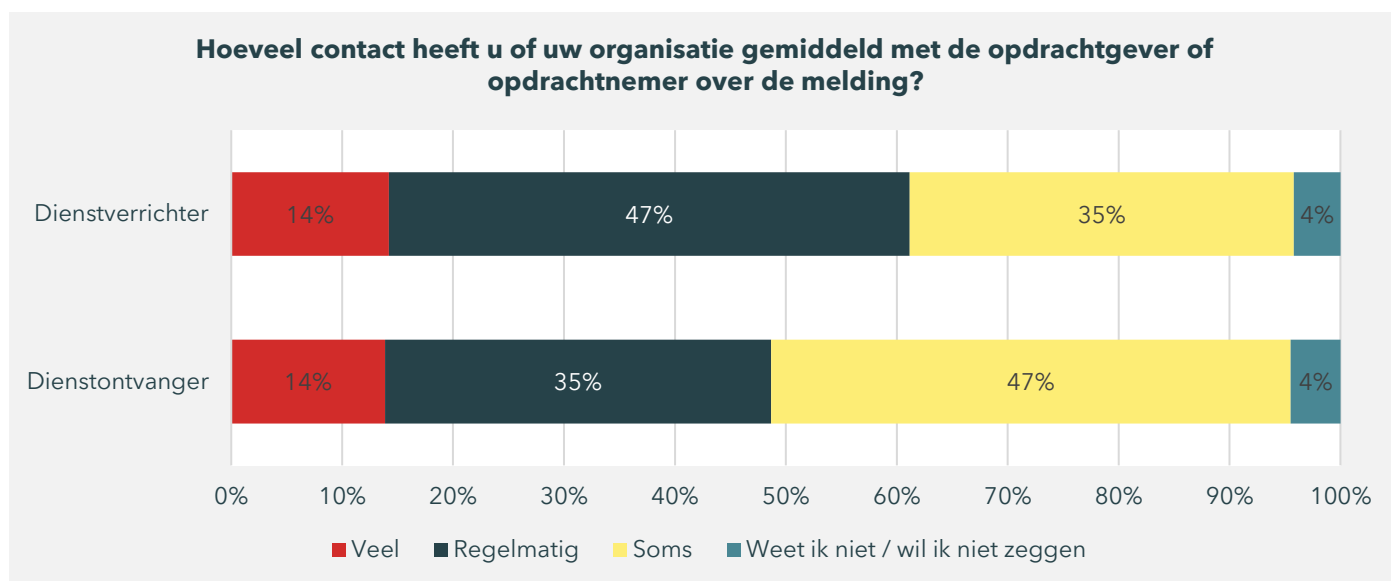
Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=418) en dienstontvangers (n=209), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Dienstontvangers ervaren de meeste administratieve lasten bij het aanspreken van dienstverrichters en het afhandelen van onduidelijke of ontbrekende meldingen. Ongeveer 13 procent van de dienstontvangers geeft aan dat het aanspreken van dienstverrichters bij ontbrekende meldingen moeilijk verloopt, maar het is niet bekend waarom, terwijl 18 procent ervaart dat er onduidelijkheid is over wanneer een melding moet worden afgekeurd. Veel dienstontvangers zien de meld- en controleplicht daarnaast als een bureaucratische verplichting zonder duidelijke toegevoegde waarde, vooral in sectoren waar de relevantie ervan volgens hen ter discussie staat. Deze perceptie wordt versterkt door praktische problemen die zij ervaren, zoals het niet eenvoudig kunnen delegeren van controle tijdens vakanties en het tijdrovend opzoeken van benodigde gegevens. Zo geeft 46 procent aan dat het achterhalen van persoonsgegevens van buitenlandse arbeidskrachten veel tijd kost, terwijl 28 procent moeite heeft met het bepalen van de duur van de werkzaamheden en 25 procent de beschrijving van de werkzaamheden als belastend ervaart.

Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers hebben regelmatig contact over het maken van meldingen, waarbij soms ook externe partijen betrokken zijn. Ruim zes op de tien dienstontvangers (63 procent) en meer dan de helft van de dienstverrichters (55 procent) geeft aan weleens contact met elkaar te hebben over de melding. Onder de dienstverrichters heeft 14 procent veel contact, 35 procent regelmatig contact,

en 47 procent soms contact (zie Figuur 3.3). Bij dienstontvangers geeft 14 procent aan veel contact te hebben, 47 procent regelmatig en 35 procent soms. Daarnaast speelt de betrokkenheid van externe partijen een rol: 24 procent van de dienstverrichters en 11 procent van de dienstontvangers schakelen soms andere partijen in. Voor dienstontvangers zijn dit meestal externe bureaus (42 procent) of de buitenlandse arbeidskracht zelf (20 procent), terwijl dienstverrichters vaak de gedetacheerde arbeidskracht (34 procent), een adviesbureau (38 procent) of een intermediaire partij (32 procent) noemen om de melding te maken of te controleren.¹⁸ Deze interacties en samenwerkingen tonen aan dat het naleven van de meld- en controleplicht een gedeelde verantwoordelijkheid is, waarbij interne samenwerking en externe ondersteuning regelmatig worden ingezet.

Figuur 3.3 Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers hebben regelmatig contact over het maken van meldingen, waarbij soms ook externe partijen betrokken zijn

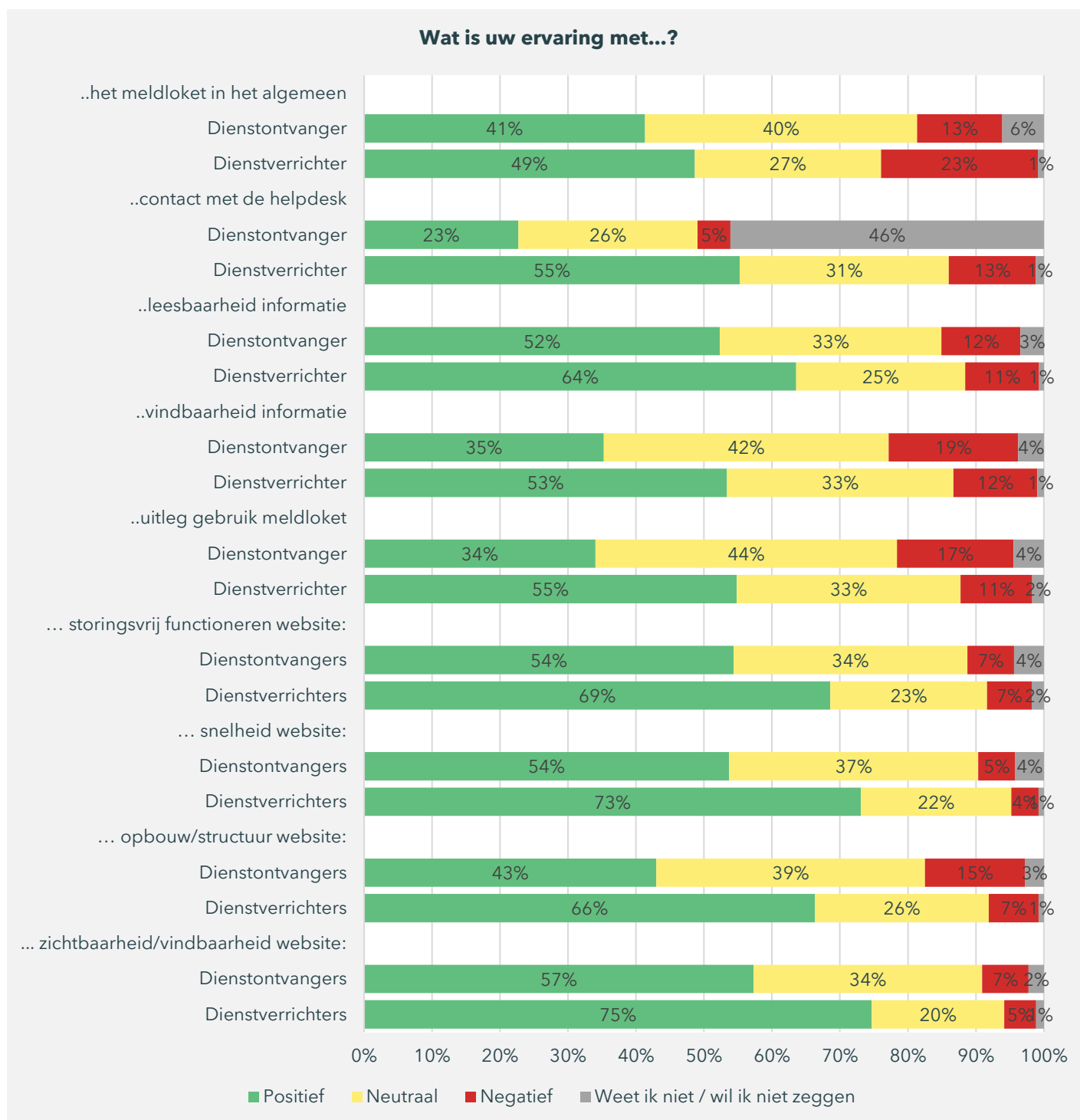


Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=936) en dienstontvangers (n=481), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers verschillen in hun ervaringen met het meldloket en de bijbehorende website, waarbij dienstverrichters over het algemeen positiever zijn. Zo heeft 57 procent van de dienstverrichters en 68 procent van de dienstontvangers persoonlijk ervaring met het meldloket, waarbij dienstverrichters vaker dan dienstontvangers het loket al vóór 2023 hebben gebruikt (70 procent versus 54 procent). Dit betekent dat een relatief groter deel van de dienstverrichters bekend is met zowel de oorspronkelijke als de aangepaste versie van het meldloket. Over het algemeen beoordeelt 49 procent van de dienstverrichters die ooit gebruik hebben gemaakt van het meldloket het meldloket positief, tegenover 41 procent van de dienstontvangers met persoonlijke ervaring met het meldloket (zie Figuur 3.4). Dienstverrichters geven daarnaast ook vaker een negatieve beoordeling (23 procent) dan dienstontvangers (13 procent). Dit hangt mogelijk samen met de hogere administratieve last die ervaren wordt door dienstverrichters. Een negatieve beoordeling kan echter ook verband houden met een negatieve houding ten opzichte van de meldplicht zelf, in plaats van met negatieve ervaringen met het meldloket, hoewel dit op basis van de enquête niet kan worden vastgesteld. Het resterende deel van respectievelijk 27 procent van de dienstverrichters en 40 procent van de dienstontvangers heeft een neutrale houding ten opzichte van hun ervaring met het meldloket.

¹⁸ Dienstontvangers die aangeven direct contact te hebben met buitenlandse werkenden, hebben mogelijk vooral te maken met zelfstandigen in plaats van werknemers van dienstverrichters, maar dit is op basis van de enquête niet met zekerheid vast te stellen.

Figuur 3.4 Buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers verschillen in hun ervaringen met het meldloket en de bijbehorende website, waarbij dienstverrichters over het algemeen positiever zijn



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=535) en dienstontvangers (n=313), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

De specifieke aspecten van het meldloket en van de website tonen verdere verschillen in ervaringen tussen beide groepen. Dienstverrichters zijn bijvoorbeeld iets positiever over het contact met de helpdesk (55 procent positief en 31 procent neutraal tegenover respectievelijk 43 en 48 procent positief en neutraal bij dienstontvangers, waarbij rekening gehouden is met het feit dat bijna de helft van de dienstontvangers geen ervaring met de helpdesk

heeft gehad) en de leesbaarheid van informatie (64 procent positief en 25 procent neutraal tegenover respectievelijk 52 en 33 procent positief en neutraal) (zie Figuur 3.4). Ook de vindbaarheid van informatie (53 procent positief en 33 procent neutraal tegenover respectievelijk 35 en 42 procent positief en neutraal) en de uitleg over het gebruik van het meldloket (55 procent positief en 33 procent neutraal tegenover respectievelijk 34 en 44 procent positief en neutraal) worden door dienstverrichters positiever ervaren dan door dienstontvangers.

Dienstverrichters beoordelen de snelheid en stabiliteit van de website positiever dan dienstontvangers, mogelijk door hun uitgebreidere gebruikservaring. Technische aspecten, zoals de snelheid en het storingsvrij functioneren van de website, krijgen eveneens vaker positieve beoordelingen van dienstverrichters (respectievelijk 73 procent en 69 procent) in vergelijking met dienstontvangers (beide 54 procent) die deze aspecten veelal als neutraal beoordelen. Deze verschillen wijzen erop dat dienstverrichters, mogelijk door hun uitgebreidere gebruikservaring, meer tevreden zijn over de specifieke aspecten van het meldloket en de website dan dienstontvangers, die veelal vaker neutraal of soms iets negatiever oordelen. De ervaringen van dienstontvangers zijn gemiddeld op vrijwel alle aspecten van het meldloket zowel vaker neutraler als soms iets negatiever dan die van dienstverrichters. Dit is opmerkelijk aangezien buitenlandse dienstverrichters in tegenstelling tot Nederlandse dienstontvangers juist meer administratieve lasten ervaren en vaak niet in hun eigen taal kunnen melden. Dit verschil kan ook te maken hebben met culturele verschillen, waarbij binnenlandse dienstontvangers wellicht gemiddeld genomen kritischer zijn in hun beoordeling dan buitenlandse dienstverrichters.

Buitenlandse dienstverrichters zien de aanpassingen in het meldloket vaker als positief, terwijl een groot deel van de binnenlandse dienstontvangers geen veranderingen opmerkt. Zo ervaart 34 procent van de dienstverrichters verbeteringen in het meldloket in het algemeen, tegenover slechts 23 procent van de dienstontvangers (zie Figuur 3.5). Een relatief groot aandeel van de dienstontvangers (30 procent) geeft aan geen aanpassingen te hebben opgemerkt, terwijl dit bij dienstverrichters veel minder voorkomt (19 procent). Dit hangt waarschijnlijk samen met het feit dat een groter deel van de dienstontvangers niet of nauwelijks eerdere ervaring met het meldloket heeft. Bovendien moeten dienstverrichters doorgaans meer handelingen verrichten in het meldloket dan dienstontvangers, zoals het invoeren van gegevens over werknemers en de aard en duur van de detachering, terwijl dienstontvangers deze invoer alleen maar hoeven te controleren. Hierdoor komen dienstverrichters vaker in aanraking met de functionaliteiten van het systeem en merken zij eventuele verbeteringen eerder op. Deze trend is ook zichtbaar bij specifieke aspecten zoals het contact met de helpdesk, waar 40 procent van de dienstverrichters verbeteringen ervaart, tegenover 23 procent van de dienstontvangers, waarbij rekening gehouden is met het feit dat meer dienstontvangers dan dienstverrichters geen ervaring met de helpdesk hebben gehad. Dienstverrichters zijn daarnaast positiever over de leesbaarheid (41 procent positief tegenover 26 procent), vindbaarheid (39 procent tegenover 21 procent) en uitleg over het gebruik van het meldloket (39 procent tegenover 18 procent). Ook hierbij geldt dat dienstverrichters uitgebreider in aanraking komen met alle functionaliteiten van het meldloket dan dienstontvangers en eventuele verbeteringen eerder kunnen opmerken.

De verschillen in ervaringen tussen beide groepen lijken deels samen te hangen met de mate waarin zij het meldloket gebruiken. Dienstverrichters, die vaker intensief gebruikmaken van het meldloket, ervaren verbeteringen op technische vlakken zoals de snelheid (45 procent positief tegenover 27 procent bij dienstontvangers) en het storingsvrij functioneren van de website (44 procent tegenover 26 procent) (zie Figuur 3.5). Dienstontvangers daarentegen melden op vrijwel alle aspecten van het meldloket vaker neutrale ervaringen of dat zij geen aanpassingen hebben opgemerkt, wat wijst op een minder intensief gebruik of minder aandacht voor details van de wijzigingen.

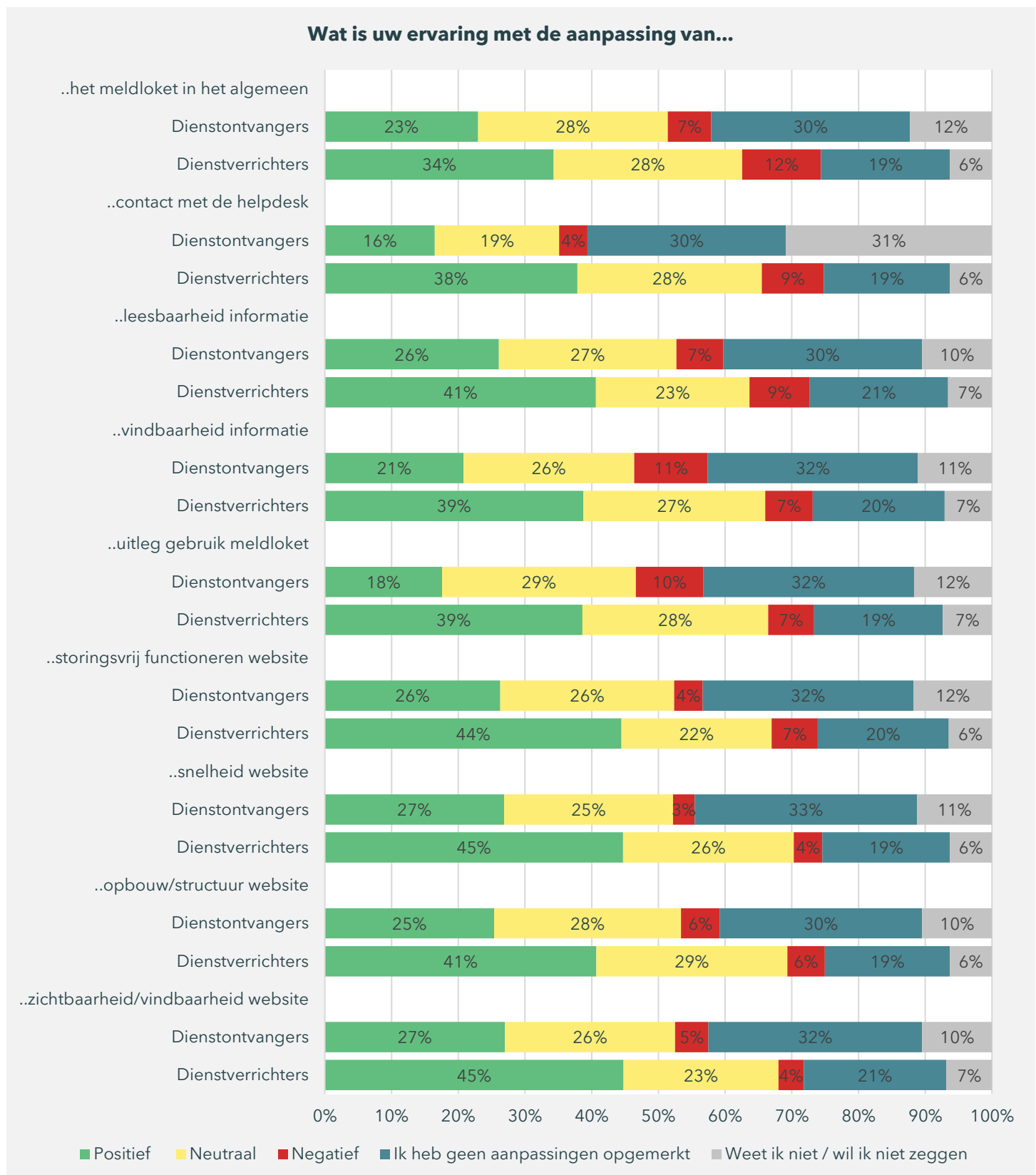
Hoewel de meeste gebruikers weinig knelpunten ervaren, noemen sommigen specifieke problemen met het meldloket. Slechts 14 procent van de dienstontvangers en 22 procent van de dienstverrichters geeft aan knelpunten te ervaren. Toch wijzen gebruikers op een aantal terugkerende uitdagingen, zoals technische beperkingen en ervaren administratieve lasten. Zowel dienstontvangers als dienstverrichters noemen problemen met inloggen en de traagheid van de website, hoewel dit laatste punt niet door de meerderheid wordt onderkend, aangezien de meeste gebruikers een positieve ervaring hebben met de snelheid van de website. Dienstverrichters ervaren daarnaast specifieke moeilijkheden bij het invoeren van buitenlandse gegevens, zoals BTW-nummers of postcodes, die vaak in eerste instantie foutmeldingen veroorzaken. Het ontbreken van functies om gegevens op te slaan en te hergebruiken wordt ook als een knelpunt gezien, omdat terugkerende meldingen hierdoor onnodig veel werk opleveren. Een inefficiënt proces dat gebruikers noemen, is de noodzaak om bij fouten een nieuwe melding te maken in plaats van een bestaande te corrigeren. Hoewel de mogelijkheid om meldingen te wijzigen inmiddels is toegevoegd, wordt dit probleem nog steeds regelmatig genoemd door respondenten. Dit wijst op een behoefte aan betere informatievoorziening op [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl) of een duidelijkere weergave in het portal over hoe meldingen gewijzigd of gekopieerd kunnen worden.

Voor dienstontvangers vormen de automatische notificaties en e-mailcommunicatie vanuit het meldloket een extra uitdaging. De toon van deze berichten wordt door sommigen als te afschrikwekkend ervaren. In gesprekken geven zij aan dat notificaties en e-mails soms niet bij de juiste persoon terechtkomen, bijvoorbeeld omdat het e-mailadres van de projectmanager is ingevoerd in plaats van dat van de verantwoordelijke medewerker. Hierdoor ontvangen zij vaak pas het eerste bericht waarin de boete sterk wordt benadrukt, wat volgens hen een afschrikwekkend effect heeft. Daarnaast geven sommige dienstontvangers aan dat zij deze e-mails aanvankelijk voor phishing hielden.¹⁹

Gebruikers zien graag verbeteringen in vooral meer gebruiksvriendelijkheid, betere communicatie en minder administratieve lasten. Respondenten pleiten voor het automatiseren van processen, zoals het opslaan en hergebruiken van standaardgegevens, om handmatige invoer te verminderen en het werk te versnellen. Verder zien gebruikers graag verbeterde communicatie, met een meer heldere uitleg bij foutmeldingen, beter afgestemde handleidingen en ondersteuning in meerdere talen, vooral gericht op buitenlandse dienstverrichters. Voorstellen om de administratieve lasten te verlichten omvatten minder verplichte velden, vrijstelling voor kortlopende projecten en het vermijden van dubbele registratieverplichtingen. Het Belgische "Check-in at Work"-systeem wordt genoemd als inspiratie voor een eenvoudiger en efficiënter alternatief. Deze feedback benadrukt dat gebruikers zowel technische als procesmatige verbeteringen nodig achten om de gebruikerservaring van het meldloket verder te verbeteren.

¹⁹ Phishing is een vorm van internetfraude waarbij criminelen je via een e-mail proberen te misleiden om inloggegevens, creditcardinformatie, pincodes of andere gevoelige gegevens te verstrekken.

Figuur 3.5 Buitenlandse dienstverrichters zien de aanpassingen in het meldloket vaker als positief, terwijl een groot deel van de binnenlandse dienstontvangers geen veranderingen opmerkt



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=532) en dienstontvangers (n=174), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

3.2 Beantwoording tweede deelvraag

Hieronder volgen antwoorden op de subvragen van de tweede deelvraag van het onderzoek.

Hoelang duurt het voor een buitenlandse dienstverrichter om een melding in te dienen? Hoelang duurt het voor een binnenlandse dienstontvanger om een melding te controleren? Buitenlandse dienstverrichters besteden gemiddeld 36 minuten aan het indienen van een melding, terwijl de mediaan op 10 minuten ligt. Dit verschil duidt op een kleine groep die aanzienlijk meer dan 36 minuten nodig heeft voor de melding, waardoor het gemiddelde hoger uitvalt dan de mediaan. Binnenlandse dienstontvangers controleren een melding gemiddeld in 14 minuten, met een mediaan van 20 minuten, wat suggereert dat de meeste controles iets langer duren, maar enkele snelle controles het gemiddelde omlaag trekken. Het tijdsverschil tussen dienstverrichters en dienstontvangers verklaart deels waarom dienstverrichters de meldplicht vaker als een administratieve last ervaren dan dienstontvangers de controleplicht.

Hoeveel contact hebben de dienstontvanger en de dienstverrichter met elkaar over het maken van een melding? Zijn er ook andere personen betrokken dan dienstontvanger en dienstverrichter? Ruim 63 procent van de dienstontvangers en 55 procent van de dienstverrichters hebben contact met elkaar over het maken van de melding. Bij dienstverrichters vindt bij 14 procent frequent contact plaats, 35 procent heeft regelmatig contact en 47 procent soms. Bij dienstontvangers is dit respectievelijk 14 procent, 47 procent en 35 procent. Externe partijen zijn ook betrokken: 24 procent van de dienstverrichters en 11 procent van de dienstontvangers schakelen andere partijen in, zoals adviesbureaus, intermediaire partijen en gedetacheerde arbeidskrachten. Dit wijst op een gedeelde verantwoordelijkheid tussen interne en externe actoren.

Hoe ervaren gebruikers de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket? Te denken valt aan snelheid, leesbaarheid, vertalingen, vindbaarheid, logica van de opbouw, aantal pagina's etc. Gebruikers zijn over het algemeen tevreden met de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket. Buitenlandse dienstverrichters zijn over het algemeen positiever (49 procent) dan binnenlandse dienstontvangers (41 procent) en geven ook vaker een negatieve beoordeling (23 procent tegenover 13 procent), terwijl de rest een neutrale houding heeft. Technische aspecten zoals snelheid (73 procent positief bij dienstverrichters versus 54 procent bij dienstontvangers) en het storingsvrij functioneren van de website (69 procent tegenover 54 procent) worden door dienstverrichters hoger beoordeeld. Dienstverrichters waarderen ook de leesbaarheid (64 procent tegenover 52 procent), vindbaarheid (53 procent tegenover 35 procent), en uitleg over het gebruik (55 procent tegenover 34 procent) vaker positief dan dienstontvangers. Binnenlandse dienstontvangers beoordelen deze aspecten vaker neutraal, mogelijk vanwege minder intensief gebruik of beperkte bekendheid met de meld- en controleplicht en het meldloket.

Ervaren de gebruikers verbeteringen in het meldloket ten opzichte van 2020? Buitenlandse dienstverrichters ervaren vaker verbeteringen in het meldloket (49 procent positief tegenover 23 procent bij dienstontvangers). Veel binnenlandse dienstontvangers (30 procent) merken geen veranderingen op, terwijl dit bij buitenlandse dienstverrichters slechts 1 procent is. Daarbij zij opgemerkt dat dienstverrichters gemiddeld al langer ervaring hebben met het meldloket dan dienstontvangers. Dienstverrichters rapporteren ook positieve veranderingen in specifieke aspecten zoals de helpdesk en leesbaarheid, wat ook door hun meer uitgebreide gebruikservaring valt te verklaren. Een aanzienlijk deel van de dienstontvangers (ongeveer 20 procent) en dienstverrichters (ongeveer 30 procent) ervaart geen verschil in het meldloket.

Wat zijn de knelpunten van het meldloket? Welke verbeteringen zijn voorstelbaar? Hoewel slechts 14 procent van de binnenlandse dienstontvangers en 22 procent van de buitenlandse dienstverrichters knelpunten ervaren,

wijzen gebruikers op enkele terugkerende problemen. Dienstverrichters noemen technische beperkingen, zoals foutmeldingen bij de invoer van buitenlandse BTW-nummers of postcodes, en het ontbreken van functies om gegevens op te slaan, meldingen te hergebruiken of meldingen te corrigeren. Dienstontvangers ervaren gebrekkige automatische notificaties en afschrikwekkende e-mails als belangrijke knelpunten. Volgens gebruikers zouden verbeteringen zich vooral moeten richten op verdere automatisering en duidelijke, toegankelijke communicatie, inclusief meertalige ondersteuning zoals Pools. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat betere interne organisatie van dienstverrichters en dienstontvangers kan helpen deze ervaren knelpunten te verminderen, door ervoor te zorgen dat notificaties en e-mails direct bij de juiste persoon terechtkomen.

Wat zijn de ervaringen met de helpdesk? Buitenlandse dienstverrichters beoordelen de helpdesk positiever dan binnenlandse dienstontvangers die contact hebben gehad: 55 procent van de dienstverrichters heeft goede ervaringen, tegenover 43 procent van de dienstontvangers. Dienstontvangers melden vaker neutrale ervaringen of dat zij geen contact hebben gehad, wat wijst op een verschil in interactie met en verwachtingen bij de helpdesk.

4 Ervaringen van toezichthoudende partijen met de meldplicht

De meld- en controleplicht speelt een ondersteunende rol bij het risicogericht toezicht op gedetacheerde werkenden vanuit de Europese Unie. Ondermelding en de beperkte kwaliteit en toegankelijkheid van meldgegevens belemmeren de potentiële effectiviteit ervan, ondanks eerdere verbeteringen van het meldloket. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk om de volledigheid, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van de meldgegevens verder te vergroten en zo het toezicht en de handhaving te versterken.

Dit hoofdstuk behandelt ervaringen van toezichthoudende partijen met de meldplicht. Het bespreekt risico's voor buitenlandse gedetacheerde werkenden, verschillen met arbeidsmigranten en de bijdrage en het belang van de meldplicht voor het toezicht. Ook komen de kwaliteit van meldgegevens, belemmeringen bij het gebruik ervan en signalen van niet-naleving of ondermelding aan bod. Dit hoofdstuk baseert zich op informatie uit de interviews met toezichthoudende partijen.

4.1 Risico's voor buitenlandse gedetacheerde werkenden

Vanuit potentiële kostenvoordelen ontstaan er complexe grensoverschrijdende detacheringsconstructies met risico's voor de naleving van wetgeving rondom werk, sociale zekerheid, verblijf en fiscaliteit. Het vrije verkeer van diensten en personen in de EU draagt bij aan een ruim internationaal aanbod van werkenden. In combinatie met toenemende internationale concurrentie leidt dit in bepaalde sectoren tot een neerwaartse druk op prijzen en daarmee op lonen. Vanuit de mogelijkheid om kostenvoordelen te behalen, ontstaan hierdoor steeds meer grensoverschrijdende en complexe constructies op het gebied van detachering (Inspectie SZW, 2019).²⁰ Een voorbeeld hiervan is de detachering van derdelanders die al dan niet een tijdelijk verblijf hebben gekregen in een andere EU-lidstaat en van daaruit – vaak direct – gedetacheerd worden naar Nederland (Adviesraad Migratie, 2024).²¹ Hierbij wordt soms ook gebruikgemaakt van postbusondernemingen. Dergelijke constructies brengen risico's met zich mee voor het waarborgen van adequate arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en sociale zekerheid.

De voornaamste risico's van internationale detachering betreffen onderbetaling, te lange werktijden, niet-naleving van socialezekerheidswetten, illegale tewerkstelling, arbeidsuitbuiting en slechte kwaliteit van huisvesting.

- **Onderbetaling:** Er is sprake van onderbetaling als een gedetacheerde werknemer minder ontvangt dan het Nederlandse minimumloon, geen of te weinig vakantiebijslag ontvangt zoals vastgelegd in de Wet

²⁰ Zie [Staat van eerlijk werk 2019 - Risico's aan de onderkant van de arbeidsmarkt | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie \(nlarbeidsinspectie.nl\)](#).

²¹ Zie [Adviesrapport: 'Geen derderangsburgers. De risico's voor gedetacheerde arbeidsmigranten en de Nederlandse samenleving' | Publicatie | Adviesraad Migratie](#).

minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml) en/of minder beloond krijgen dan waar zij recht op hebben onder de geldende algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst (cao);²²

- **Te lange werktijden:** Er is sprake van te lange werktijden als een gedetacheerde werknemer per dag of per week meer werkt dan in Nederland is toegestaan en/of onvoldoende pauze of rusttijd krijgt zoals vastgelegd in de Arbeidstijdenwet (Atw) en het Arbeidstijdenbesluit (Atb);²³
- **Niet-naleving van socialezekerheidswetten:** Er is sprake van niet-naleving van (Europese) socialezekerheidswetten als een gedetacheerde werkende geen geldige A1-verklaring heeft of deze onterecht heeft verkregen. Een voorbeeld hiervan is premieshoppen, waarbij een detachering wordt gefingeerd (bijvoorbeeld door werkgevers die gebruikmaken van postbusondernemingen) om oneigenlijk onder het socialezekerheidsstelsel van de zendende lidstaat te vallen met als doel premievoordelen te bereiken. Ook het op basis van valse informatie aanvragen van een A1-verklaring en/of het achterhouden van informatie bij de aanvraag vallen onder premieshoppen;²⁴
- **Illegale tewerkstelling:** Er is sprake van illegale tewerkstelling van een gedetacheerde werkende vanuit een derde land van buiten de EU als er sprake is van gefingeerde detachering en de buitenlandse werknemer ook geen tewerkstellingsvergunning (TWV) of gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid (GVVA) heeft, zoals vastgelegd in de Wet arbeid vreemdelingen (Wav);²⁵
- **Arbeidsuitbuiting:** Arbeidsuitbuiting is een vorm van mensenhandel waarvan sprake is als een gedetacheerde werkende onder dwang en/of zeer slechte arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden werk verricht. Dit is strafbaar volgens artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht (mensenhandel) en kan leiden tot strafrechtelijk onderzoek. Een veroordeling voor mensenhandel vereist bewijs van een dwangmiddel, een uitbuitende handeling en (oogmerk van) uitbuiting, met een aantoonbaar causaal verband tussen deze drie;²⁶
- **Slechte kwaliteit van huisvesting:** Er is sprake van een slechte kwaliteit van huisvesting als er sprake is van een slechte woonvoorzieningen en -omstandigheden. Ook verkamering in woningen zonder vergunning daarvoor en overbewoning spelen een rol bij de kwaliteit van huisvesting. Overbewoning is strafbaar volgens artikel 7.18 van het Bouwbesluit. Bovendien zijn gedetacheerde werkenden soms afhankelijk van de dienstontvanger voor huisvesting, wat het risico op arbeidsuitbuiting vergroot.²⁷

Gescheiden verantwoordelijkheden van het thuis- en gastland bemoeilijken het toezicht op internationale detachering, terwijl reguliere arbeidsmigranten volledig in het gastland belastingplichtig en verzekerd zijn.

Voor gedetacheerde werknemers zijn twee verschillende landen verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving (die van de zendende en ontvangende EU-lidstaat), wat het toezicht bemoeilijkt. Nederlandse toezichthouders zijn afhankelijk van de medewerking van buitenlandse zusterorganisaties, wat kan leiden tot vertragingen en inefficiënties in het handhavingsproces. Gedetacheerde werknemers kunnen tussen wal en schip vallen wat betreft hun sociale verzekering als de premie niet correct wordt betaald of als er miscommunicatie is tussen de sociale zekerheidsinstanties van de verschillende landen. Daarnaast bestaat het risico dat gedetacheerde derdelanders verzekerd zijn in een land waar ze nooit hebben gewerkt en waar ze ook niet naar kunnen terugkeren. Hierdoor is het zeer onwaarschijnlijk dat ze gebruik kunnen maken van sociale voorzieningen, zoals uitkeringen of pensioenrechten. Dit leidt tot oneerlijke concurrentie qua arbeidsvoorwaarden op de Nederlandse arbeidsmarkt en tot een gebrek aan dekking voor sociale verzekeringen zoals ziektekosten, pensioen en

²² Zie [Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag](#) | Nederlandse Arbeidsinspectie.

²³ Zie: [Arbeidstijdenwet](#) | Nederlandse Arbeidsinspectie.

²⁴ Zie [Kamerbrief over premieshoppen en A1-verklaringen](#) | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl.

²⁵ Zie [Illegale arbeid](#) | Nederlandse Arbeidsinspectie.

²⁶ Zie: [Arbeidsuitbuiting](#) | Opsporingsdienst | Nederlandse Arbeidsinspectie.

²⁷ Zie [Geen tweederangsburgers. Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan](#) | Rapport | Rijksoverheid.nl.

werkloosheidsuitkeringen. Reguliere arbeidsmigranten daarentegen zijn in de regel in Nederland belastingplichtig en sociaal verzekerd, en zijn sneller in beeld bij overheidsinstanties dan in Nederland gedetacheerde werknemers.

Specifiek voor gedetacheerde werknemers zijn er minimaal twee typen schijnconstructies die opgezet kunnen worden waar buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers van kunnen profiteren. Ten eerste kunnen werkgevers bedrijven in andere EU-landen oprichten en werknemers naar Nederland detacheren, zonder daar substantiële economische activiteiten te ontplooien. Het detacheren wordt dan als onrechtmatig verdienmodel ingezet. Ten tweede kan misbruik gemaakt worden van artikel 13 Verordening (EG) nr. 883/2004. Hierbij wordt gedaan alsof werknemers in meerdere landen werken om strengere voorwaarden (artikel 12 Verordening (EG) nr. 883/2004) te omzeilen. Onder artikel 13 dient de werkgever sociale premies te betalen in het land waar de werknemer woont en een substantieel gedeelte van de werkzaamheden verricht. Mocht de werknemer geen substantieel gedeelte van de werkzaamheden in het land verrichten waar hij woont, dan dient op grond van artikel 12 de werkgever sociale premies te betalen in het land waar de werkgever is gevestigd.

Het bestaan van dergelijke constructies benadrukt het belang van een goede registratie van gedetacheerde werkenden vanuit het buitenland. De meld- en controleplicht is ontworpen om toezichthoudende partijen, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Sociale Verzekeringsbank (SVB), Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en de Belastingdienst en sociale partners te ondersteunen bij het gericht controleren en handhaven van het naleven van de 'harde kern' van arbeidsvoorwaarden bij internationale detachering. De volgende paragrafen bespreken hoe deze partijen gebruikmaken van gegevens van het meldloket, op welke manier het hen ondersteunt en welke belemmeringen zij ervaren.

4.2 Bijdrage meld- en controleplicht aan toezicht

Verschillende toezichthoudende partijen gebruiken gegevens uit het meldloket om het toezicht op wetgeving rondom werk, sociale zekerheid, verblijf en fiscaliteit te versterken. De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) heeft samen met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de Belastingdienst direct inzage in alle meldingen via het meldloket. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) kan gegevens uit het meldloket opvragen voor de uitvoering van haar taken. Ook sociale partners kunnen gegevens uit het meldloket opvragen bij de controle op naleving van cao-bepalingen. Als uit een controle blijkt dat de komst niet vooraf of onjuist is gemeld of gecontroleerd, dan kunnen dienstverrichters en dienstontvangers beiden een boete krijgen voor respectievelijk het niet melden en het niet controleren van de melding.

Nederlandse Arbeidsinspectie

De Nederlandse Arbeidsinspectie gebruikt gegevens uit het meldloket als instrument om het toezicht op de naleving arbeidswetgeving te versterken. De NLA geeft aan dat de meldplicht hen helpt inzicht te krijgen in wie in Nederland werkt op basis van detachering, bij welke dienstontvanger, voor welke periode en op welke werkplek. Op basis van deze informatie kunnen volgens de NLA risicosectoren en -bedrijven worden geïdentificeerd en gerichte inspecties worden uitgevoerd. In de beginfase van de WagwEU (2020-2021) richtte de NLA zich vooral op het vergroten van de bekendheid en naleving van de meldplicht. Vanaf 2022 werd dit toezicht uitgebreid naar bredere handhaving, waaronder de controle op artikel 6 en 9 van de WagwEU, die dienstverrichters verplichten om informatie over detacheringen te verstrekken en relevante documenten beschikbaar te houden (NLA, 2022).

De NLA stelt dat de meldplicht hun informatiepositie versterkt en dat de beschikbare gegevens bijdragen aan gerichte en snelle inspecties. Bij meldingen van misstanden, zoals onderbetaling of slechte

arbeidsomstandigheden, stelt de NLA dat zij zich door de beschikbare gegevens sneller en vollediger een beeld kunnen vormen van de situatie. Meldingen van misstanden, zoals onderbetaling of slechte arbeidsomstandigheden, kunnen sneller en vollediger worden geanalyseerd, waardoor inspecteurs een beter beeld hebben van de situatie. Hierdoor kunnen zowel aangekondigde als onaangekondigde controles effectiever worden uitgevoerd. Tijdens inspecties controleert de NLA op naleving van arbeidsvoorwaarden zoals het minimumloon, arbeidstijden en veiligheid op de werkplek. De meldplicht speelt volgens de NLA ook een belangrijke rol in de ontwikkeling van risicoanalyses en datamodellen, waarmee risicovolle bedrijven die mogelijk arbeidswetten overtreden prioriteit krijgen in het toezicht en sneller kunnen worden opgespoord en aangepakt.

Volgens de NLA is samenwerking met andere toezichthoudende partijen belangrijk om effectief toezicht te kunnen houden. Nationaal werkt de NLA samen met instanties zoals de SVB, Belastingdienst en UWV om informatie te delen en gezamenlijke controles uit te voeren. Deze samenwerking helpt volgens de NLA bij het integraal controleren of sociale premies correct worden afgedragen en of bedrijven geen misbruik maken van verschillen in sociale premiebijdragen tussen EU-lidstaten (premieshoppen). Ook internationaal speelt samenwerking een rol, met onder meer de European Labour Authority (ELA) en arbeidsinspecties in andere EU-lidstaten. De NLA benadrukt dat deze internationale samenwerking belangrijk is om grensoverschrijdende misstanden effectief aan te pakken. Daarnaast werkt de NLA samen met instanties zoals de IND en Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) om te controleren op verblijfstatus en mogelijke gevallen van mensenhandel.

De NLA wijst op enkele belemmeringen die de effectiviteit van de meldplicht kunnen beperken. Zo leidt de variatie in meldpraktijken tot inconsistenties in de gegevens, doordat sommige bedrijven meerdere werknemers in één melding registreren, terwijl andere bedrijven aparte meldingen doen voor elke werknemer. Dit gebrek aan uniformiteit belemmert volgens de NLA het effectief gebruik van de gegevens. Hoewel verbeteringen zoals verplichte velden en automatische controles met KvK-nummers de datakwaliteit hebben verhoogd, blijft het volgens de NLA moeilijk om de juistheid van alle ingevoerde gegevens te waarborgen. Bovendien is het risicomodel om niet-melders te identificeren nog in ontwikkeling, waardoor risicovolle bedrijven mogelijk buiten beeld blijven.²⁸ De NLA signaleert daarnaast dat onbekendheid met de meldplicht en de administratieve lasten, vooral voor kleine bedrijven en sectoren met veel kortdurende detacheringen zoals de bouw, landbouw en horeca, leiden tot ondermelding of onvolledige meldingen.

De NLA pleit voor verdere investeringen in datakwaliteit en standaardisatie van meldpraktijken om deze belemmeringen te verminderen. Door gegevens uit het meldloket beter te koppelen aan externe databronnen, zoals onlangs is gebeurd met het KvK-register, verwacht de NLA dat de administratieve lasten voor bedrijven kunnen worden verlicht en fouten in meldingen beperkt. Daarnaast ziet de NLA mogelijkheden om het risicomodel verder te verfijnen, zodat niet-melders en risicovolle bedrijven sneller kunnen worden opgespoord. Ook een betere samenwerking met sociale partners en cao-partijen wordt als belangrijk gezien, zodat zij meldgegevens effectiever kunnen gebruiken bij het controleren van cao-afspraken en arbeidsvoorwaarden. Dit zou volgens de NLA bijdragen aan het gericht aanpakken van misstanden, vooral in risicosectoren waar onderbetaling en slechte werkomstandigheden vaker voorkomen.

²⁸ In het risicomodel wordt een risico-indicator opgenomen om dienstontvangers of werkplekken te lokaliseren waar de dienstverrichter geen melding voor heeft gedaan. Deze risico-indicator is gebaseerd op informatie uit A-1 verklaringen die door de dienstverrichters in het land van herkomst zijn aangevraagd voor de werknemers die naar Nederland gedetacheerd gaan worden

Sociale Verzekeringsbank

De Sociale Verzekeringsbank gebruikt meldgegevens als belangrijke bron voor gerichte risico-onderzoeken en handhaving. De SVB controleert of gedetacheerde werkenden vanuit de EU voldoen aan de voorwaarden van een A1-verklaring, die bepaalt in welk land zij sociaal verzekerd zijn tijdens hun detachering in Nederland. Als blijkt dat een werknemer niet correct verzekerd is in de zendende lidstaat, kan de SVB contact opnemen met de zusterorganisatie van de zendende lidstaat om de A1-verklaring in te laten trekken. Wanneer de verklaring wordt ingetrokken, kan de Belastingdienst de sociale premies in Nederland heffen. Hoewel de SVB zelf geen boetes oplegt en geen premies int, voert zij zelfstandig inspecties uit en ondersteunt zij het toezicht door samen met de NLA inspecties op locatie uit te voeren en door bedrijven te informeren en adviseren over hun verplichtingen.

Volgens de SVB speelt de meldplicht een belangrijke rol in het opsporen van schijnconstructies en het versterken van het toezicht op socialezekerheidswetgeving. De meldgegevens bieden inzicht in de duur, locatie en aard van de werkzaamheden van gedetacheerde werknemers, wat de SVB helpt mogelijke misstanden te signaleren. Een voorbeeld is een risico-onderzoek in de bouwsector, waarbij 600 werknemers werden geselecteerd die een melding hadden in het meldloket, maar waarvoor geen A1-verklaring bekend was. Bij 500 van deze gevallen bleken de gegevens in het meldloket incorrect te zijn. Dit varieerde van onjuiste werklocaties en periodes tot situaties waarin de werknemer nooit in Nederland is begonnen met werken. In sommige gevallen was de A1-verklaring wel aangevraagd, maar niet geüpload bij de SVB, wat het controleproces vertraagde. De SVB benadrukt dat de meldplicht hen helpt gerichte inspecties te plannen en onregelmatigheden sneller te ontdekken.

De SVB werkt samen met andere toezichthoudende partijen zoals de NLA, Belastingdienst en buitenlandse zusterorganisaties om grensoverschrijdende misstanden aan te pakken. Nationaal vindt samenwerking plaats door gezamenlijke inspecties en informatie-uitwisseling, waarbij de Belastingdienst premies kan heffen wanneer een A1-verklaring wordt ingetrokken. Internationaal onderhoudt de SVB contact met zusterorganisaties in andere EU-lidstaten om foutieve A1-verklaringen te laten corrigeren of intrekken. Deze samenwerking is belangrijk om constructies aan te pakken waarbij bedrijven misbruik maken van lagere sociale premies in andere landen, bijvoorbeeld door postbusondernemingen op te zetten zonder substantiële economische activiteiten te ontplooiën in het land van vestiging. Ook het gebruik van artikel 13-regelingen, waarbij bedrijven werknemers onterecht als in meerdere landen werkzaam registreren, wordt door de SVB als een belangrijk risico gezien.

De SVB ziet dat de kwaliteit van de meldgegevens in de loop van de tijd is verbeterd, maar dat er nog steeds uitdagingen zijn. Veelvoorkomende problemen zijn foutieve werklocaties, verkeerde periodes en het ontbreken van afmeldingen bij vroegtijdig vertrek. Hoewel het nu verplicht is om de einddatum te wijzigen als een werknemer eerder vertrekt, blijft het afwachten of bedrijven dit daadwerkelijk naleven. Daarnaast benadrukt de SVB dat de afwezigheid van een verplichting om A1-verklaringen te uploaden bij meldingen de verificatie tijdrovend en minder effectief maakt. In veel gevallen moeten inspecteurs eerst gegevens verzamelen en verifiëren, wat volgens de SVB sneller en efficiënter kan als alle benodigde informatie direct beschikbaar is in het meldloket.

De SVB pleit voor het verplicht uploaden van A1-verklaringen bij de melding van een detachering om het toezicht verder te verbeteren. Dit zou niet alleen de verificatie versnellen, maar ook de betrouwbaarheid van de meldgegevens vergroten. Daarnaast ziet de SVB kansen in betere gegevensuitwisseling en gestroomlijnde samenwerking met andere toezichthoudende instanties, zoals de NLA, Belastingdienst en IND, zodat zij sneller actie kunnen ondernemen bij het detecteren van schijnconstructies. Door het verbeteren van de kwaliteit van de meldgegevens en het verplichten van nauwkeurige en tijdige afmeldingen kunnen volgens de SVB veel van de huidige problemen worden verminderd, wat bijdraagt aan effectiever toezicht op gedetacheerde werknemers en de bescherming van sociale zekerheidsrechten.

Belastingdienst

De Belastingdienst gebruikt gegevens uit het meldloket om fiscaal toezicht te versterken en de belasting- en premieplicht van gedetacheerde werkenden en werkgevers vanuit de EU te controleren. Via een intern ontwikkelde applicatie kunnen geautoriseerde medewerkers de meldgegevens inzien en deze gebruiken bij onderzoek naar onder andere de inkomstenbelasting en de inhoudingsplicht voor loonheffingen van buitenlandse werkgevers. Een belangrijk risico dat hiermee wordt aangepakt, is het gebruik van schijnconstructies, zoals het inhuren van werknemers als zelfstandigen terwijl zij feitelijk als reguliere werknemers functioneren. Dit kan leiden tot onderbetaling, het niet correct afdragen van sociale premies en het ontzeggen van arbeidsrechten zoals loonbescherming. De Belastingdienst gebruikt meldgegevens om te beoordelen of belasting en premies correct worden afgedragen en of ontwijkingsconstructies voorkomen kunnen worden.

Volgens de Belastingdienst spelen meldgegevens een ondersteunende rol bij fiscaal toezicht door de informatiepositie te versterken en gerichte handhaving mogelijk te maken. Hoewel de meldgegevens niet de enige basis vormen voor een oordeel, kunnen zij aanleiding geven tot nader onderzoek in specifieke gevallen. De gegevens bieden inzicht in de aard en omvang van de werkzaamheden van buitenlandse werknemers en werkgevers in Nederland, wat helpt bij het opsporen van ontwijkingsconstructies. Denk hierbij aan situaties waarin buitenlandse werkgevers ten onrechte geen loonheffingen afdragen of sociale premies ontwijken. Door deze aanvullende informatie kan de Belastingdienst risicovolle situaties signaleren en efficiënter en effectiever toezicht uitoefenen.

De Belastingdienst versterkt het fiscaal toezicht door samen te werken met andere toezichthoudende partijen. Hoewel de Belastingdienst het toezicht op fiscale verplichtingen in beginsel zelfstandig uitvoert, is er samenwerking met de SVB en NLA om malafide praktijken gezamenlijk aan te pakken. Periodiek overleg met de SVB, NLA en het ministerie van SZW zorgt voor afstemming op het gebied van de WagwEU en het gebruik van meldgegevens. Deze samenwerking is vooral van belang bij grensoverschrijdende constructies, waarbij bedrijven profiteren van verschillen in nationale regelgeving. Zo kan de Belastingdienst via informatie-uitwisseling bijdragen aan het aanpakken van ontwijking van sociale premies of belastingverplichtingen.

De Belastingdienst signaleert enkele beperkingen in het gebruik van meldgegevens die de effectiviteit van het toezicht kunnen beïnvloeden. Een belangrijk probleem is dat de gegevens uit het meldloket eerst moeten worden geconverteerd voordat ze bruikbaar zijn voor controles, wat in het verleden vertragingen heeft opgeleverd, maar nu grotendeels is verholpen. Daarnaast wordt aangegeven dat de datakwaliteit van de meldgegevens niet volledig betrouwbaar is, waardoor de gegevens minder geschikt zijn als primaire bron voor fiscale controles. Hoewel de Belastingdienst niet belast is met het controleren van de juistheid van de meldingen, benadrukt zij dat de meldgegevens slechts aanvullend worden ingezet. Dit beperkt de directe impact van de meldplicht op het totale fiscaal toezicht, maar biedt nog steeds waardevolle inzichten bij het identificeren van belasting- en premieovertredingen.

De Belastingdienst pleit voor verdere verbeteringen in de datakwaliteit van de meldgegevens om de effectiviteit van het toezicht te vergroten. Hoewel er vooruitgang is geboekt, blijven nauwkeuriger en completere meldingen noodzakelijk om betrouwbare analyses te maken. Ook blijft nauwe samenwerking met andere toezichthoudende instanties van belang om malafide constructies gezamenlijk aan te pakken. Door de meldgegevens efficiënter te integreren in bestaande toezichtmechanismen kan de Belastingdienst risicovolle situaties beter en sneller detecteren en aanpakken.

Immigratie- en Naturalisatiedienst

De Immigratie- en Naturalisatiedienst gebruikt gegevens uit het meldloket bij het controleren van aanvragen van verblijfsvergunningen voor langverblijvende derdelanders. Bij aanvragen van derdelanders die langer dan drie maanden in Nederland willen verblijven, raadpleegt de IND via de SVB een uitdraai van gegevens uit het meldloket. Deze gegevens worden gebruikt om te verifiëren of de aangemelde werkzaamheden overeenkomen met de gegevens in de verblijfsvergunningsaanvraag, zoals de identiteit van de buitenlandse dienstverrichter en de binnenlandse dienstontvanger, de feitelijke werkplek en de werkperiode.

De IND werkt samen met andere toezichthoudende partijen om effectieve controle van verblijfsvergunningen voor langverblijvende derdelanders te waarborgen. De samenwerking met de SVB stelt de IND in staat om toegang te krijgen tot de benodigde meldgegevens, terwijl afstemming met de NLA bijdraagt aan het verifiëren van signalen van misbruik. Zo worden signalen van oneigenlijk gebruik van de toelatingsregeling voor grensoverschrijdende dienstverlening, zoals schijnconstructies, gemeld bij de NLA. De gegevens uit het meldloket vormen tot op heden echter geen aanleiding om te vermoeden dat sprake is van oneigenlijk gebruik. Een reden hiervoor kan zijn dat de IND weinig informatie over de werkzaamheden ontvangt.

Volgens de IND bemoeilijken onvolledige of foutieve meldgegevens de controle van verblijfsvergunningen voor langverblijvende derdelanders. Veelvoorkomende problemen zijn onjuiste gegevens over werklocaties, duur en aard van de werkzaamheden. Deze onjuistheden maken het lastiger om te controleren of de werkzaamheden waarvoor de vergunning is verleend daadwerkelijk worden uitgevoerd zoals opgegeven. Daarnaast is er momenteel geen verplichte koppeling tussen meldingen en de verblijfsvergunningsaanvraag, wat het proces minder efficiënt maakt. De complexe regelgeving rondom grensoverschrijdende detachering leidt er ook toe dat sommige verblijfsvergunningsaanvragen pas maanden na aanvang van de werkzaamheden worden ingediend, wat de juridische risico's voor werknemers vergroot en de beoordeling van aanvragen vertraagt.

De IND pleit voor een betere koppeling tussen het meldloket, het systeem voor verblijfsvergunningen en de NLA om onrechtmatig verblijf tegen te gaan. Een derdelander die voor meer dan drie maanden naar Nederland wordt gedetacheerd moet een verblijfsvergunning aanvragen. Bij een melding van werkzaamheden van meer dan drie maanden door een derdelander zou een signaal kunnen worden afgegeven aan de IND. De IND controleert (automatisch) of deze derdelander een verblijfsvergunning heeft aangevraagd. Bij uitblijven van een aanvraag voor verblijf zou de NLA (automatisch) kunnen worden geïnformeerd. Dit zou kunnen voorkomen dat verblijfsvergunningen niet of pas na maanden wordt aangevraagd. Door nauwere samenwerking met de SVB en de NLA kunnen signalen van misstanden effectiever worden opgevolgd, wat uiteindelijk bijdraagt aan het versterken van de naleving van arbeids- en verblijfsregels.

De IND suggereert dat een melding pas definitief zou kunnen worden zodra de binnenlandse dienstontvanger de gemelde werkzaamheden heeft gecontroleerd. Dit houdt in dat hij nagaat of de opgegeven gegevens overeenkomen met de feitelijke situatie. Zonder deze controle zou de melding voorlopig blijven en niet automatisch definitief worden. Deze controle kan als extra waarborg dienen voor een juiste toepassing van het meldloket.

Sociale partners

Sociale partners spelen een centrale rol in het toezicht op de naleving van cao-voorwaarden. Sociale partners, zoals vakbond FNV en de Stichting Naleving CAO Uitzendkrachten (SNCU) richten zich onder meer op het identificeren en bestrijden van misstanden zoals onderbetaling, slechte arbeidsomstandigheden, schijnconstructies en de niet-naleving van cao-voorwaarden. De FNV legt de nadruk op het waarborgen van cao-afspraken en geeft

prioriteit aan risicosectoren zoals de bouwnijverheid en de agrarische sector. De SNCU controleert de naleving van de uitzend-cao, met specifieke aandacht voor buitenlandse uitzenders, en onderzoekt onder andere de juistheid van lonen en arbeidsomstandigheden. Beide organisaties werken regelmatig samen met instanties zoals de SVB, NLA en SZW om oneerlijke concurrentie en misbruik op de arbeidsmarkt te verminderen. De SNCU is overwegend positief over de mogelijkheden die de meldplicht biedt voor gerichte controles, terwijl de FNV kritischer is vanwege belemmeringen bij de toegang tot meldgegevens.

Sociale partners hebben beperkte toegang tot gegevens uit het meldloket wat het toezicht op de naleving van cao-bepalingen belemmert. De FNV ervaart de toegang tot meldgegevens als omslachtig en tijdrovend. Op basis van artikel 10 van de Wet Algemeen verbindendverklaring (AVV) kunnen sociale partners meldgegevens opvragen bij een vermoeden van overtredingen, maar formele verzoeken kunnen maanden duren voordat er een reactie komt. Bovendien zijn de gegevens die zij ontvangen vaak anoniem of bevatten ze onnauwkeurige informatie, zoals foutieve werklocaties of werkperiodes. Hierdoor is het voor de FNV lastig om snel en gericht te reageren op vermoedelijke misstanden. De SNCU daarentegen heeft ook positieve ervaringen met het gebruik van meldgegevens bij de controle van uitzend-cao's. Hoewel ook zij het aanvraagproces als traag beschouwen, geven zij aan dat de ontvangen gegevens vaak nuttig zijn om lonen, werkplekken en contractvoorwaarden te controleren.

Sociale partners signaleren dat de kwaliteit van meldgegevens verbeterd kan worden. De FNV noemt het ontvangen van onnauwkeurige of geanonimiseerde data als een belangrijke hindernis bij het uitvoeren van gerichte inspecties en het opsporen van schijnconstructies. De SNCU erkent dat niet alle opgevraagde gegevens bruikbaar zijn, maar benadrukt dat, wanneer de gegevens volledig zijn, zij goed kunnen worden ingezet om nalevingscontroles effectiever uit te voeren. In de bouwsector ziet de FNV het "Bouwplaats Idee" als een mogelijke oplossing. Dit initiatief beoogt een centraal registratiesysteem op bouwplaatsen, waarmee in realtime inzicht wordt verkregen in wie er werkt en onder welke voorwaarden. Dit zou bijdragen aan effectievere controle op cao-naleving in sectoren met veel tijdelijke en gedetacheerde arbeidskrachten.

Vakbond FNV benadrukt dat een gebrek aan structurele samenwerking met toezichthouders, zoals de NLA, hun capaciteiten beperkt. Er is volgens hen onvoldoende afstemming over gegevensuitwisseling en gezamenlijke controles, waardoor sociale partners minder efficiënt kunnen optreden. De SNCU ervaart vergelijkbare uitdagingen, maar heeft positief gereageerd op recente verbeteringen in de samenwerking en procedures rondom het opvragen van meldgegevens. Beide organisaties pleiten voor een rol in de governance van het meldloket, zodat zij meer invloed kunnen uitoefenen op de manier waarop gegevens worden verzameld en gedeeld. De SNCU stelt daarnaast voor om het voortraject te vereenvoudigen, zodat sneller duidelijk is of er relevante meldingen beschikbaar zijn.

Sociale partners pleiten snellere toegang tot meldgegevens en een verbeterde datakwaliteit om de meldplicht optimaal te benutten. De FNV benadrukt dat het verplicht koppelen van geldende cao-voorwaarden aan meldingen noodzakelijk is om gericht op cao-naleving te kunnen controleren. De SNCU wijst op het belang van een efficiëntere afhandeling van artikel 10-verzoeken en een eenvoudiger aanvraagproces. Het "Bouwplaats Idee" biedt volgens de FNV een kans om in de bouwsector meer zicht te krijgen op aanwezige arbeidskrachten en mogelijke schijnconstructies. Volgens hen belemmert de beperkte toegang tot relevante meldgegevens echter het effectieve toezicht op cao-bepalingen en verhindert dit dat zij de centrale rol kunnen vervullen die is vastgelegd in de Handhavingsrichtlijn (Richtlijn 2014/67/EU). Door verbeterde samenwerking tussen sociale partners en toezichthouders, en een grotere rol in de governance van het meldloket over welke informatie wordt gemeld en/of gedeeld met sociale partners, kan de effectiviteit van het toezicht op cao-naleving verder worden versterkt.

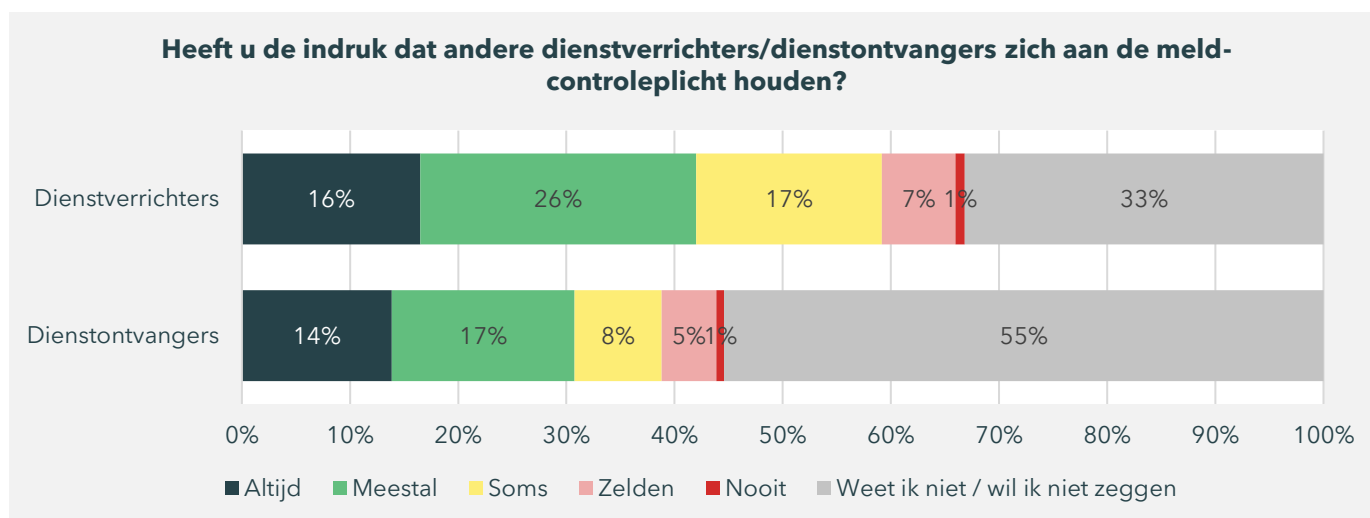
4.3 Naleving van de meld- en controleplicht

Het aanpakken van ondermelding blijft een urgent aandachtspunt bij het toezicht op gedetacheerde werkenden vanuit het buitenland. Zowel onvolledige als ontbrekende meldingen belemmeren de volledigheid van gegevens in het meldloket, wat gericht toezicht en handhaving moeilijker maakt. Inspecties in sectoren zoals de bouwnijverheid en industrie tonen aan dat de meldplicht vaak niet wordt nageleefd, met gevallen van niet-gemelde gedetacheerde werknemers en zzp'ers. Sectoren met veel kortdurende detacheringen worden door de NLA genoemd als risicovol. Internationale bedrijven met complexe structuren of veel tijdelijke werknemers ervaren extra moeilijkheden, wat leidt tot inconsistente meldingen en ontbrekende gegevens. In 2022 hebben inspecties, inclusief steekproeven en controles bij grote bedrijven, geholpen om risico's van ondermelding te identificeren, mede door de samenwerking met de SVB en Belastingdienst.

Diverse toezichthouders en sociale partners benadrukken de impact van ondermelding op hun controle- en handhavingsmogelijkheden. De SVB signaleert schijnconstructies waarbij werknemers andere werkzaamheden verrichten dan gemeld, of waarbij buitenlandse postbusondernemingen de regels omzeilen. Niet-afgemelde werknemers bij vroegtijdig vertrek ondermijnen ook de datakwaliteit. De IND wijst op problemen met onvolledige en incorrecte meldingen die het controleren van verblijfsvergunningen compliceren, terwijl de Belastingdienst meldgegevens voornamelijk als aanvullende bron gebruikt. Sociale partners, zoals de FNV en SNCU, benadrukken de gevolgen van niet-naleving, zoals onderbetaling en misbruik door buitenlandse uitzenders. De FNV noemt een gebrek aan handhaving en een daardoor lage gepercipieerde pakkans als mogelijke oorzaak van een hogere kans op misstanden, terwijl de SNCU sluiproutes via buitenlandse bureaus ziet als belemmering voor effectief toezicht. Werkgeversorganisaties, zoals de AWWN, wijzen op administratieve lasten en pleiten voor versoepeling in laagrisicosectoren, wat volgens hen de naleving zou kunnen verbeteren.

Dienstverrichters en dienstontvangers verschillen in hun perceptie van de naleving van de meld- en controleplicht door anderen, waarbij dienstontvangers iets vaker twijfelen. In hoofdstuk 2 is geconstateerd dat hoewel de meeste dienstverrichters en dienstontvangers (bijna) altijd melden of controleren, er onzekerheid bestaat over sectorbrede naleving. Twee derde van de dienstverrichters (67 procent) en dienstontvangers (63 procent) geeft aan (bijna) altijd te melden of te controleren, terwijl een aanzienlijk deel dit zelden of nooit doet (respectievelijk 14 en 21 procent) (zie Figuur 2.6). Om beter inzicht te krijgen in de perceptie van naleving, is aan dienstverrichters en dienstontvangers gevraagd om een inschatting te maken van de naleving door andere dienstverrichters en dienstontvangers in hun sector en land. Twee derde van de buitenlandse dienstverrichters (67 procent) heeft een inschatting gemaakt van de naleving door andere dienstverrichters (zie Figuur 4.1). Van deze groep denkt bijna twee derde dat meestal of altijd wordt gemeld bij internationale detachering, een kwart denkt dat dit soms gebeurt, en ruim een tiende vermoedt dat er zelden of nooit wordt gemeld. Bij binnenlandse dienstontvangers heeft minder dan de helft (45 procent) een inschatting gemaakt van de naleving van de controleplicht door andere dienstontvangers. Onder hen denkt, net als bij de dienstverrichters, ruim twee derde dat meestal of altijd wordt gecontroleerd, bijna een vijfde dat dit soms gebeurt, en ruim een achtste dat dit zelden of nooit gebeurt. Dienstontvangers zijn verhoudingsgewijs iets sceptischer dan dienstverrichters en denken vaker dat anderen de meld- en controleplicht niet naleven.

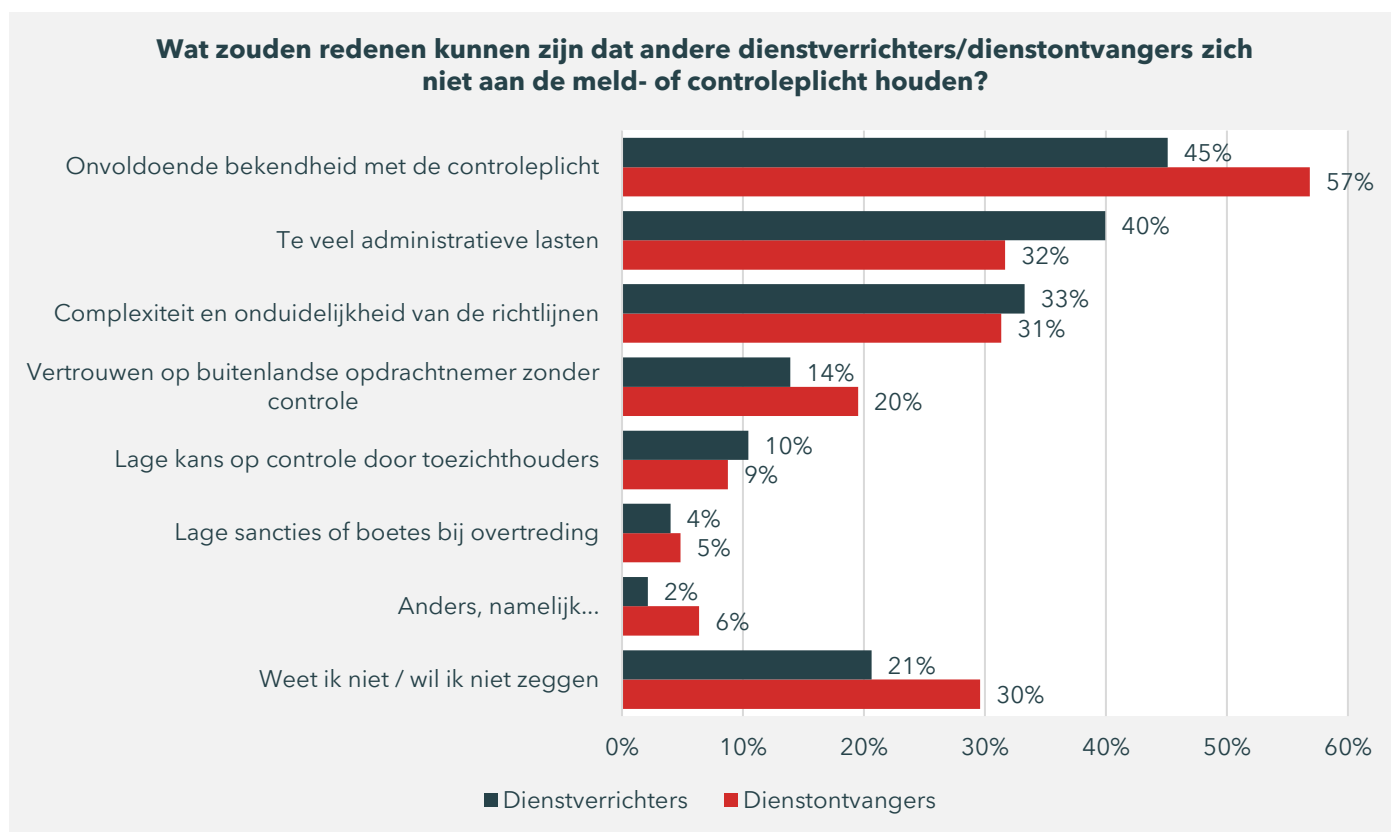
Figuur 4.1 Dienstverrichters en dienstontvangers verschillen in hun perceptie van de naleving van de meld- en controleplicht door anderen, waarbij dienstontvangers iets vaker twijfelen



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=427) en dienstontvangers (n=880), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Dienstverrichters en dienstontvangers zien vooral onbekendheid en administratieve lasten als de belangrijkste redenen voor het niet naleven van de meld- en controleplicht door anderen. Voor dienstontvangers speelt onbekendheid een nog grotere rol (zie Figuur 4.2). Daarnaast worden ook de ervaren complexiteit en onduidelijkheid van de richtlijnen door beide groepen vaak genoemd als oorzaak. Opvallend is dat de lage kans op controles door toezichthouders en de geringe sancties of boetes bij overtreding relatief weinig worden genoemd als verwachte reden voor het niet naleven van de verplichtingen door andere dienstverrichters en dienstontvangers. Deze redenen sluiten aan bij de bevindingen uit hoofdstuk 2, waaruit blijkt dat dienstverrichters die soms of nooit melden, vaak verwijzen naar administratieve lasten (34 procent) of de verwachting dat dienstontvangers toch niet controleren (28 procent). Een deel ziet het melden niet als noodzakelijk (21 procent) of vindt het overbodig vanwege de goede arbeidsvoorwaarden waaronder zij hun werknemers detacheren. Ook onbekendheid met de meldplicht (18 procent) blijft een belangrijke belemmering. Voor dienstontvangers vormt onbekendheid met de controleplicht een groot probleem: bijna de helft (46 procent) weet niet dat deze verplichting bestaat. Interne communicatieproblemen, zoals meldingen die bij de verkeerde persoon terechtkomen, en beperkte capaciteit versterken de nalevingsproblemen. De overeenkomsten tussen percepties en ervaringen van niet-nalevers wijzen op structurele oorzaken zoals gebrek aan kennis, ervaren administratieve lasten en interne afstemmingsproblemen.

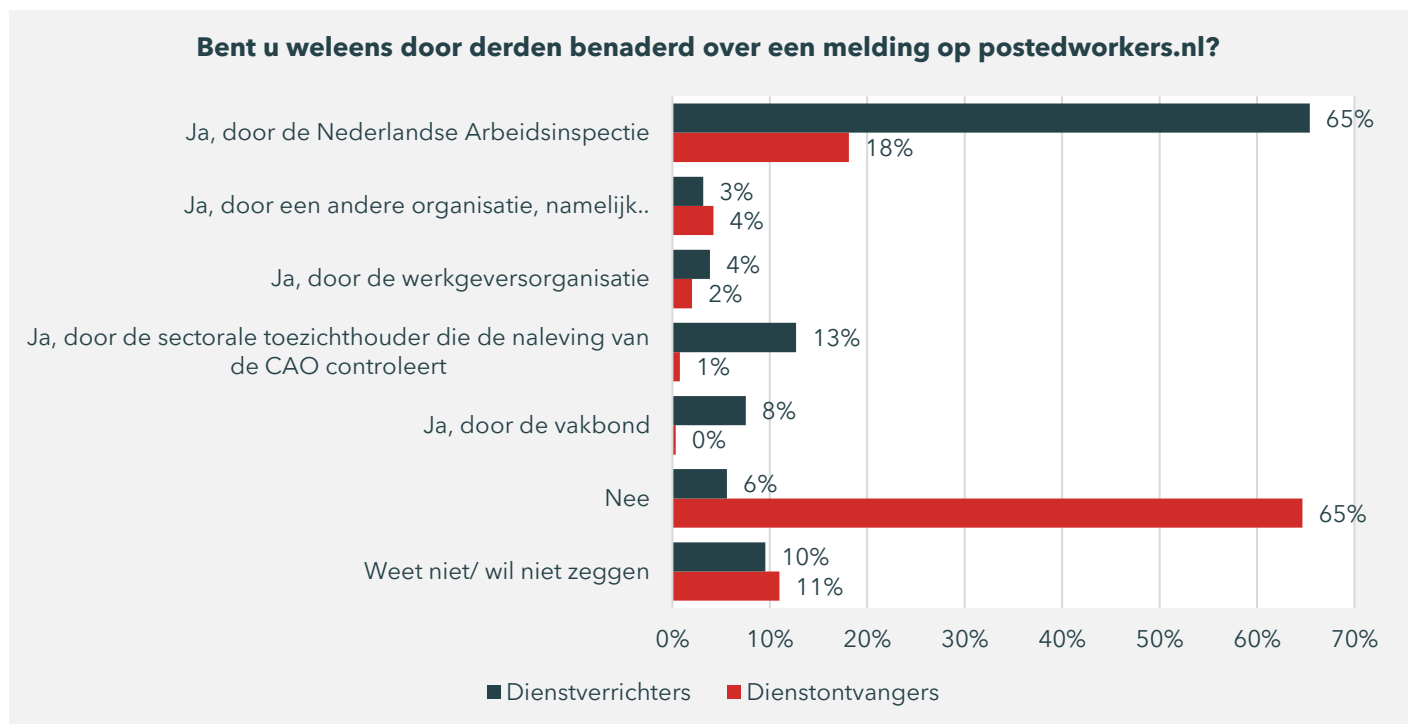
Figuur 4.2 Dienstverrichters en dienstontvangers zien vooral onbekendheid en administratieve lasten als de belangrijkste redenen voor het niet naleven van de meld- en controleplicht door anderen



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=744) en dienstontvangers (n=359), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

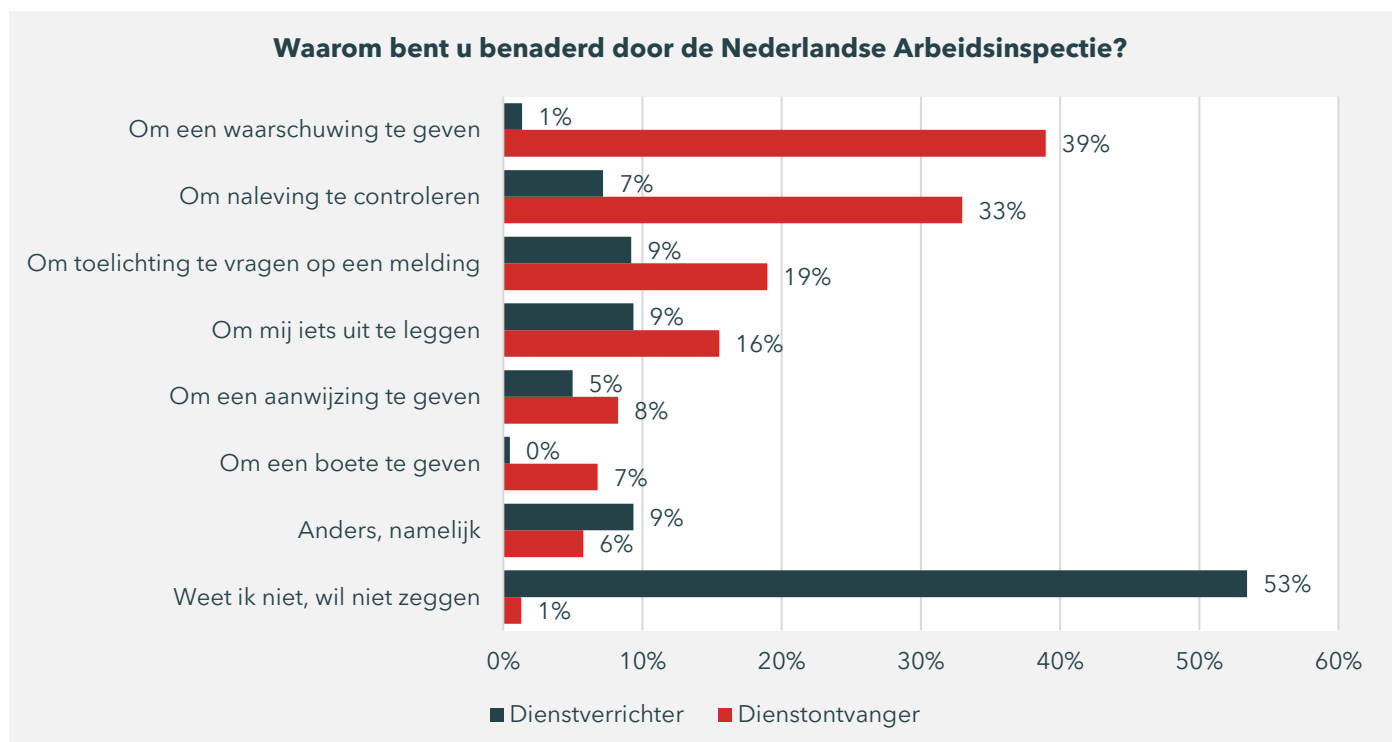
Toezicht op meldingen lijkt zich vaker te richten op buitenlandse dienstverrichters dan op binnenlandse dienstontvangers. Effectieve handhaving is van belang voor een betere naleving van de meld- en controleplicht. Dienstverrichters en dienstontvangers is gevraagd of zij ooit door een toezichthouder zijn benaderd. Bijna twee derde van de dienstverrichters (65 procent) geeft aan ooit door de NLA te zijn benaderd over een melding op postedworkers.nl (zie Figuur 4.3). Veel van hen kunnen zich echter niet herinneren waarover dit ging of willen dit niet aangeven (zie Figuur 4.4). Daarentegen is slechts een derde van de dienstontvangers (35 procent) ooit benaderd, meestal om een waarschuwing te geven of om de naleving van de controleplicht te controleren. De NLA vroeg daarbij regelmatig om toelichting op een gedane melding of om uitleg te geven aan de dienstontvanger. Daarnaast melden dienstverrichters dat zij soms door een sectorale toezichthouder (13 procent) of een vakbond (8 procent) zijn benaderd voor controle op cao-naleving.

Figuur 4.3 Toezichthouders lijken hun toezicht op meldingen vaker te richten op dienstverrichters dan op dienstontvangers



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=532) en dienstontvangers (n=444), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur 4.4 Dienstontvangers zijn vooral benaderd door de Nederlandse Arbeidsinspectie voor waarschuwingen of nalevingscontroles, terwijl dienstverrichters dit vaak niet weten of geen uitspraken willen doen



Bron: Enquête onder dienstverrichters (n=366) en dienstontvangers (n=78), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

4.4 Beantwoording derde deelvraag

Hieronder volgen antwoorden op de subvragen van de derde deelvraag van het onderzoek.

Wat zijn de risico's voor gedetacheerde werknemers? Hoe vaak wordt dit gesignaleerd? Worden wettelijke voorwaarden nageleefd? Zijn de risico's hoger of anders dan bij arbeidsmigranten die niet gedetacheerd zijn? Gedetacheerde werknemers lopen verhoogde risico's op onderbetaling, overschrijding van werktijden, illegale tewerkstelling, niet-naleving van socialezekerheidswetten en arbeidsuitbuiting, vooral door complexe en grensoverschrijdende constructies die vanuit potentiële kostenvoordelen ontstaan. Hoewel exacte frequenties van deze signaleringen ontbreken, blijkt uit de Staat van Eerlijk Werk uit 2019 dat deze problemen regelmatig voorkomen en moeilijk te detecteren zijn. Wettelijke voorwaarden worden niet altijd nageleefd, ondanks de meld- en controleplicht die het toezicht moet verbeteren. Vergeleken met reguliere arbeidsmigranten zijn de risico's voor gedetacheerde werknemers potentieel hoger en anders vanwege de extra lagen van complexiteit en grensoverschrijdende aspecten, zoals gescheiden verantwoordelijkheden van het thuis- en gastland in het toezicht.

In hoeverre heeft de meld- en controleplicht bijgedragen aan het toezicht op de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van gedetacheerde werknemers in Nederland? De meld- en controleplicht heeft bijgedragen aan het vergroten van het inzicht in de aard en omvang van internationale detachering in Nederland, wat essentieel is voor het toezicht. Toezichthoudende partijen zoals de NLA, SVB en IND benadrukken dat de meldgegevens een belangrijke bron vormen voor risicogericht toezicht en handhaving. Zo gebruikt de NLA meldgegevens om risicovolle sectoren en bedrijven te identificeren, terwijl de SVB schijnconstructies opspoot. Tegelijkertijd zijn er beperkingen: meldgegevens zijn soms onnauwkeurig of incompleet, wat gericht toezicht bemoeilijkt. De situatie lijkt wel te zijn verbeterd ten opzichte van de eerdere evaluatie, waarin werd gesteld dat meldgegevens vooral op macroniveau bruikbaar zijn, maar op casusniveau regelmatig tekortschieten.

Welke belemmeringen in het toezicht zijn er in de toepassing van de meldgegevens? Zijn de data van voldoende kwaliteit om effectief toezicht uit te kunnen voeren? Is dit veranderd sinds de vorige evaluatie van de meldplicht? Toezichthouders noemen diverse belemmeringen, zoals vervuilde data en ondermelding. De NLA wijst op de noodzaak van betere datakwaliteit en vermeldt dat eerdere verbeteringen, zoals strengere controles en extra invoervelden, een positief effect hebben gehad. Deze knelpunten werden ook in de eerste evaluatie genoemd, en hoewel de situatie verbeterd is, blijft er ruimte voor verdere optimalisatie.

Zijn er aanwijzingen dat de meldplicht niet goed nageleefd wordt? Zijn er aanwijzingen van ondermelding? En zo ja, in hoeverre, in welke sector en waarom? Is dit veranderd sinds de vorige evaluatie van de meldplicht? Zowel uit de enquête onder dienstverrichters als uit de interviews met toezichthouders blijkt dat er aanwijzingen zijn van ondermelding, vermoedelijk vooral in sectoren waar kortdurende detacheringen gebruikelijk zijn. Onbekendheid met de meld- en controleplicht, ervaren administratieve lasten en gebrek aan controle van meldingen door dienstontvangers worden in de enquêtes als oorzaken genoemd. De SVB en NLA signaleren soms schijnconstructies en gebrekkige registratie door buitenlandse dienstverrichters. De eerste evaluatie van de meldplicht identificeerde soortgelijke problemen, maar benadrukte ook dat ondermelding complex blijft vast te stellen. Sindsdien lijkt de situatie wel te zijn verbeterd, mogelijk mede dankzij pogingen om de bekendheid en gebruiksvriendelijkheid van de meldplicht te vergroten.

Hoe belangrijk is de meldplicht in relatie tot andere bronnen voor het toezicht? Hoe ontwikkelt dit belang zich? De meldplicht is een ondersteunend instrument, maar niet de enige bron voor het toezicht. Toezichthouders combineren meldgegevens met andere bronnen, zoals inspectieresultaten, risicoanalyses en A1-verklaringen. De

meldplicht wint aan belang door verbeteringen in datakwaliteit, maar kan verder verbeterd worden als aanvullende informatiebron voor een compleet beeld. In vergelijking met de eerste evaluatie wordt de meldplicht nu als iets effectiever gezien, maar blijft de impact beperkt door de beperkte kwaliteit en toegankelijkheid van de data.

In hoeverre maken cao-partijen gebruik van gegevens in het meldloket? Wat zijn voor deze partijen overwegingen om hier wel of geen gebruik van te maken? Cao-partijen maken beperkt gebruik van gegevens uit het meldloket, voornamelijk vanwege de beperkte toegang door als ingewikkeld ervaren aanvraagprocedures voor het verkrijgen van inzicht in meldingen. Sociale partners, zoals de FNV en SNCU, hebben aangegeven dat de meldgegevens potentieel waardevol zijn voor hun toezicht op naleving van cao-bepalingen, maar praktisch moeilijk te benutten vanwege de beperkte datakwaliteit en toegangseisen. De NLA geeft op aanvraag wel terugkoppeling aan cao-partijen, maar structureel gebruik van meldgegevens door deze partijen is dus niet ingeburgerd. Deze situatie is vergelijkbaar met de eerste evaluatie, waarin al werd geconcludeerd dat cao-partijen slechts indirect baat hebben bij het meldloket. Betere informatievoorziening aan sociale partners kan hen echter helpen dit potentieel wel beter te benutten en het toezicht op de naleving van cao-bepalingen te versterken.

5 Ervaringen met uitzonderingen op de meldplicht

Buitenlandse dienstverrichters zijn beter bekend met uitzonderingen op de melden en controleplicht dan binnenlandse dienstontvangers, maar beide groepen hebben behoefte aan betere voorlichting. Toezichthouders en vakbonden waarschuwen voor risico's bij een uitbreiding van uitzonderingen, terwijl werkgevers pleiten voor minder verplichtingen in laagrisicosectoren.

Dit hoofdstuk behandelt de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters, binnenlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen met uitzonderingen op de meldplicht. Het belicht de duidelijkheid, relevantie en mogelijke uitbreiding van uitzonderingen, en onderzoekt hoe deze aansluiten bij de huidige risicosectoren en werkpraktijken.

Box 5.1 Welke uitzonderingen op de meldplicht zijn er?

In specifieke situaties is het melden van (buitenlandse) gedetacheerde werknemers niet verplicht. Dit geldt wanneer een bedrijf in Nederland gevestigd is en werknemers een Nederlands contract hebben, bij interne detachering binnen Nederland, bij werkzaamheden in bepaalde subsectoren van de transportsector of voor werknemers in de sectoren openbaar bestuur, overheidsdiensten of extraterritoriale organisaties.

Alleen zelfstandigen in bepaalde sectoren hebben een meldplicht bij werkzaamheden in Nederland. Deze meldplicht geldt voor zelfstandigen in sectoren zoals de bouwnijverheid, schoonmaak, voedingsindustrie, metaal, zorg, glazenwasserij en land- en tuinbouw. De verplichting wordt bepaald op basis van de feitelijke werkzaamheden, de omschrijving in de opdracht, de SBI-code en de locatie van de activiteiten.

Voor incidentele werkzaamheden geldt in sommige gevallen een vrijstelling van de meldplicht. Werknemers hoeven niet gemeld te worden bij initiële assemblage of installatie van goederen (maximaal 8 dagen, exclusief de bouwsector), dringend onderhoud of reparaties (maximaal 12 weken binnen 36 weken), of zakelijke besprekingen (maximaal 13 weken binnen 52 weken). Andere vrijstellingen zijn van toepassing op deelname aan wetenschappelijke congressen (maximaal 5 dagen per maand), internationale sportwedstrijden en optredens van artiesten (maximaal 6 weken binnen 13 weken), en activiteiten van gastdocenten en onderzoekers (maximaal 13 weken binnen 52 weken). Deze vrijstellingen zijn afhankelijk van de aard en duur van de werkzaamheden.

Buitenlandse dienstverrichters met frequente activiteiten in Nederland kunnen gebruikmaken van een jaarmelding. Deze meldingsplicht geldt voor kleine bedrijven (1-9 werknemers) en zzp'ers die binnen 100 kilometer van de Nederlandse grens gevestigd zijn, evenals voor bedrijven in het goederenvervoer over de weg. De jaarmelding is niet van toepassing op de bouw- en uitzendsector.

Bron: [Meldingsplicht WagwEU: Buitenlandse werkgevers en zelfstandigen met een tijdelijke opdracht in Nederland | Buitenlandse werknemers | Rijksoverheid.nl](#), beschrijving SEO Economisch Onderzoek (2024)

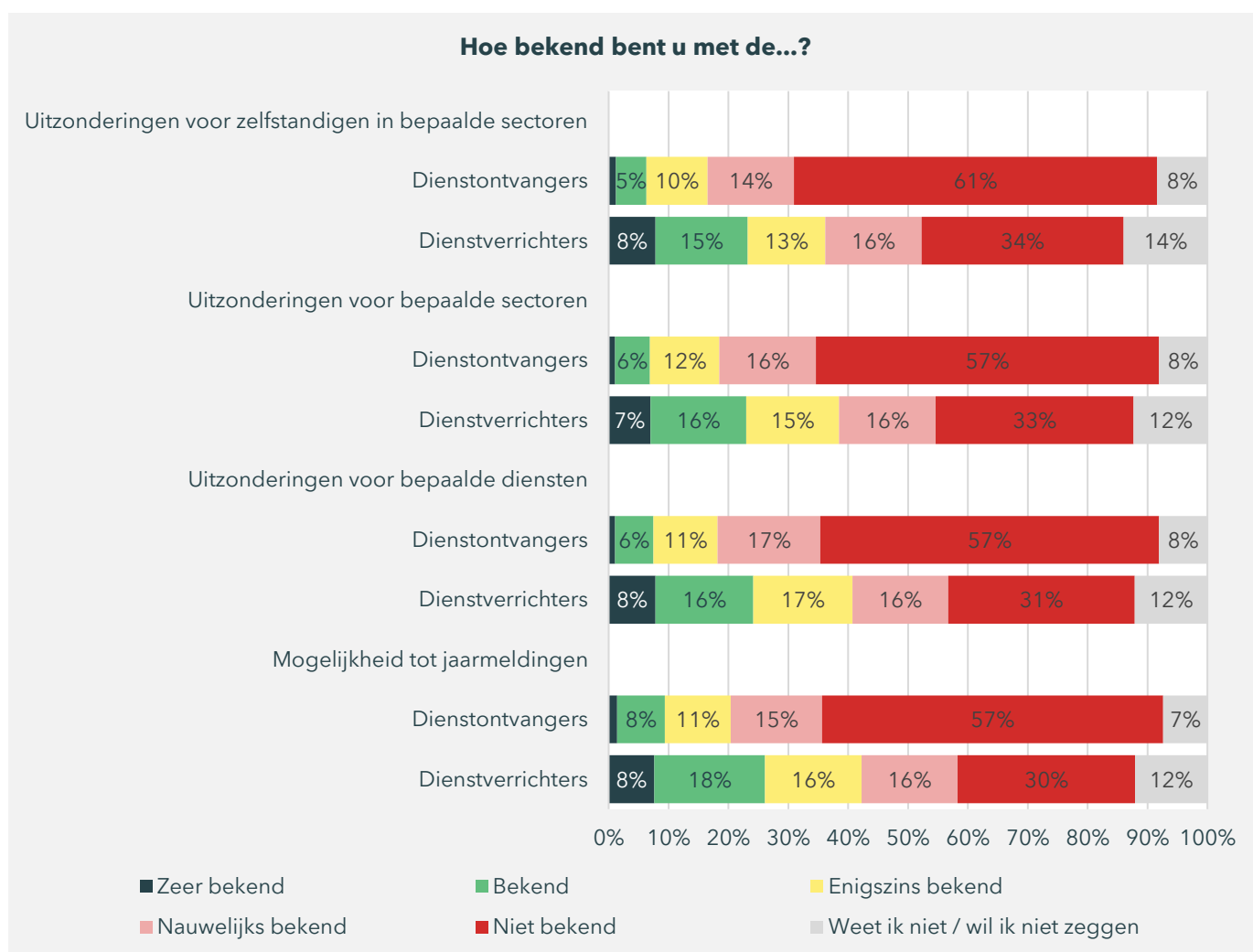
5.1 Buitenlandse dienstverrichters versus binnenlandse dienstontvangers

Binnenlandse dienstontvangers zijn duidelijk minder bekend met uitzonderingen op de meldplicht dan buitenlandse dienstverrichters. Slechts 6 tot 9 procent van de dienstontvangers geeft aan (zeer) bekend te zijn

met uitzonderingen voor zelfstandigen, specifieke sectoren, diensten en de mogelijkheid tot jaarmeldingen (zie Figuur 5.1). Bij dienstverrichters ligt dit aandeel aanzienlijk hoger, tussen de 23 en 26 procent. Tegelijkertijd geeft een ruime meerderheid van de dienstontvangers (72 tot 75 procent) aan nauwelijks of niet bekend te zijn met deze uitzonderingen, terwijl dit voor de verschillende uitzonderingen bij dienstverrichters varieert van 46 tot 50 procent met het type uitzondering. Het verschil in bekendheid kan deels verklaard worden door de meer directe verantwoordelijkheid van dienstverrichters voor het doen van meldingen, terwijl dienstontvangers zich vooral richten op de controle ervan.

De beperkte bekendheid met uitzonderingen kan leiden tot onnodige administratieve lasten en fouten in de toepassing van de meldplicht. Het gebrek aan kennis onder dienstontvangers wijst op een duidelijke behoefte aan gerichtere voorlichting over de regels en uitzonderingen, vooral omdat zij verantwoordelijk zijn voor het controleren van meldingen. Hoewel dienstverrichters beter geïnformeerd zijn, blijft ook bij hen sprake van een kennistekort dat tot onnodige administratieve lasten kan leiden. Het verbeteren van toegankelijke en begrijpelijke informatie over de meldplicht en de daarbij behorende uitzonderingen kan beide groepen helpen hun verplichtingen efficiënter en accurater te vervullen.

Figuur 5.1 Binnenlandse dienstontvangers zijn duidelijk minder bekend met uitzonderingen op de meldplicht dan buitenlandse dienstverrichters



Bron: Enquête onder dienstverrichters en dienstontvangers, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

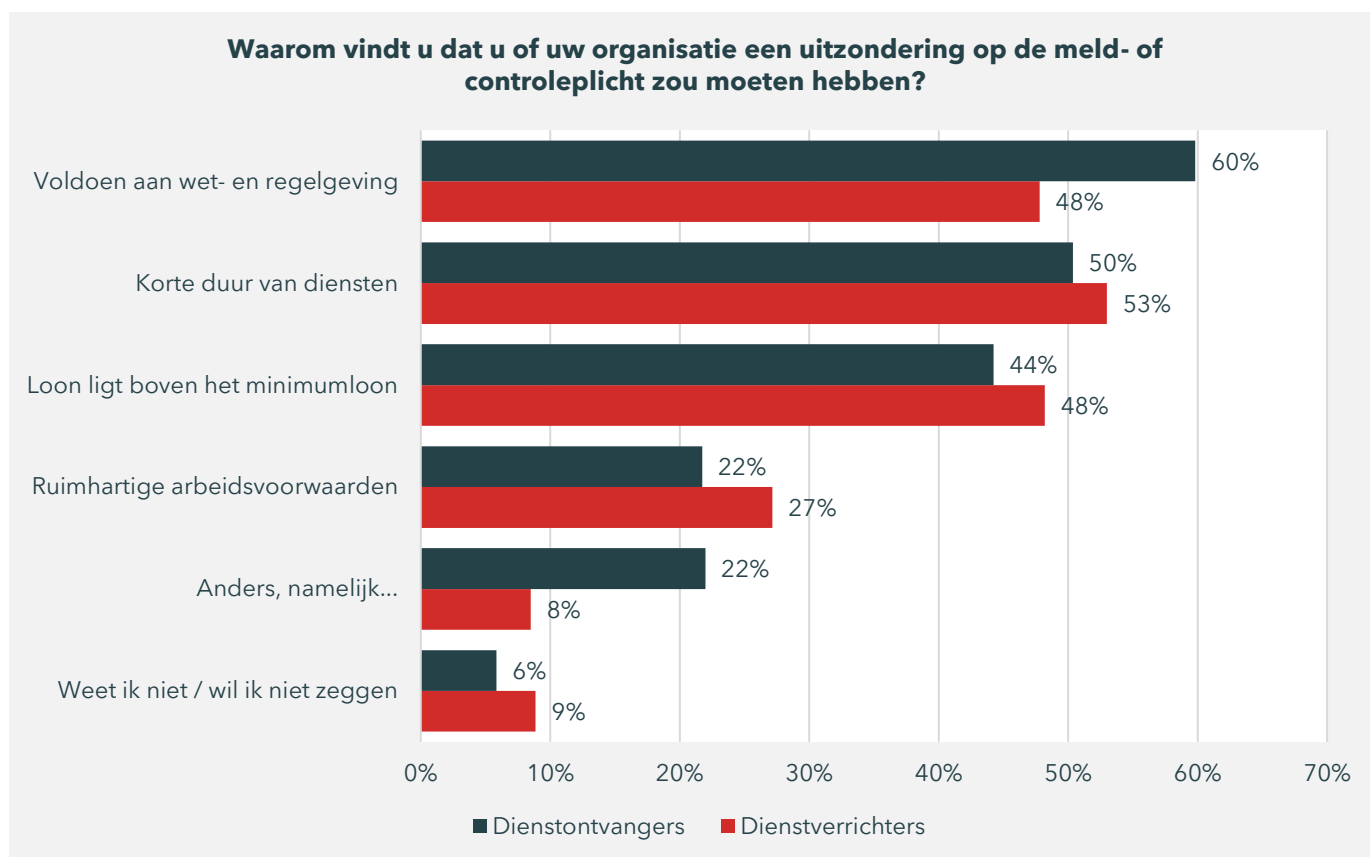
Een meerderheid van buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstontvangers ziet geen noodzaak voor uitzonderingen op de meld- en controleplicht, maar een substantiële minderheid pleit hier wel voor.

Meer dan de helft van de dienstverrichters (53 procent) en een ruime meerderheid van de dienstontvangers (70 procent) vinden dat uitzonderingen op deze verplichtingen niet nodig zijn, of geven aan deze al te hebben (13 procent bij dienstverrichters en 1 procent bij dienstontvangers) (zie Figuur 5.2). Toch pleiten een derde van de dienstverrichters (33 procent) en bijna drie op de tien dienstontvangers (29 procent) voor een uitzondering die ze momenteel niet hebben. Deze verschillen laten zien dat, hoewel er brede acceptatie is van de meld- en controleplicht, er ook een duidelijke groep is die praktische bezwaren of alternatieve wensen heeft.

De redenen voor uitzonderingen op de meld- en controleplicht variëren tussen dienstverrichters en dienstontvangers.

Zowel dienstverrichters als dienstontvangers geven aan dat zij altijd voldoen aan de wet- en regelgeving en daarom van mening zijn dat melden of controleren in hun geval niet nodig zou moeten zijn (respectievelijk 48 procent en 60 procent) en de korte duur van diensten (53 procent en 50 procent) als belangrijke argumenten (zie Figuur 5.3). Ook een loon boven het minimumloon wordt vaak genoemd (48 procent van dienstverrichters en 44 procent van dienstontvangers). Specifieke sectoren, zoals de uitzendsector, IT, transport en evenementenbouw, benadrukken dat de meldplicht moeilijk te combineren is met de korte duur van opdrachten. Daarnaast noemen bedrijven met onvoorspelbare werkprocessen, zoals onderhoud, auditoren en beursbouw, praktische uitdagingen bij het naleven van de meldplicht. Opvallend is dat dienstontvangers vaker alternatieve redenen aandragen (22 procent) dan dienstverrichters (8 procent).

Figuur 5.2 De redenen voor uitzonderingen op de meld- en controleplicht variëren tussen dienstverrichters en dienstontvangers



Bron: Enquête onder dienstverrichters en dienstontvangers, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

5.2 Toezichthoudende partijen

Toezichthouders en vakbonden hebben vergelijkbare perspectieven op uitzonderingen op de meldplicht, waarbij beide partijen wijzen op de risico's van te ruime uitzonderingen. Instanties zoals de NLA, SVB en IND benadrukken dat uitzonderingen de volledigheid en bruikbaarheid van meldgegevens kunnen ondermijnen, vooral in sectoren met een hoog risico op misstanden. De NLA waarschuwt dat uitzonderingen nieuwe risico's kunnen verhullen en pleit voor een brede toepassing van de meldplicht om een volledig beeld van gedetacheerde werknemers te behouden. De SVB benadrukt dat uitzonderingen de controle op sociale zekerheid bemoeilijken en ziet daarom geen urgente noodzaak om specifieke sectoren verder uit te sluiten.

Werkgeversorganisaties pleiten daarentegen voor versoepeling in laagrisicosectoren, terwijl vakbonden en sectorale toezichthouders voorzichtigheid betrachten. De AWWN stelt dat sectoren met een laag risico, zoals de financiële sector en consultancy, vrijgesteld zouden moeten worden om administratieve lasten te verminderen, terwijl de meldplicht zich sterker zou moeten richten op risicosectoren zoals de bouwsector en de agrarische sector. Sociale partners, zoals vakbond FNV en sectorale toezichthouder SNCU, blijven terughoudend over meer uitzonderingen en vrezen dat dit de controle in risicovolle sectoren verder belemmert. Zij wijzen op uitdagingen zoals sluiproutes via buitenlandse uitzenders en benadrukken dat uitzonderingen oneerlijke concurrentie en misbruik kunnen vergroten. Deze uiteenlopende standpunten benadrukken de noodzaak om uitzonderingen zorgvuldig af te wegen tegen de mogelijke impact op toezicht en handhaving.

5.3 Beantwoording vierde deelvraag

Hieronder volgen antwoorden op de subvragen van de vierde deelvraag van het onderzoek.

Is het voldoende duidelijk welke sectoren en activiteiten zijn uitgezonderd van de meldplicht? Is er voldoende bekend over jaarmeldingen, incidentele activiteiten, verschillen tussen sectoren en uitzonderingen voor zelfstandigen? De uitzonderingen op de meldplicht, zoals de mogelijkheid tot het doen van jaarmeldingen en de uitzondering voor incidentele activiteiten en bepaalde sectoren, zijn bij dienstverrichters aanzienlijk beter bekend dan bij dienstontvangers. Slechts 6 tot 9 procent van de dienstontvangers geeft aan (zeer) bekend te zijn met deze uitzonderingen, terwijl dit percentage bij dienstverrichters tussen de 23 en 26 procent ligt. Deze kennisachterstand bij dienstontvangers kan leiden tot onnodige administratieve lasten en fouten. Zowel dienstverrichters als dienstontvangers hebben baat bij meer gerichte voorlichting over de meld- en controleplicht en de uitzonderingen daarop om de naleving te verbeteren.

Sluiten de uitzonderingen nog steeds aan bij de risicosectoren? Hoe verhoudt dit zich tot de criteria die indertijd zijn gehanteerd? De NLA benadrukt dat wat risicosectoren zijn mogelijk over de tijd kan veranderen en dat de huidige uitzonderingen, zoals voor de binnenscheepvaart, destijds ingevoerd zijn op basis van praktische overwegingen en risicoanalyses. Tegelijkertijd waarschuwt de inspectie dat te ruime uitzonderingen risico's kunnen creëren, omdat nieuwe risico's buiten beeld kunnen blijven. De SVB heeft geen significante verschillen in risico's tussen sectoren waargenomen en ziet geen directe noodzaak om de bestaande uitzonderingen te herzien. Werkgeversorganisaties, zoals de AWWN, stellen echter dat sommige uitzonderingen onvoldoende gericht zijn op sectoren met een laag risico, zoals de financiële sector, en pleiten voor een heroverweging om administratieve lasten te verminderen.

Zijn er andere sectoren die uitgezonderd kunnen worden van de meldplicht? Zijn er activiteiten die uitgezonderd kunnen worden van de meldplicht (bijvoorbeeld detacheringen van korter dan acht dagen of werknemers met een salaris boven een bepaalde grens)? Werkgeversvereniging AWWN pleit voor meer uitzonderingen, vooral voor sectoren waar volgens hen weinig kans is op overtredingen, zoals de financiële sector en consultancy. Dit zou de administratieve lasten voor werkgevers in deze sectoren aanzienlijk verlichten. Tegelijkertijd benadrukken zij dat de meldplicht zich moet richten op risicosectoren, zoals de bouwnijverheid, agrarische sector en uitzendsector. Toezichthouders en vakbonden zijn terughoudend over het uitbreiden van uitzonderingen. Zij vrezen dat dit zal leiden tot verminderde controle in sectoren waar risico's niet direct zichtbaar zijn, maar in potentie wel kunnen ontstaan door veranderende economische omstandigheden. De AWWN stelt voor om detacheringen van korter dan acht dagen vrij te stellen, evenals werknemers met een salaris dat ruim boven de norm ligt. Dit zou volgens hen de effectiviteit van de meldplicht vergroten door de focus te leggen op werknemers en situaties waar het risico op misstanden hoger is. De NLA wijst erop dat uitzonderingen op basis van salarissen of korte detacheringen lastig te handhaven zijn en kunnen leiden tot waterbedeffecten en andere vormen van misbruik. Zij benadrukken dat het moeilijk is om een duidelijke grens te trekken die misstanden voorkomt en tegelijk de meldplicht effectief houdt.

Referenties

- Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (2020). Geen tweederangsburgers: Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan.
- Adviesraad Migratie (2024). Geen derderangsburgers: De risico's voor gedetacheerde arbeidsmigranten en de Nederlandse samenleving, Den Haag: Adviesraad Migratie
- Bartsch, M., Vroonhof, P., Even, Z. & Klaver, P. de (2022a). Evaluatie meldingsplicht WagwEU: Eindrapport, Zoetermeer: Panteia.
- Bartsch, M., Vroonhof, P., Even, Z. & Klaver, P. de (2022b). Monitor implementatiewet herziene detacheringsrichtlijn 2020-2021, Zoetermeer: Panteia.
- Inspectie SZW (2019). Staat van eerlijk werk 2019: Risico's aan de onderkant van de arbeidsmarkt, Den Haag: Inspectie SZW
- Kamerstukken II (2023). Arbeidsmigratie en sociale zekerheid, Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, 29 861, nr. 121.
- Vroonhof, P., Klaver, P. de, Kruis, T., Slimmens, D. & Bartsch, M. (2024). Evaluatie Implementatiewet herziene Detacheringsrichtlijn, Zoetermeer: Panteia.
- Vroonhof, P. (2023). Monitor implementatiewet herziene detacheringsrichtlijn 2021-2022, Zoetermeer: Panteia.

Bijlage A Onderzoeksvragen

Hoofdvraag: *Wat zijn in de praktijk de ervaringen (positief en negatief) van de meldplicht voor buitenlandse dienstverrichters (inclusief zelfstandigen), binnenlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen (zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie, Belastingdienst, Sociale Verzekeringsbank, Immigratie- en Naturalisatiedienst en sociale partners)? Zijn er verschillen tussen landen en sectoren?*

Deelvragen:

- 1. Wat zijn de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters en Nederlandse dienstontvangers met de voorlichting over de meldplicht?**
 - Is het duidelijk wanneer er sprake is van detachering? En wanneer de meldplicht van toepassing is?
 - Zijn ze bekend met het doel van de meldplicht? Zijn ze ervan bewust dat er andere voorwaarden gelden bij detachering?
 - Hoeveel onderzoek is nodig voor een melding ingediend kan worden?
 - Uit welke bronnen halen dienstontvangers en dienstverrichters hun informatie? Waar kennen ze de meldplicht van?
 - Hoeveel wordt de website [postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl) gebruikt? Hoe evalueren dienstontvangers en dienstverrichters de website?
 - Welke voorlichting ontbreekt?
 - Wat bepaalt of dienstontvangers en dienstverrichters aan de meldplicht voldoen (betere voorlichting, meer duidelijkheid over of er sprake is van detachering, hogere boetes, hogere pakkans, sociale druk)? Wat kunnen redenen zijn om niet te voldoen aan de meldplicht?
- 2. Wat zijn de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters en Nederlandse dienstontvangers met het meldloket?**
 - Hoelang duurt het voor de buitenlandse dienstverrichter om een melding in te dienen? Hoelang duurt het voor de Nederlandse opdrachtgever om een melding te controleren?
 - Hoeveel contact hebben de opdrachtgever en de dienstverrichter over het maken van de melding? Zijn er ook andere personen betrokken dan opdrachtgever en dienstverrichter?
 - Hoe ervaren gebruikers de gebruiksvriendelijkheid van het meldloket? Te denken valt aan snelheid, leesbaarheid, vertalingen, vindbaarheid, logica opbouw, aantal pagina's, etcetera.
 - Ervaren gebruikers verbetering ten opzichte van 2020?
 - Wat zijn de knelpunten in het meldloket? Welke verbeteringen zijn voorstelbaar?
 - Wat is de ervaring met de helpdesk?
- 3. Wat zijn de ervaringen van toezichthoudende partijen (Arbeidsinspectie, SVB, BD, IND, sociale partners) met de meldplicht?**
 - In hoeverre heeft de meldplicht bijgedragen aan het toezicht (primair op arbeidswetten maar ook op het gebied van sociale zekerheid en fiscaliteit) op de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van gedetacheerde werknemers in Nederland?
 - In hoeverre heeft de controleplicht bijgedragen aan het toezicht?
 - Welke belemmeringen in het toezicht zijn er in de toepassing van de meldgegevens? Is de data van voldoende kwaliteit om effectief toezicht mee te kunnen houden? Is dit veranderd sinds de vorige evaluatie van de meldplicht? Zijn er aanwijzingen dat de meldplicht niet goed nageleefd wordt? Zijn er aanwijzingen

van ondermelding? En zo ja, in hoeverre, in welke sector en waarom (onbekendheid, administratieve lasten)? Is dit veranderd sinds de vorige evaluatie van de meldplicht?

- Hoe belangrijk is de meldplicht in relatie tot andere bronnen voor het toezicht? Hoe ontwikkelt dit belang zich?
- In hoeverre maken cao-partijen gebruik van gegevens in het meldloket? Wat zijn voor deze partijen overwegingen om hier wel of geen gebruik van te maken?
- Wat zijn de risico's voor gedetacheerde werknemers? Bijv. onderbetaling, premieshoppen, slechte huisvesting. Hoe vaak wordt dit gesignaleerd? Worden wettelijke voorwaarden nageleefd? Zijn de risico's hoger of anders dan bij arbeidsmigranten die niet gedetacheerd zijn?

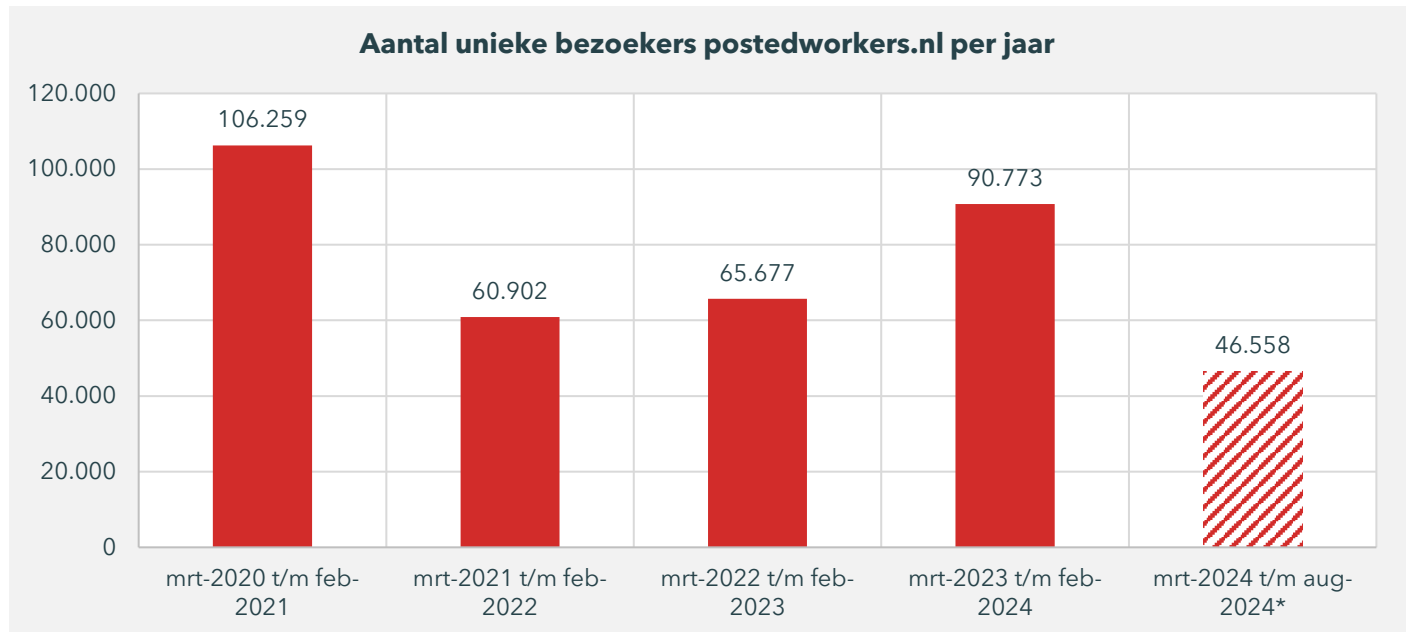
4. Wat zijn de ervaringen van buitenlandse dienstverrichters, Nederlandse dienstontvangers en toezichthoudende partijen met de uitzonderingen op de meldplicht?

- Is het voldoende duidelijk welke sectoren en activiteiten zijn uitgezonderd van de meldplicht? Jaarmeldingen, incidentele activiteiten, sectoren, uitzonderingen voor zelfstandigen.
- Sluiten de uitzonderingen nog steeds aan bij de risicosectoren? Hoe verhoudt het zich tot de criteria die indertijd zijn gehanteerd?²⁹
- Zijn er andere sectoren die uitgezonderd kunnen worden van de meldplicht? Zijn er activiteiten die uitgezonderd kunnen worden van de meldplicht (bijvoorbeeld detacheringen van korter dan 8 dagen of werknemers met een salaris boven een bepaalde grens)?

²⁹ Zie [Staatscourant 2020, 1195 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#).

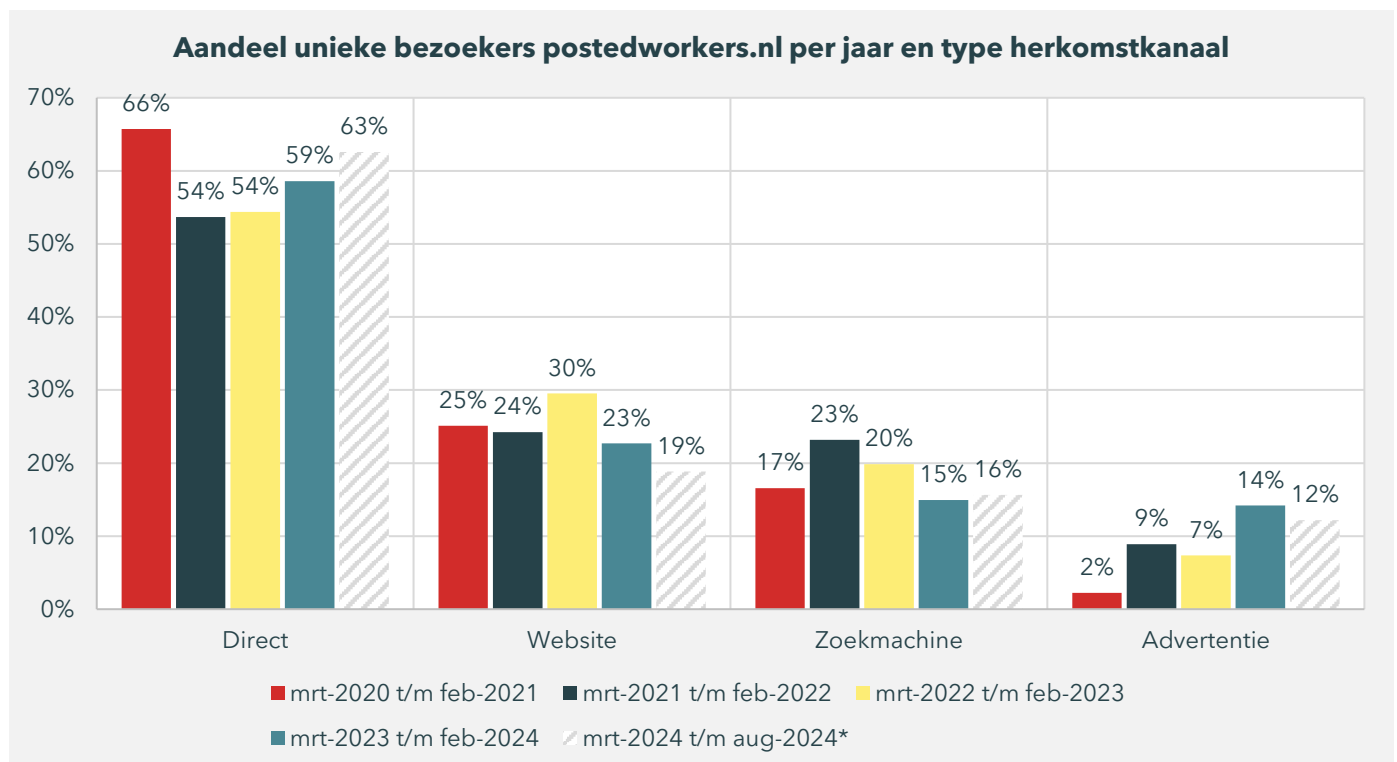
Bijlage B Analyse webdata postedworkers.nl

Figuur B.1 Aantal unieke bezoekers postedworkers.nl per jaar, maart 2020 tot en met augustus 2024



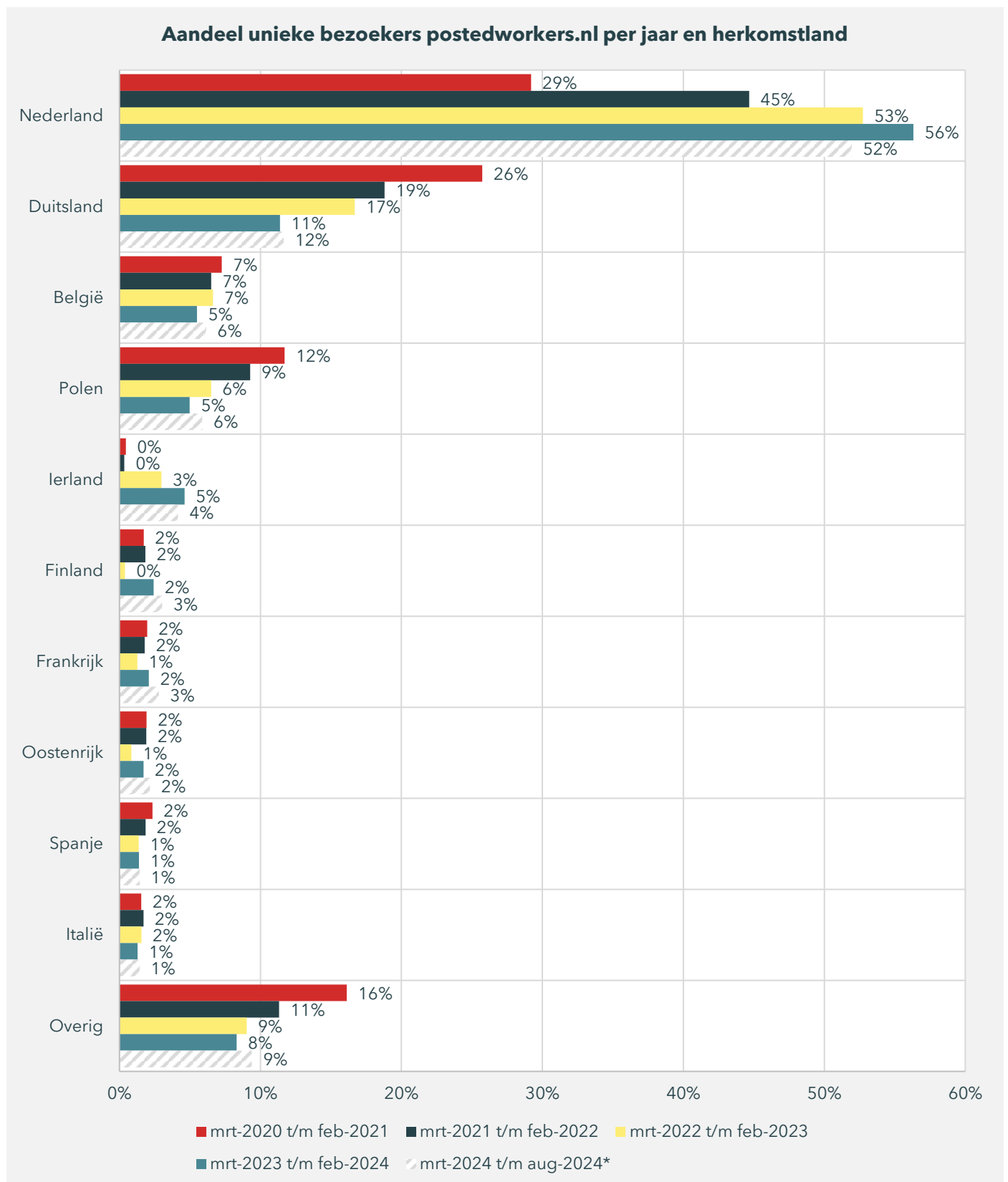
Bron: PiwikPro-dashboard, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur B.2 Aandeel unieke bezoekers postedworkers.nl per jaar en type herkomstkanaal, maart 2020 tot en met augustus 2024



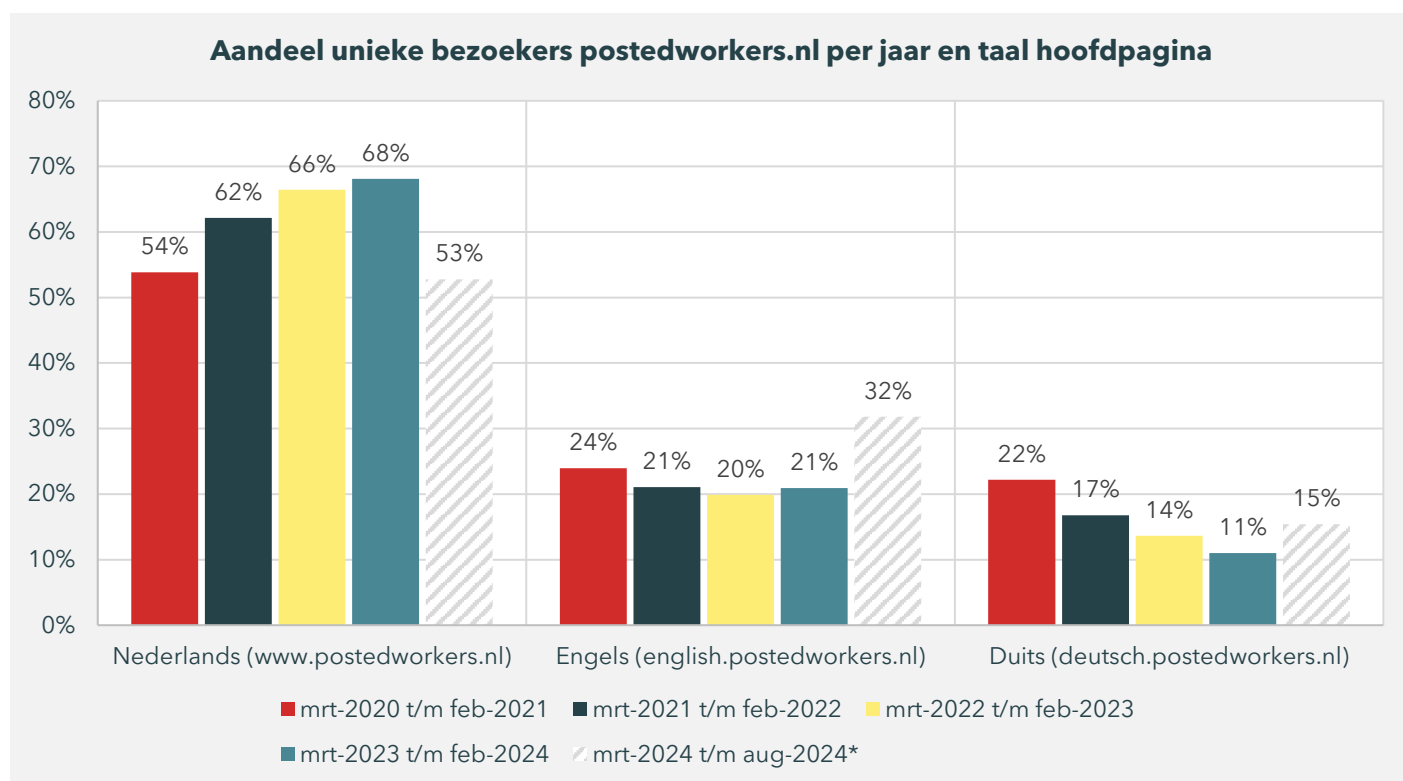
Bron: PiwikPro-dashboard, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur B.3 Aandeel unieke bezoekers postedworkers.nl per jaar en herkomstland, maart 2020 tot en met augustus 2024



Bron: PiwikPro-dashboard, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur B.4 Aandeel unieke bezoekers postedworkers.nl per jaar en taal hoofdpagina, maart 2020 tot en met augustus 2024

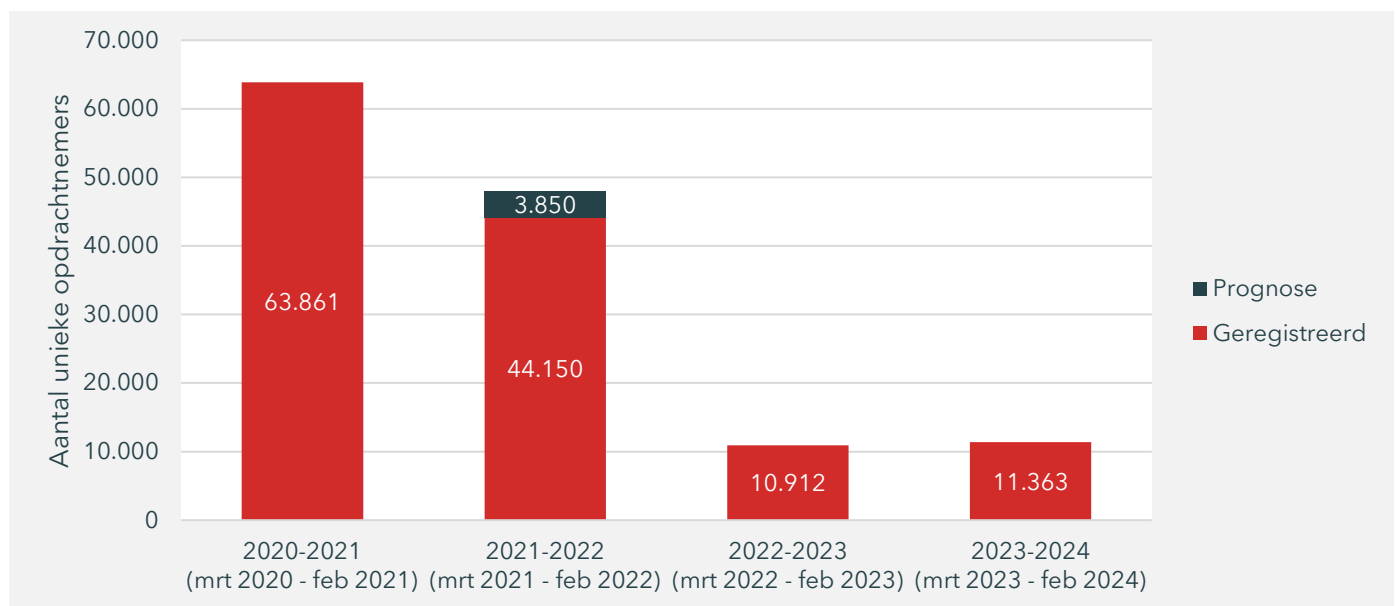


Bron: PiwikPro-dashboard, bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Bijlage C Analyse registratiedata meldloket WagwEU

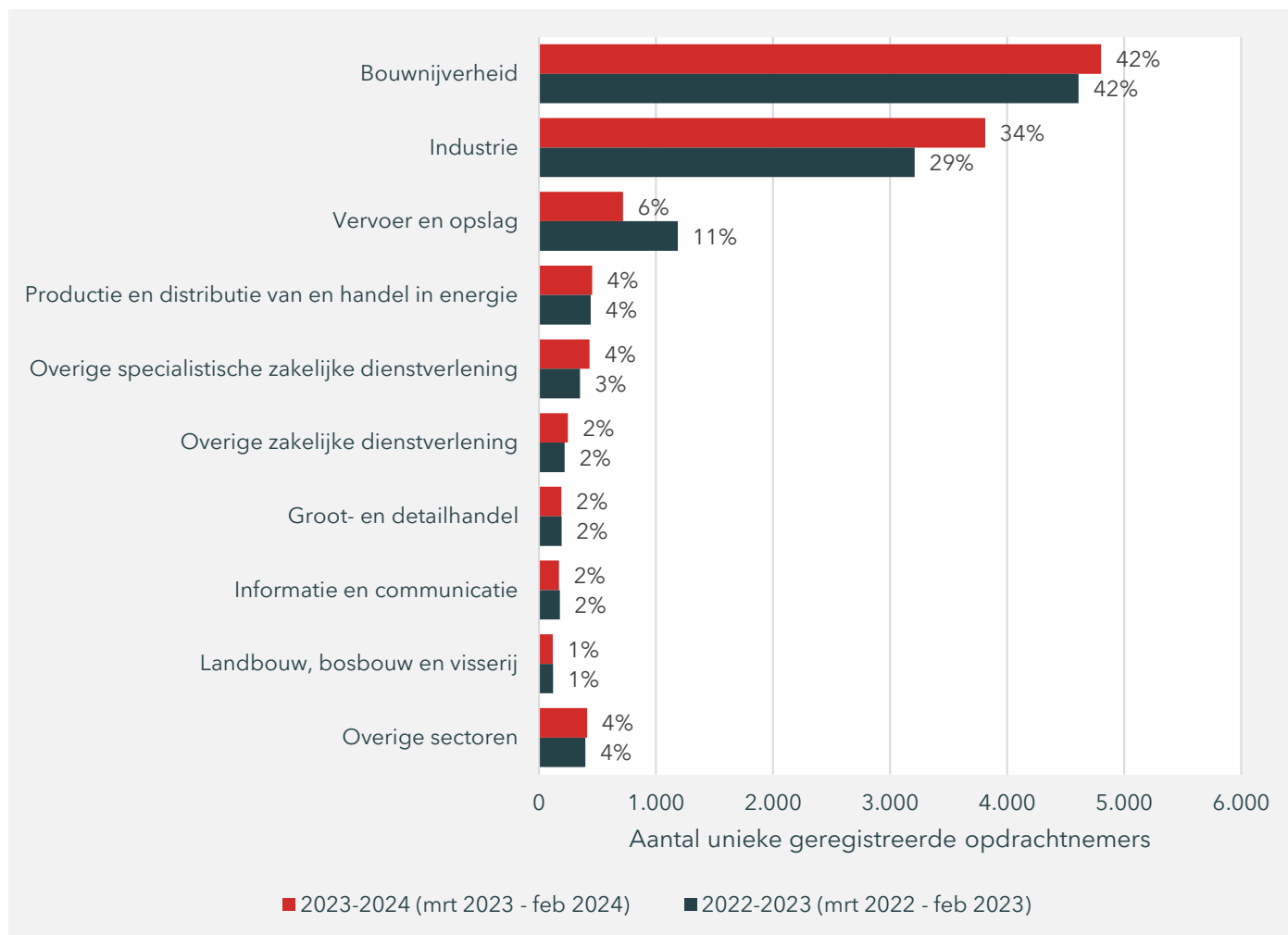
Bijlage C.1 Gemelde buitenlandse dienstverrichters

Figuur C.1 Aantal unieke geregistreerde buitenlandse dienstverrichters per jaar, maart 2020 tot en met februari 2024



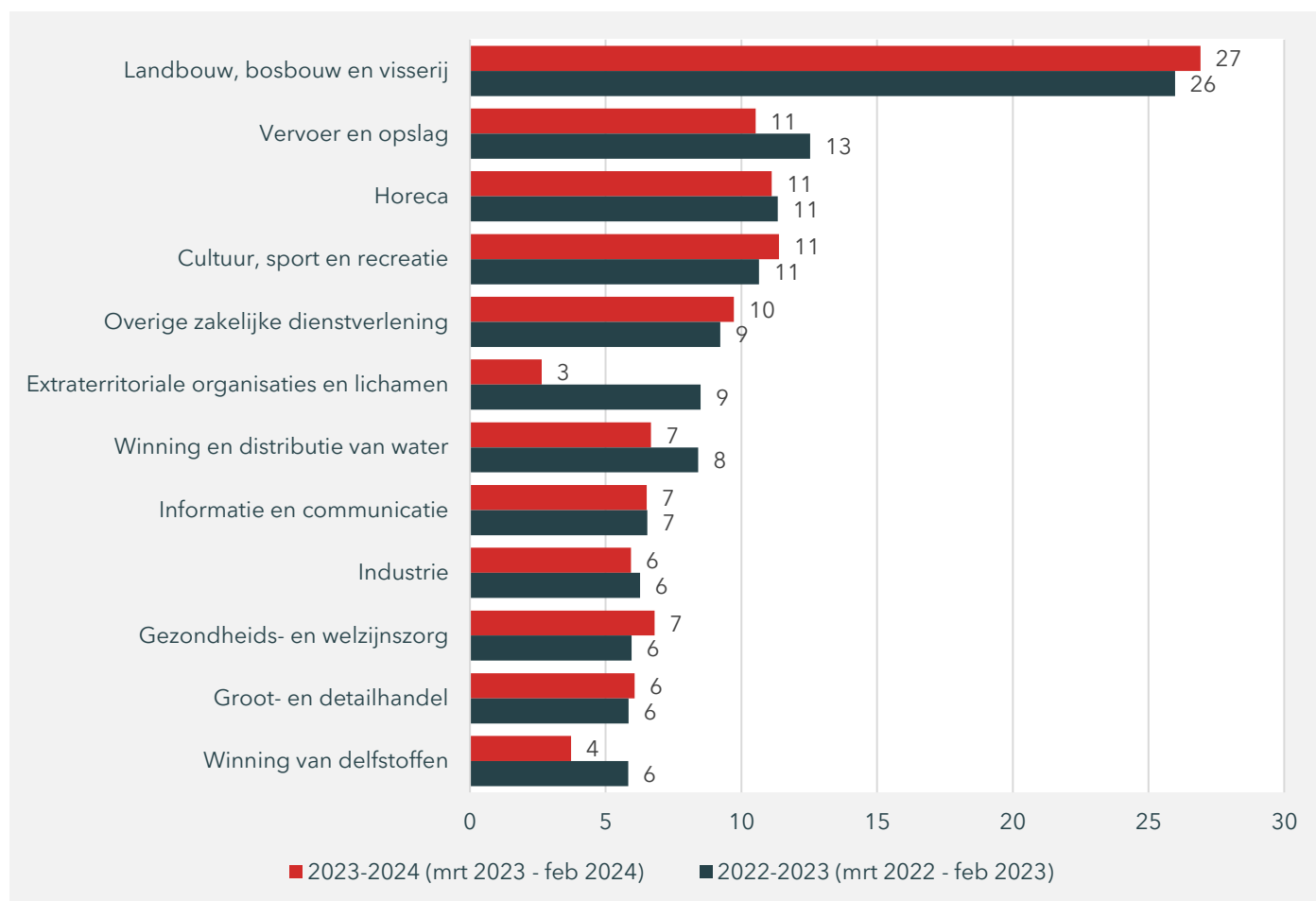
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking Panteia (2022) en SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.2 Aantal unieke geregistreerde buitenlandse dienstverrichters per jaar, uitgesplitst naar sector (maart 2022 - februari 2024)



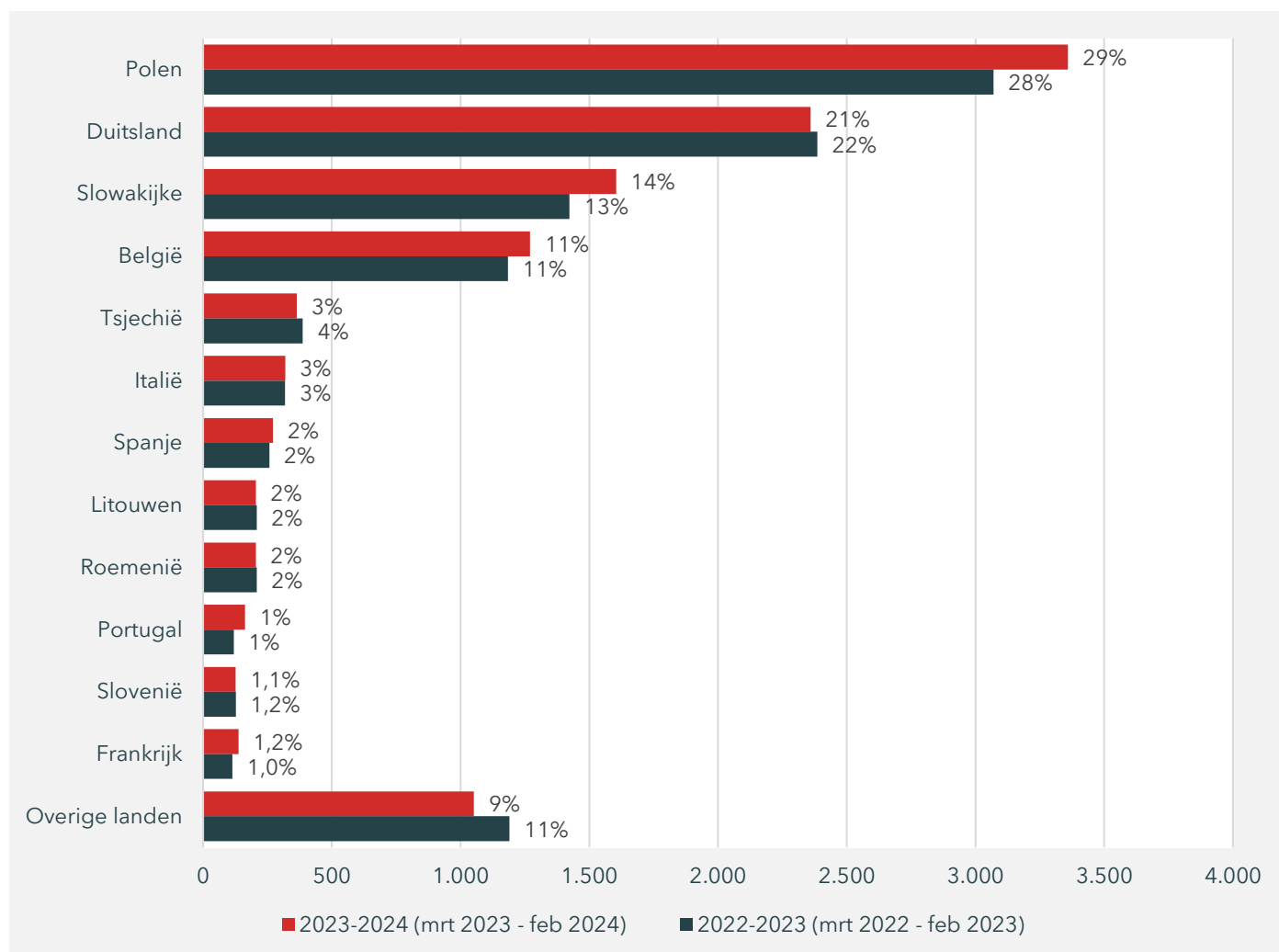
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.3 Gemiddeld aantal opdrachten per buitenlandse dienstverrichter naar sector (maart 2022 – februari 2024)



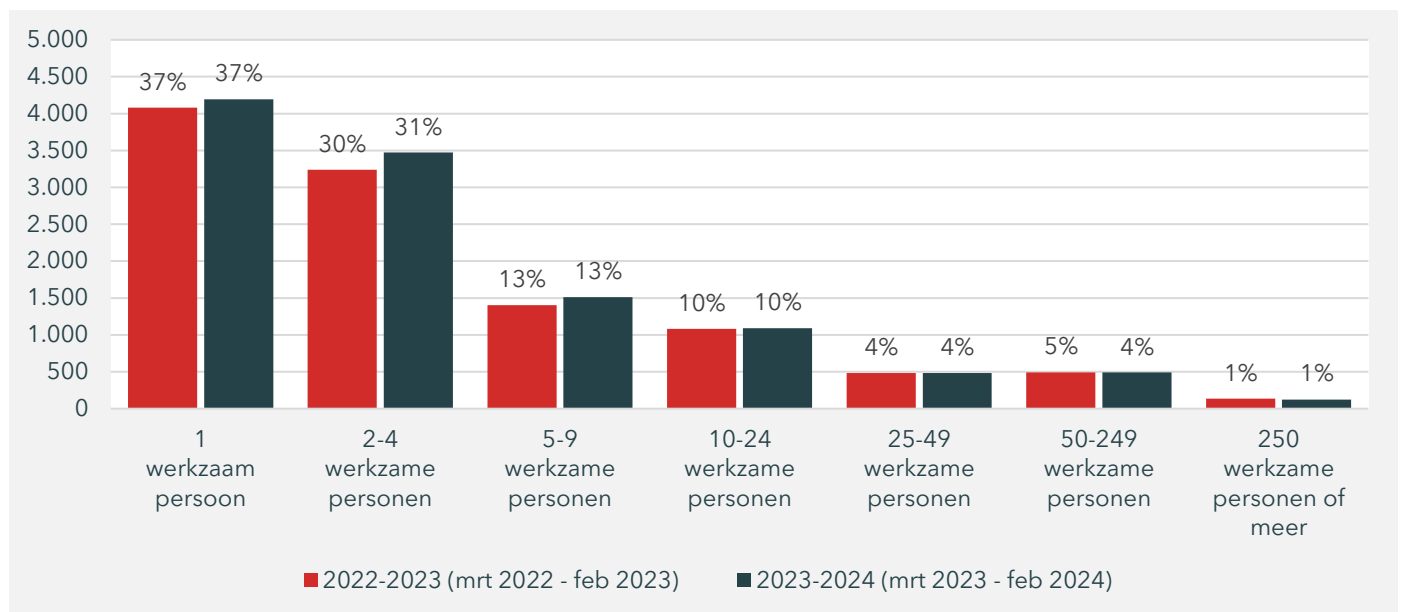
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.4 Aandeel geregistreerde buitenlandse dienstverrichters naar vestigingsland (maart 2022 – februari 2024)



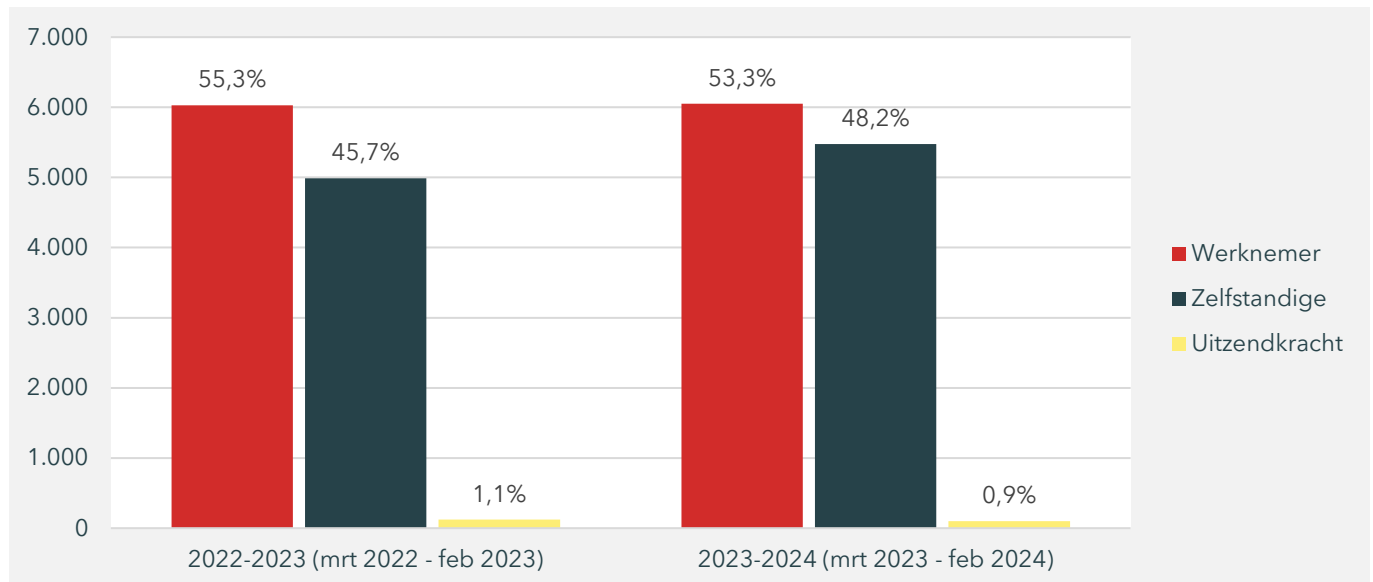
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.5 Aandeel geregistreerde buitenlandse dienstverrichters naar aantal buitenlandse gedetacheerde werkenden (maart 2022 – februari 2024)



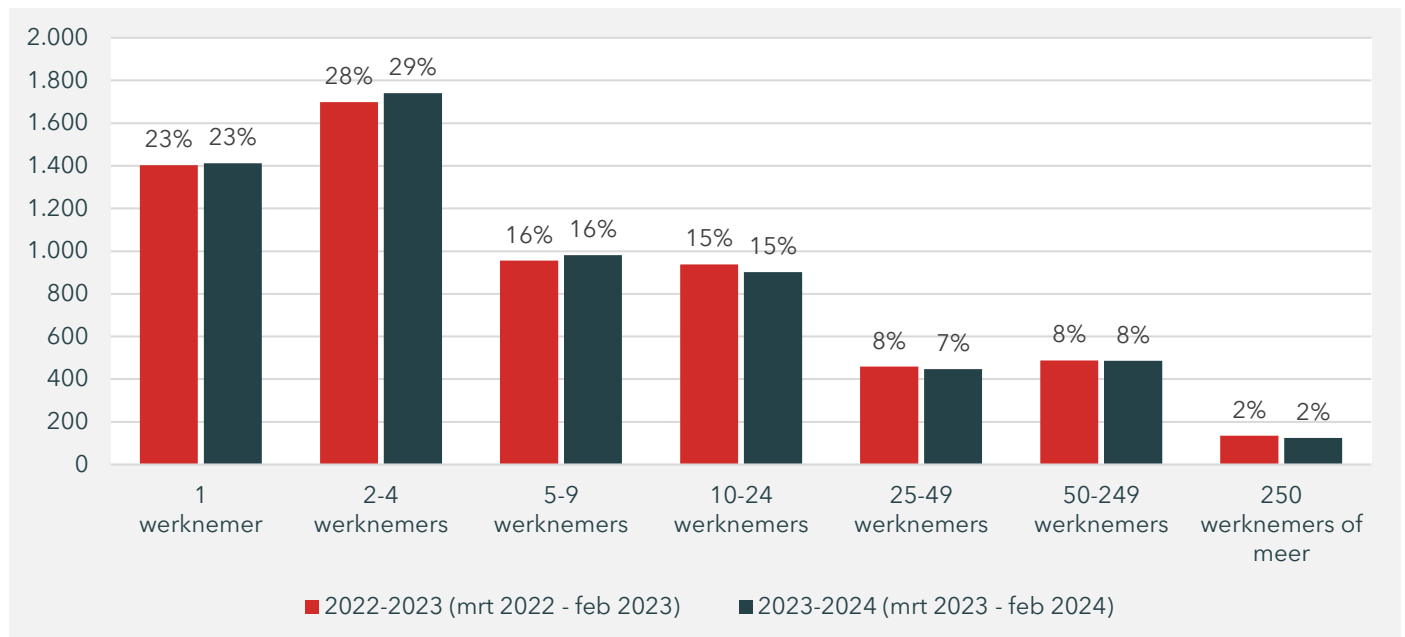
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.6 Aandeel geregistreerde buitenlandse dienstverrichters naar type arbeidsverhouding buitenlandse gedetacheerde werkenden (maart 2022 – februari 2024)



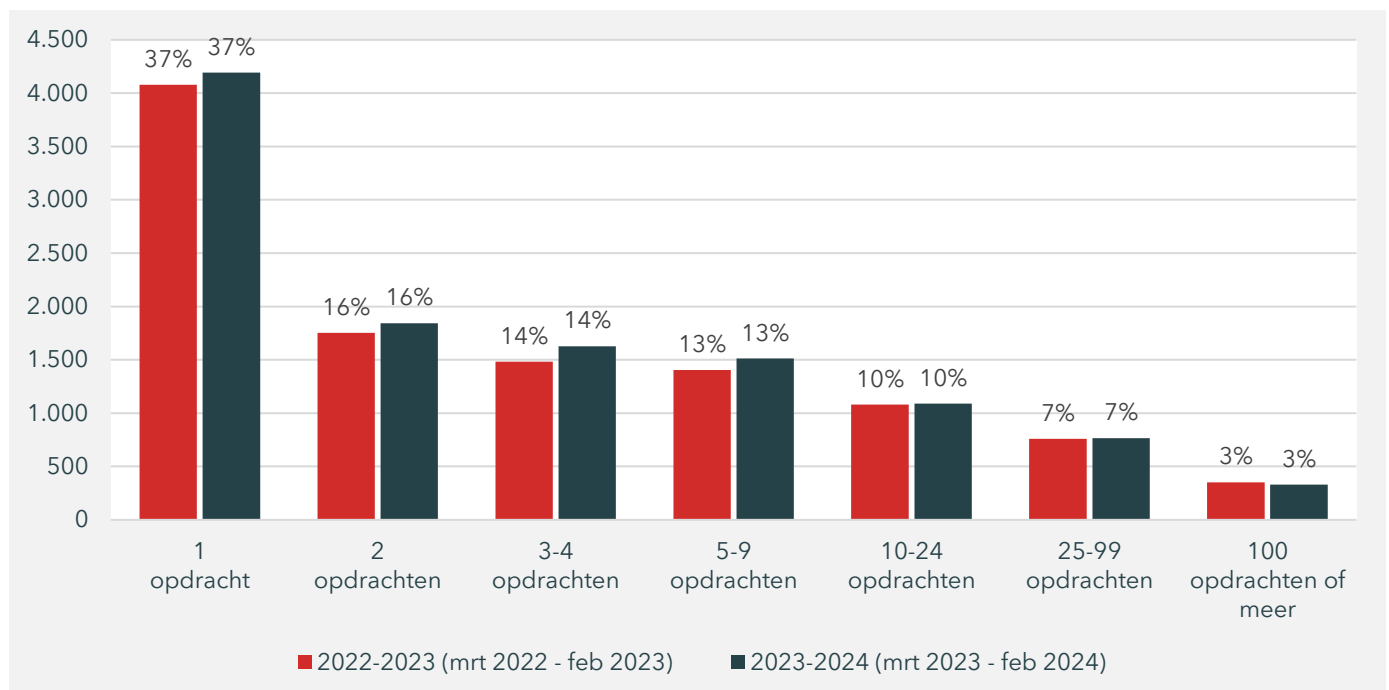
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.7 Aandeel geregistreerde buitenlandse dienstverrichters naar aantal buitenlandse gedetacheerde werknemers (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

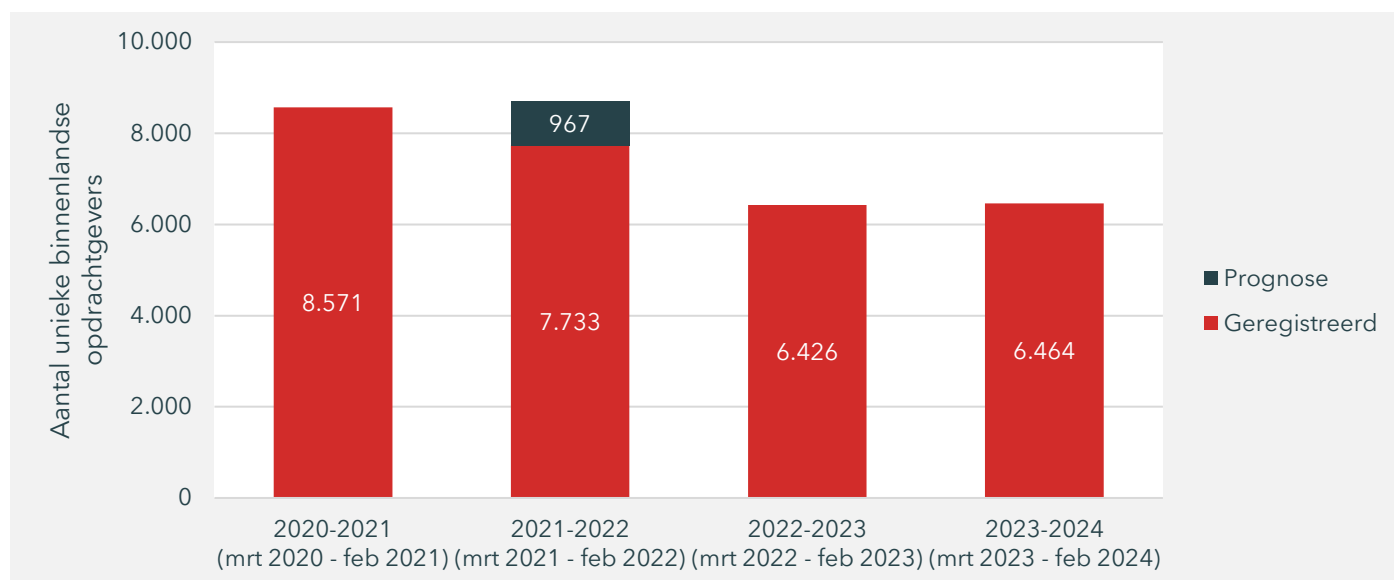
Figuur C.8 Aandeel geregistreerde buitenlandse dienstverrichters naar aantal opdrachten (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

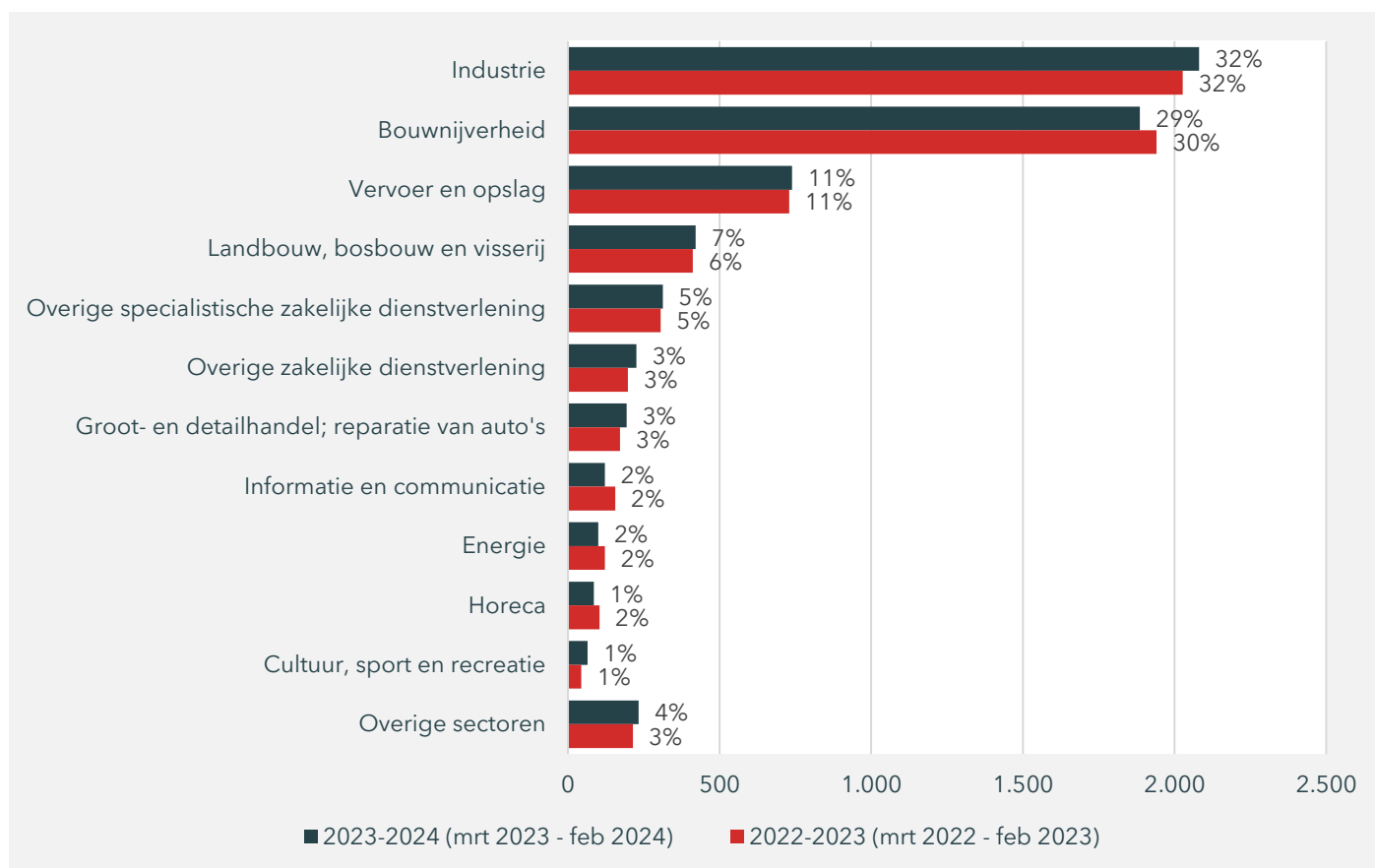
Bijlage C.2 Gemelde binnenlandse dienstontvangers

Figuur C.9 Aantal unieke binnenlandse dienstontvangers geregistreerd bij het meldloket per jaar, maart 2020 tot en met februari 2024



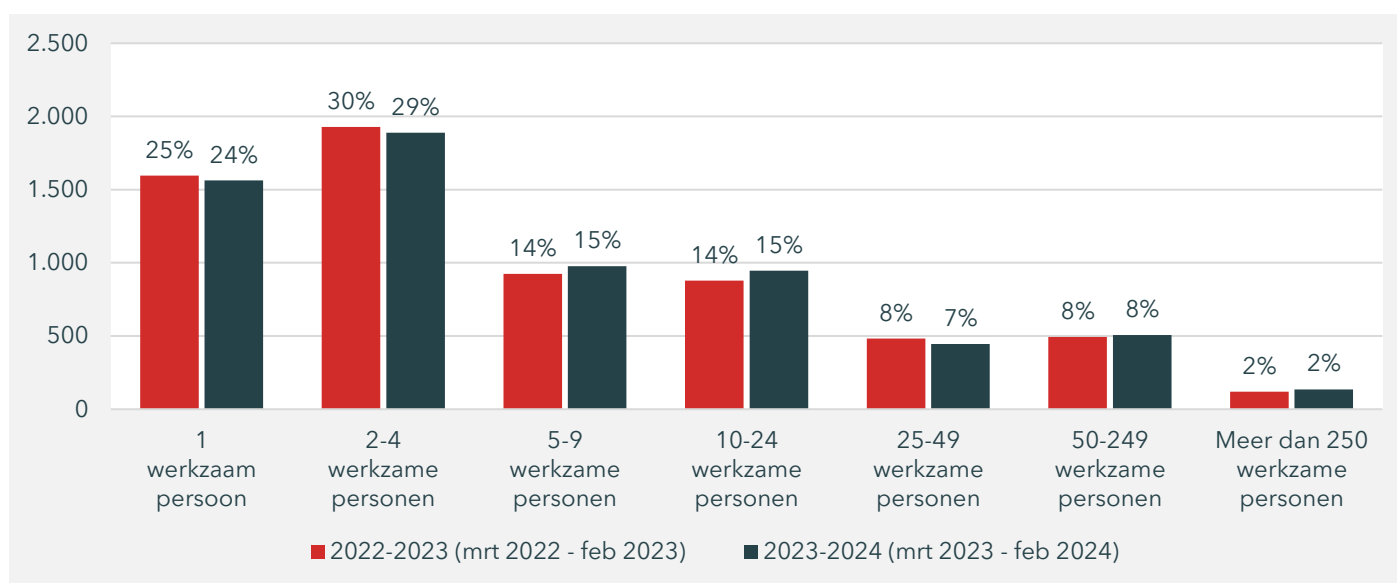
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.10 Aandeel geregistreeerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar sector (maart 2022 - februari 2024)



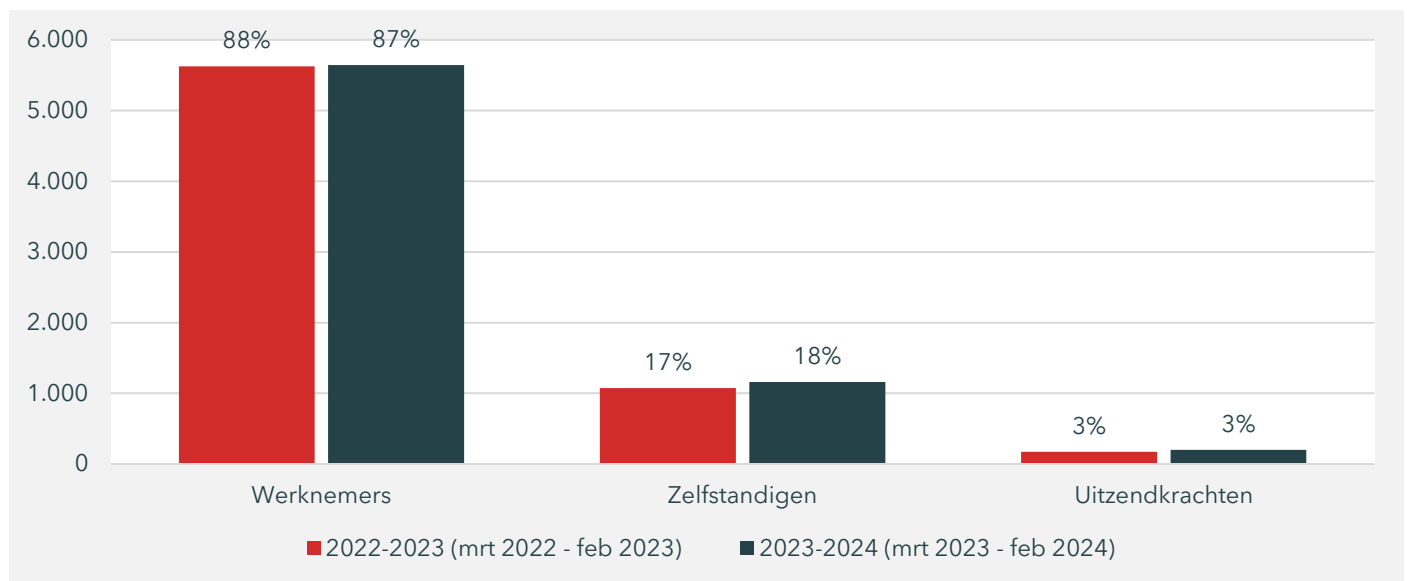
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.11 Aandeel geregistreeerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar aantal buitenlandse gedetacheerde werkenden dat zij op jaarbasis inhuren (maart 2022 - februari 2024)



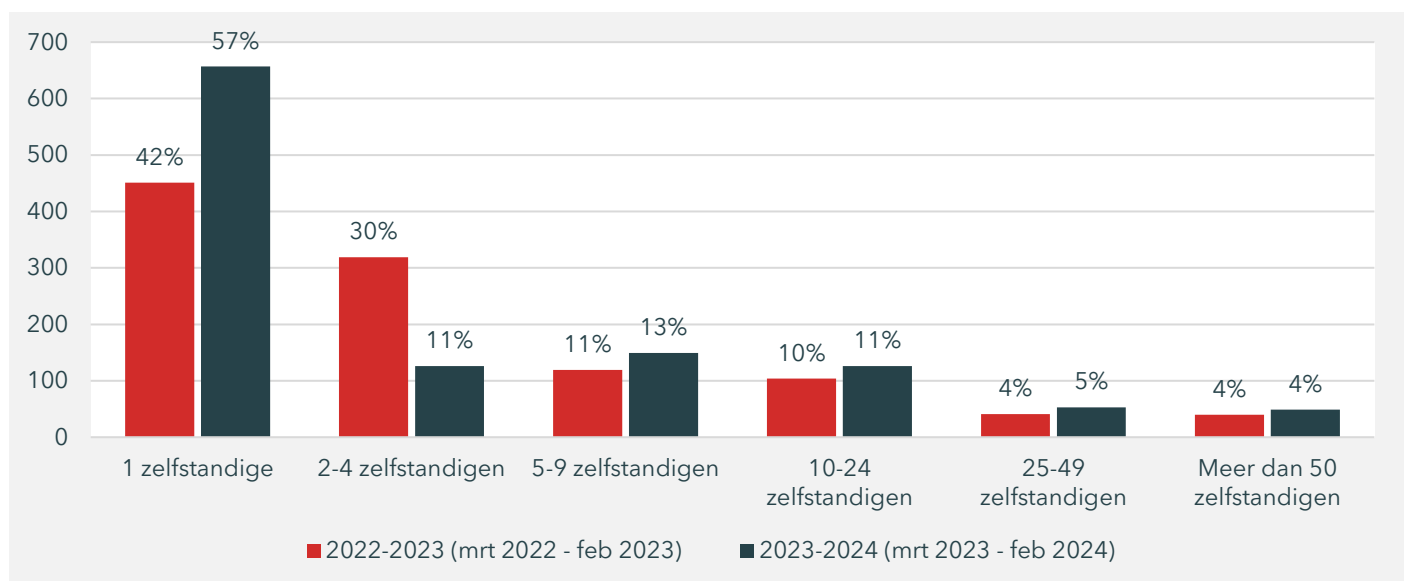
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.12 Aandeel geregistreerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar type arbeidsverhouding buitenlandse gedetacheerde werkenden (maart 2022 - februari 2024)



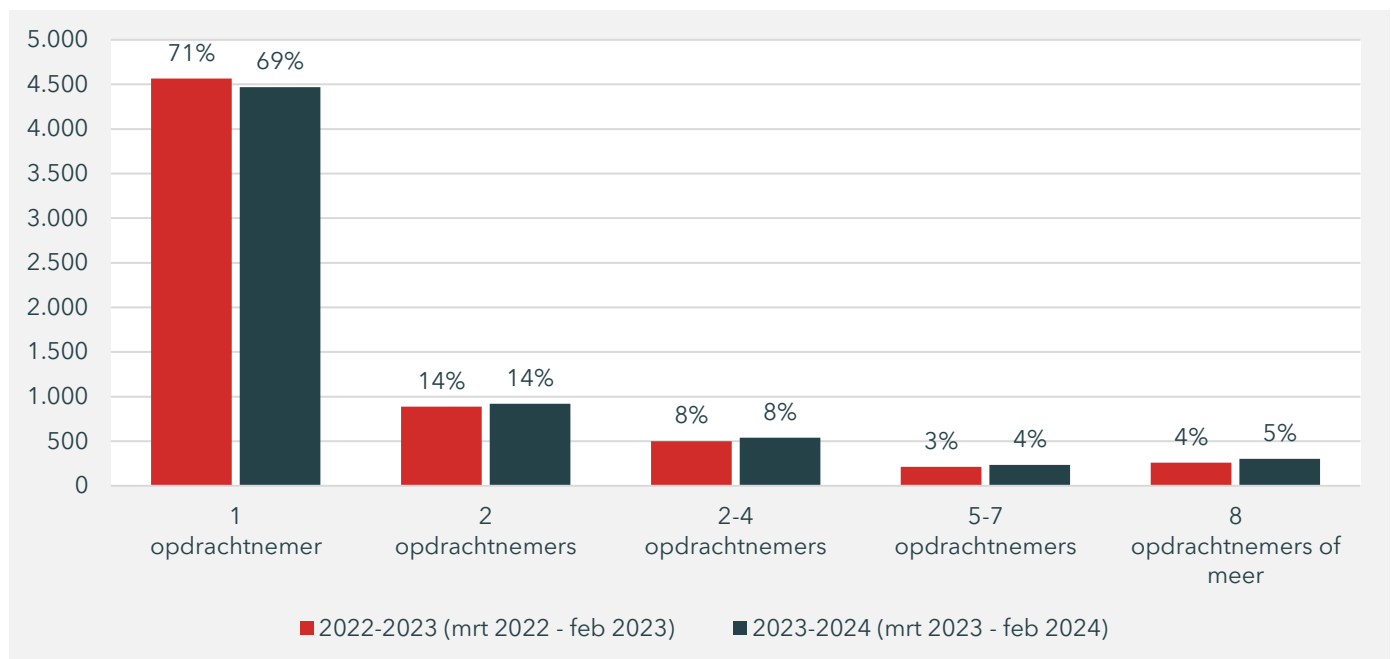
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.13 Aantal en aandeel geregistreerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar aantal buitenlandse gedetacheerde zelfstandigen dat zij op jaarbasis inhuren (maart 2022 - februari 2024)



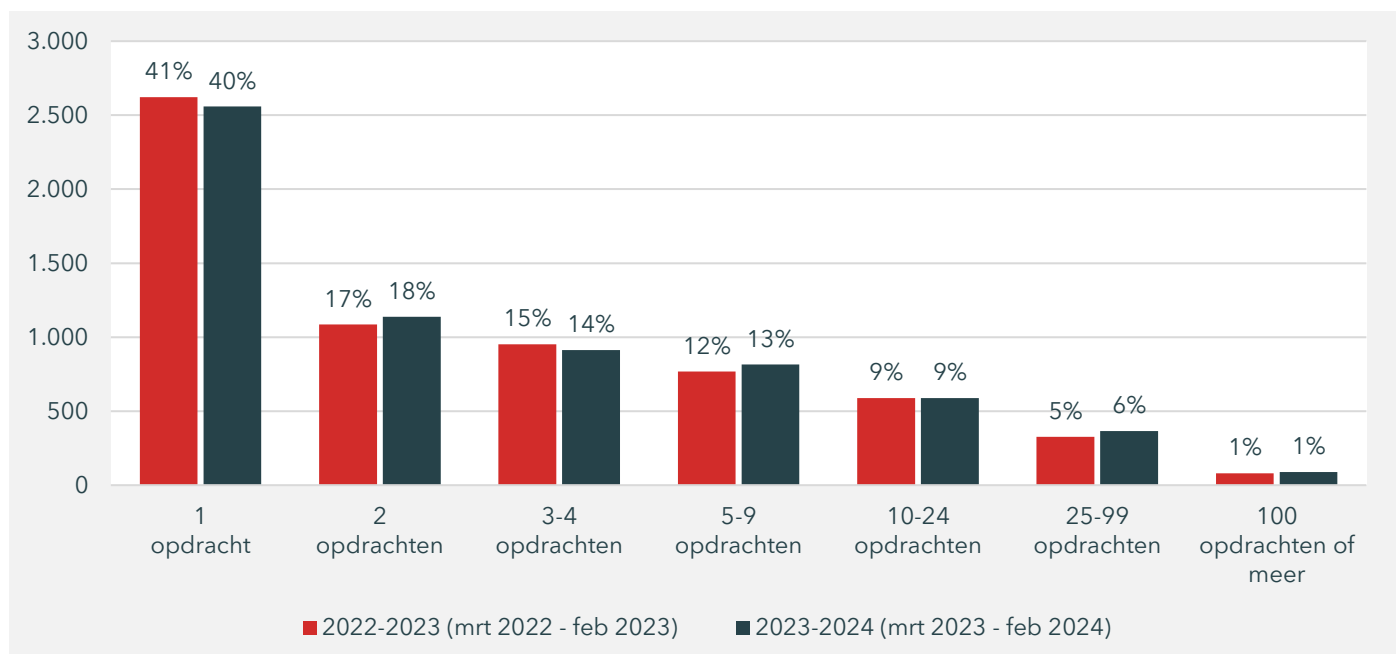
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.14 Aantal en aandeel geregistreerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar aantal buitenlandse dienstverrichters (maart 2022 - februari 2024)



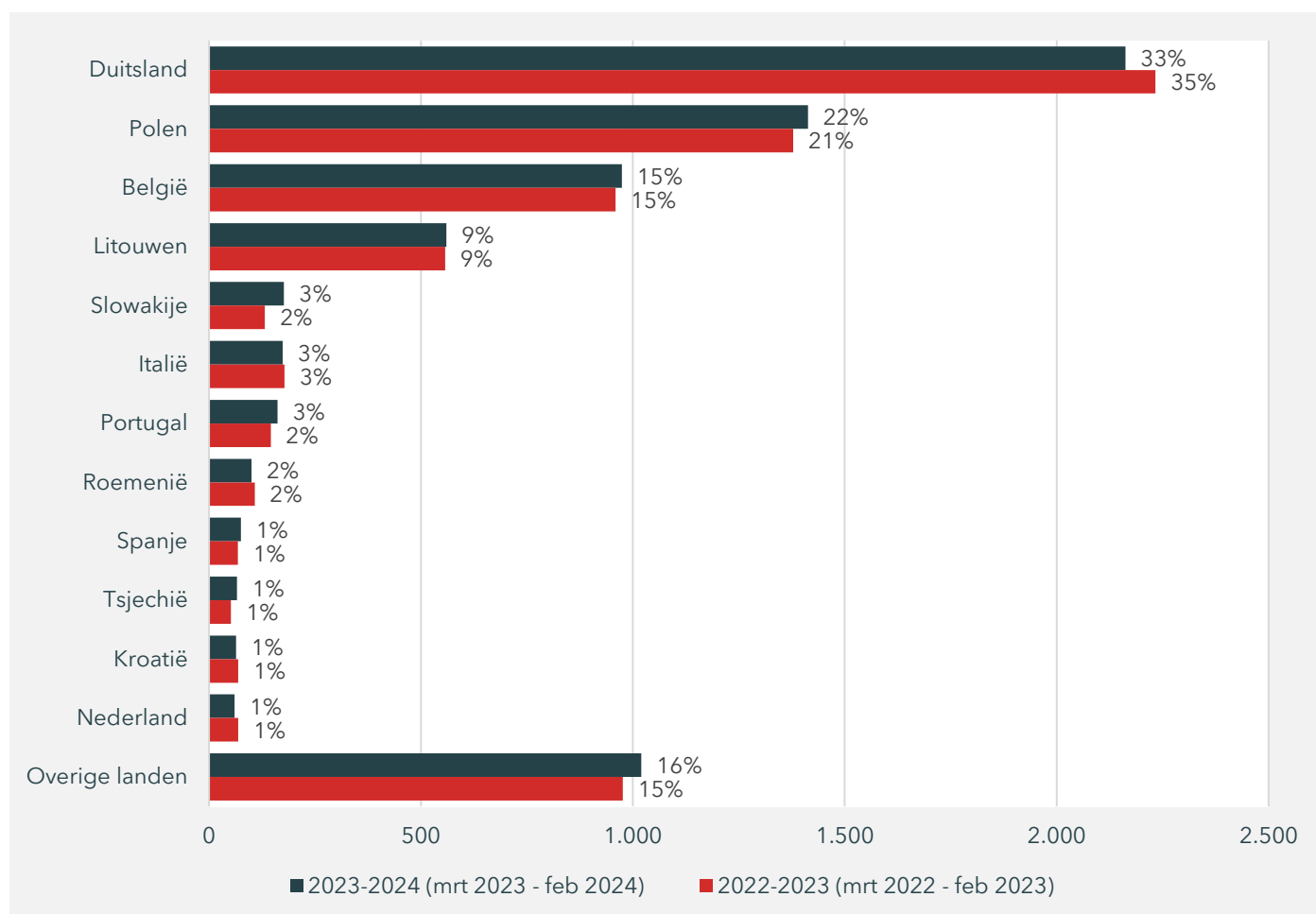
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.15 Aantal en aandeel geregistreerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar aantal opdrachten (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

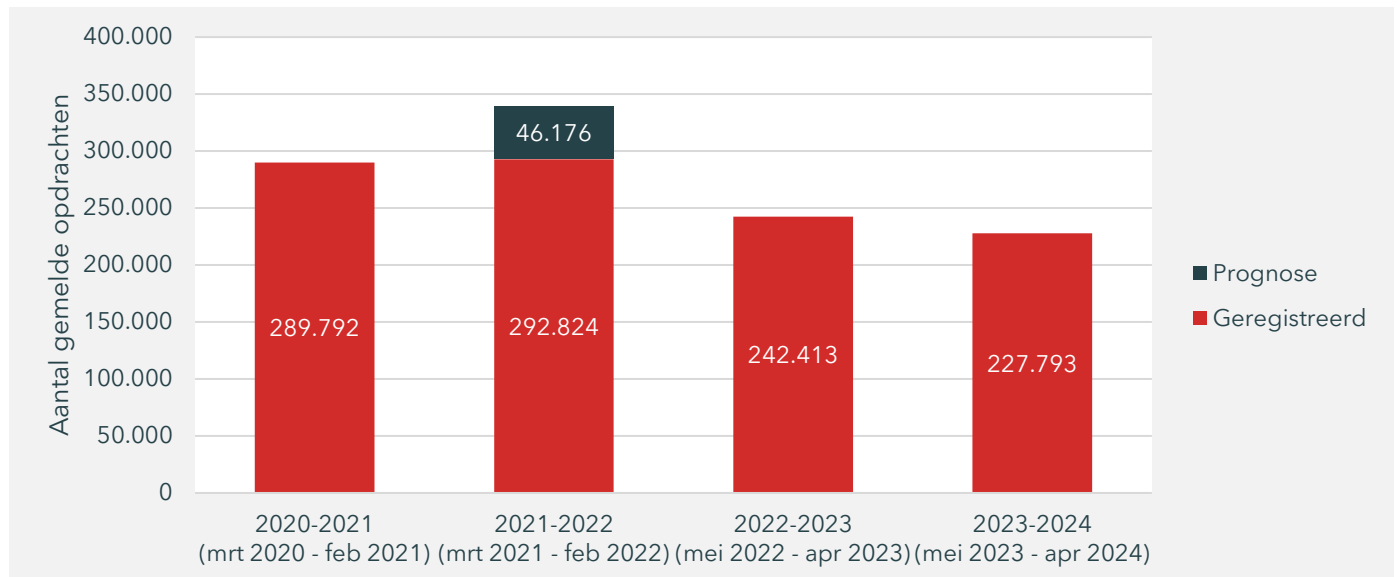
Figuur C.16 Aantal en aandeel geregistreerde binnenlandse dienstontvangers per jaar, uitgesplitst naar vestigingsland primaire buitenlandse dienstverrichter (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

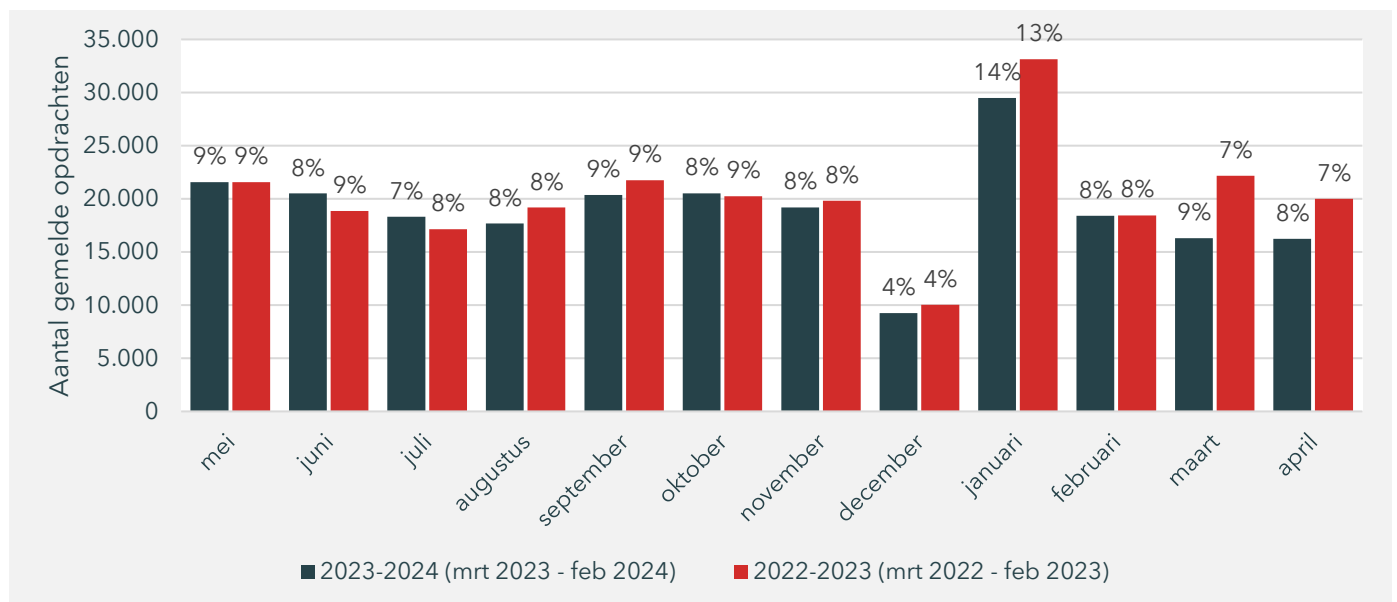
Bijlage C.3 Gemelde opdrachten

Figuur C.17 Aantal gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar loopjaar van aanvang, maart 2020 tot en met februari 2024



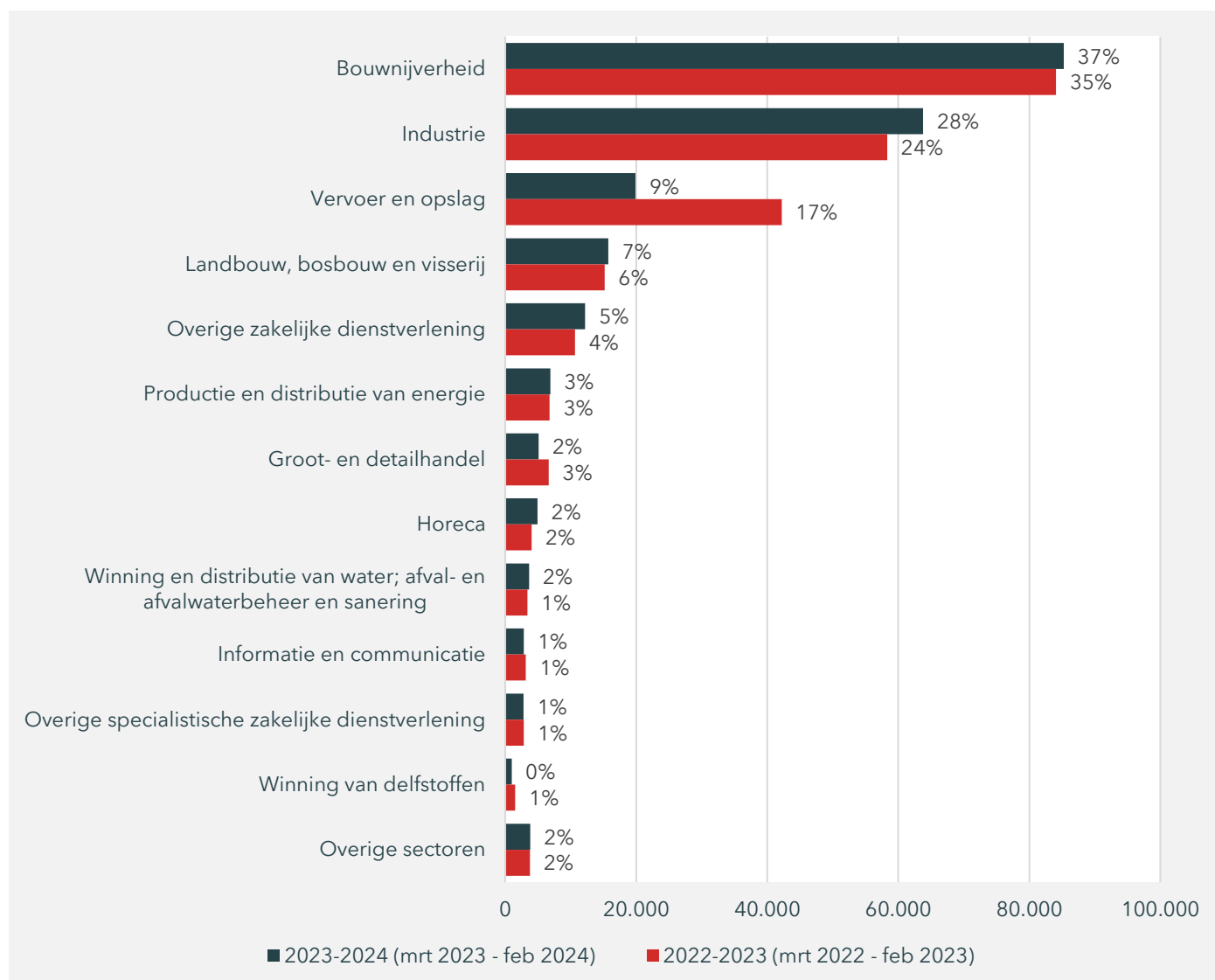
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking Panteia (2022) en SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.18 Aantal gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar loopjaar en maand van aanvang (maart 2022 - februari 2024)



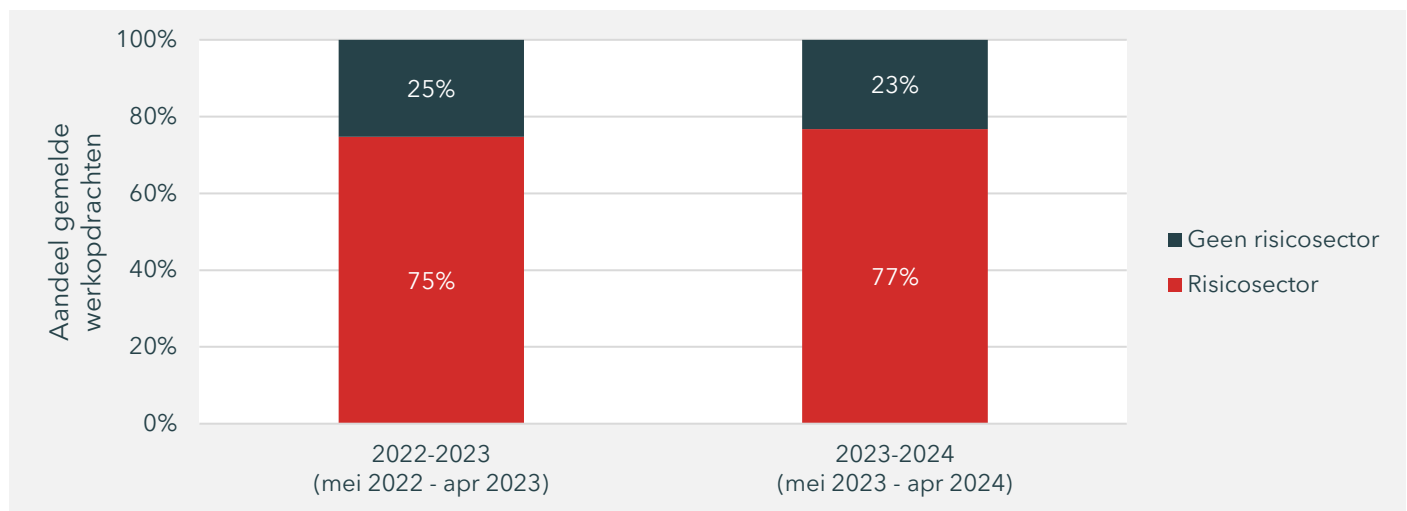
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.19 Aandeel gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar sector (top 12) (maart 2022 - februari 2024)



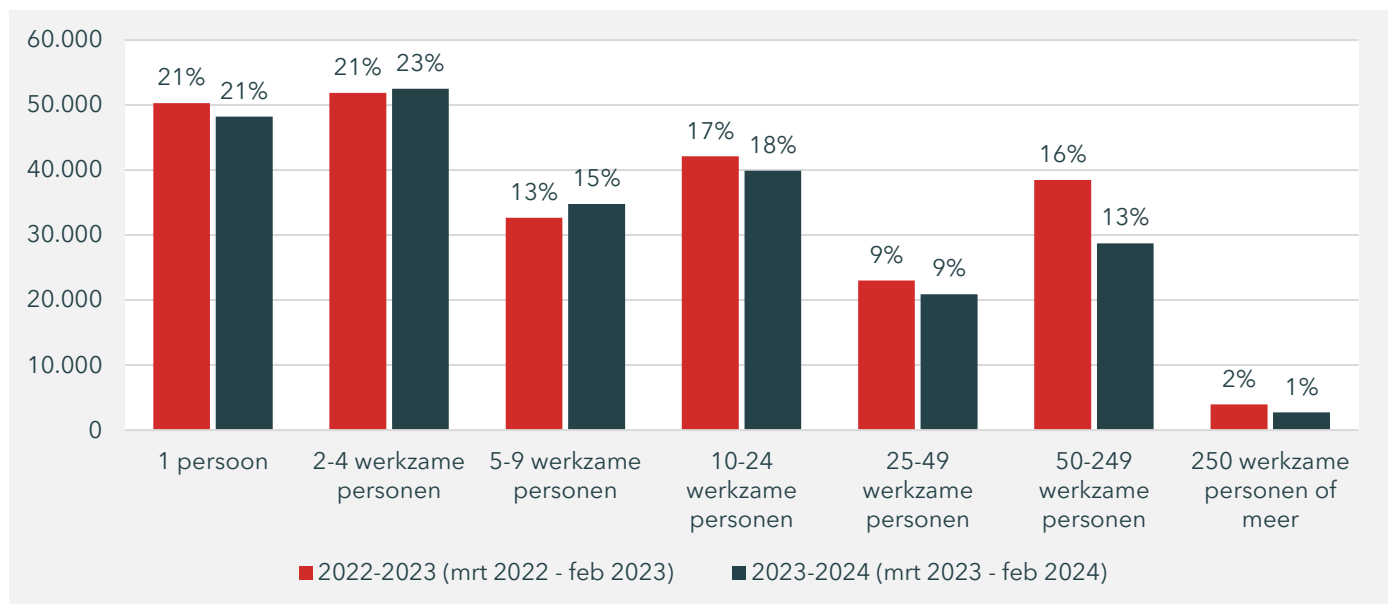
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.20 Aandeel gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar risicosector (maart 2022 - februari 2024)



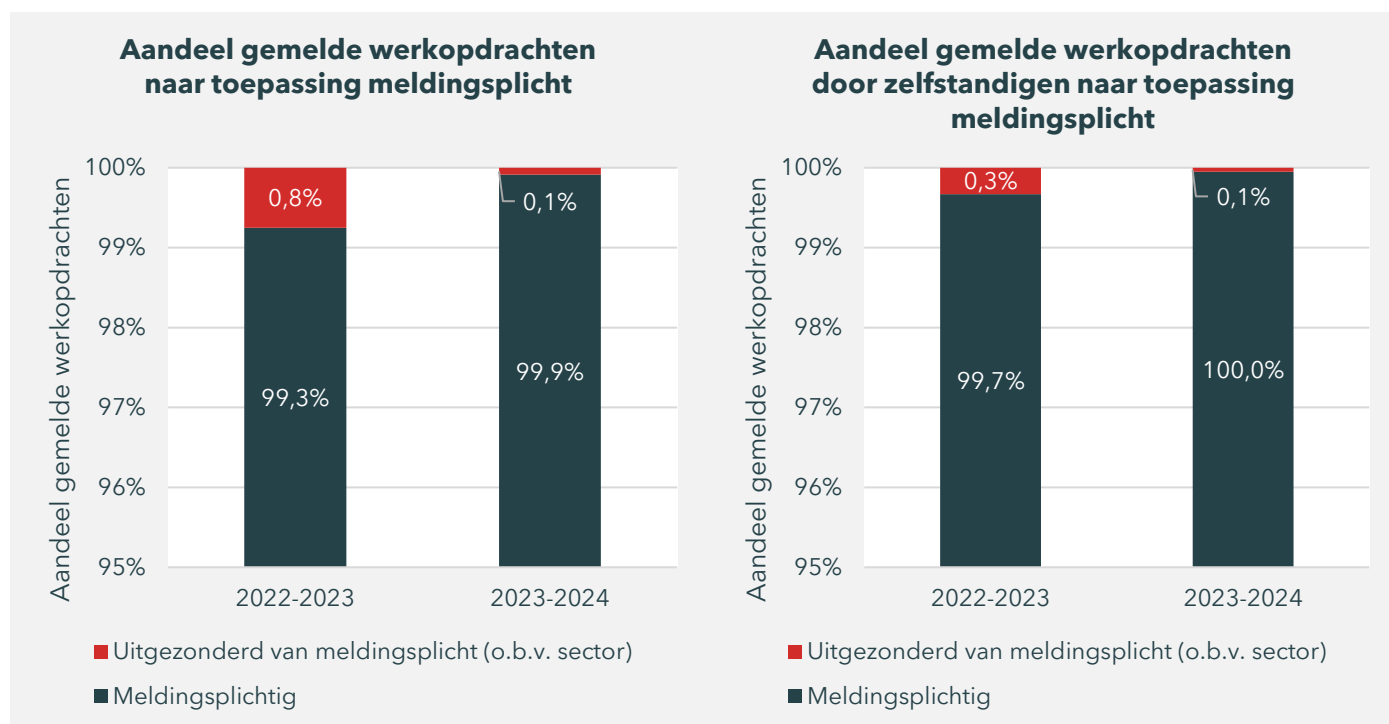
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.21 Aandeel gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar aantal gedetacheerde werkenden die zijn gemeld door de buitenlandse dienstverrichter (melder) (maart 2022 - februari 2024)



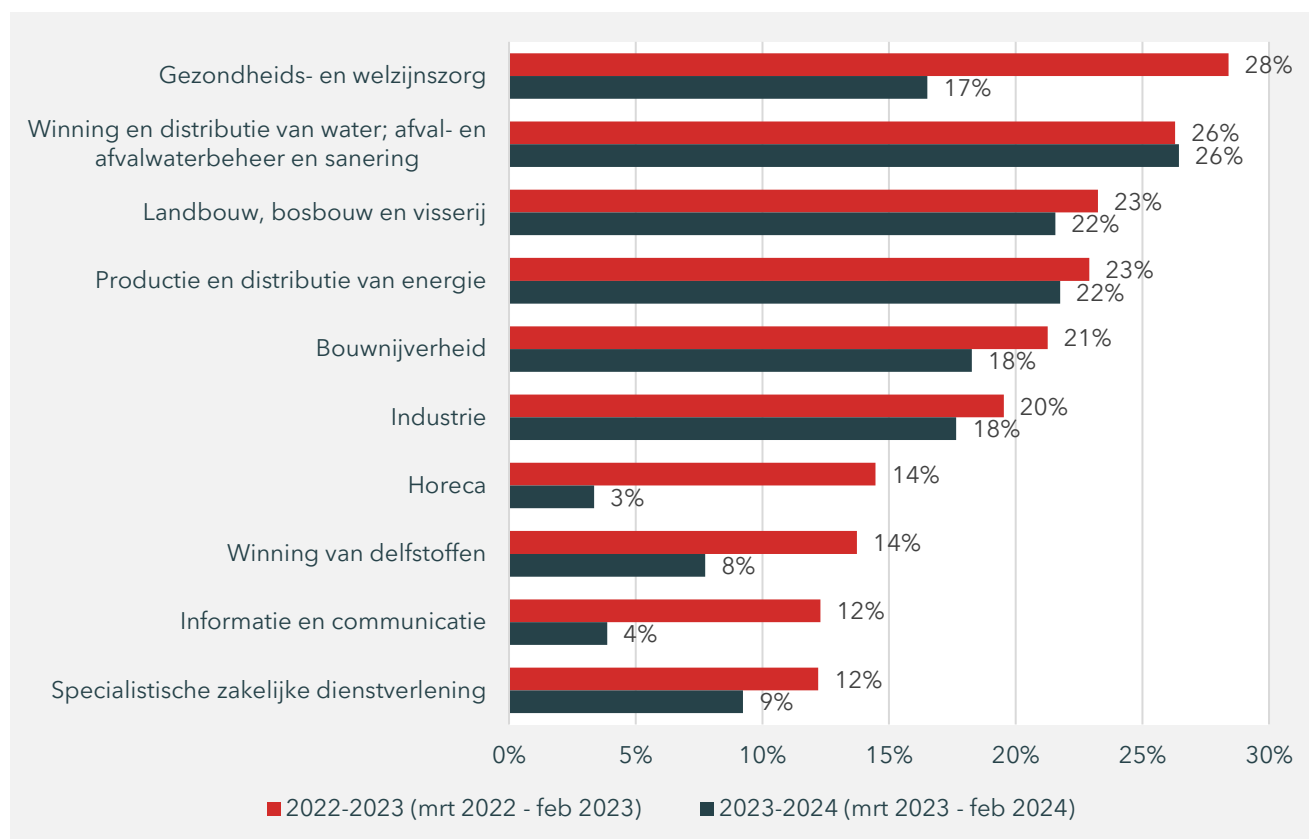
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.22 Aandeel gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar toepassing meldingsplicht (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

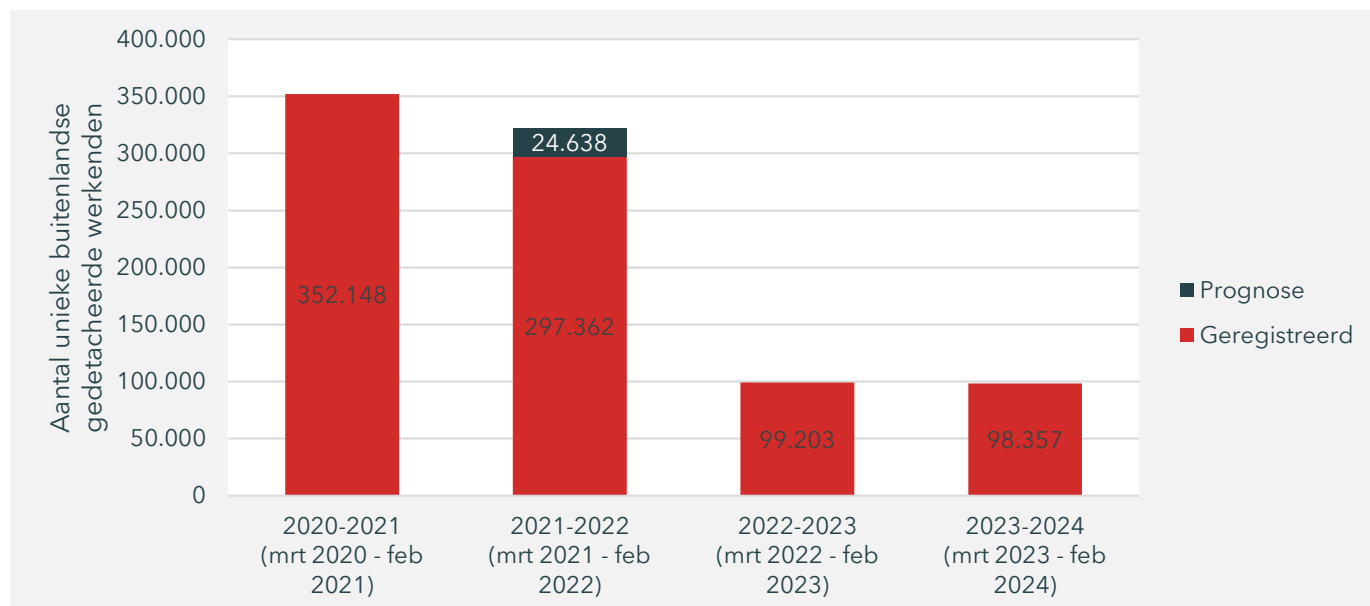
Figuur C.23 Aantal dubbel gemelde werkopdrachten in het meldloket WagwEU naar sector (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

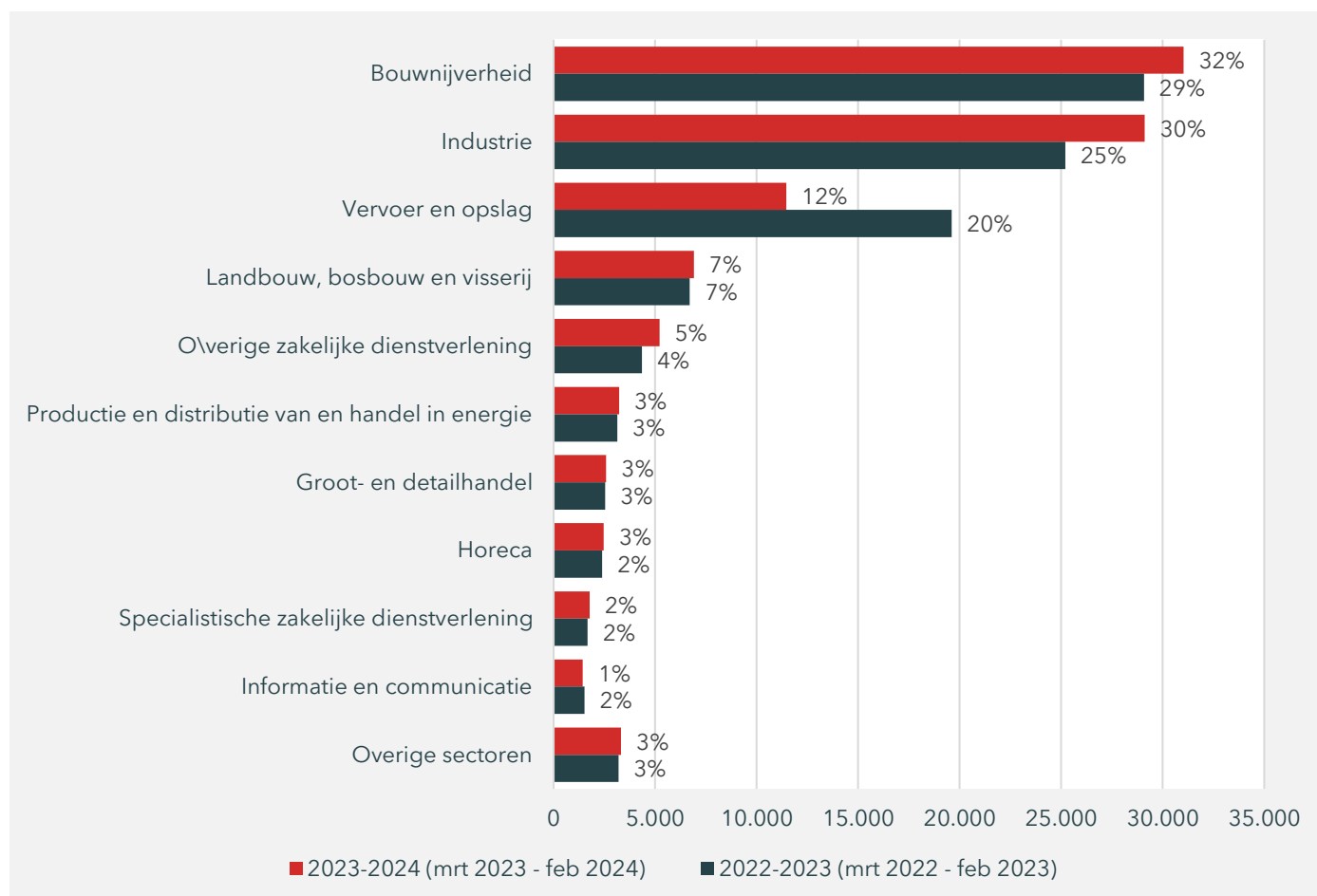
Bijlage C.4 Gemelde buitenlandse gedetacheerde werkkenden

Figuur C.24 Aantal unieke buitenlandse gedetacheerde werkkenden gemeld bij het meldloket per jaar, inclusief wegtransport, maart 2020 tot en met februari 2024



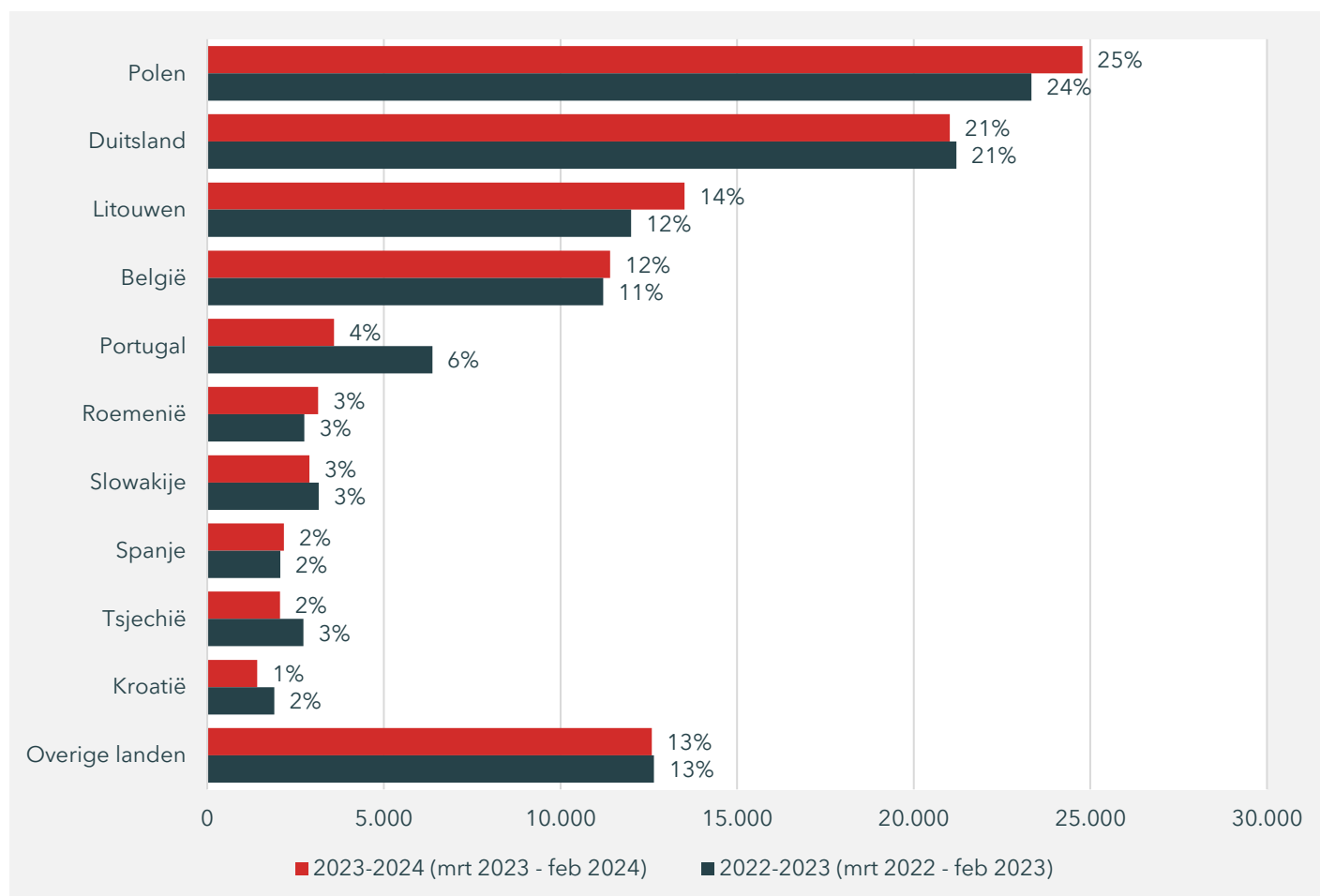
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.25 Aandeel unieke buitenlandse gedetacheerde werkenden gemeld bij het meldloket per jaar naar sector (maart 2022 - februari 2024)



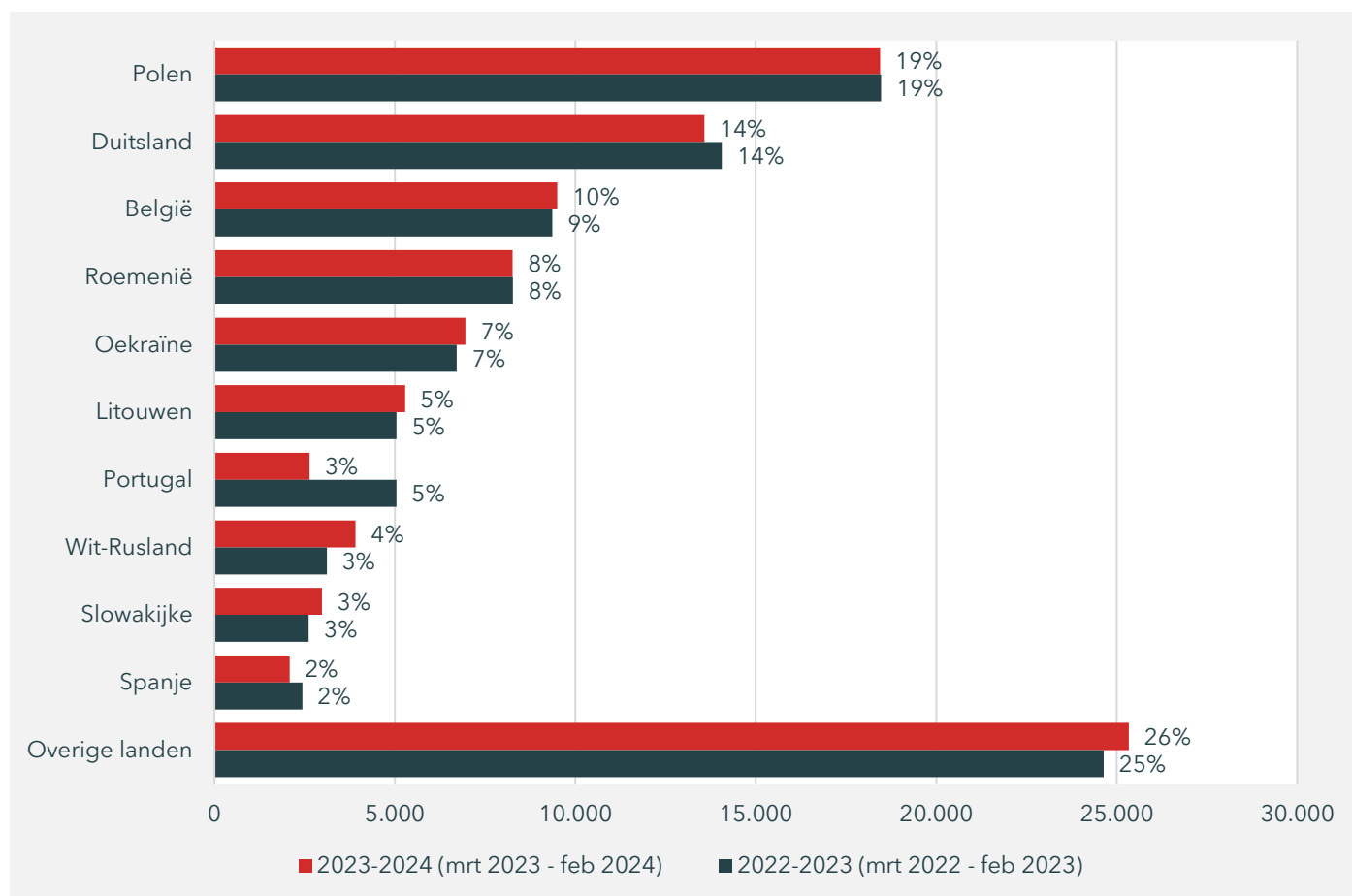
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.26 Aandeel unieke buitenlandse gedetacheerde werkenden gemeld bij het meldloket per jaar naar herkomstland (maart 2022 - februari 2024)



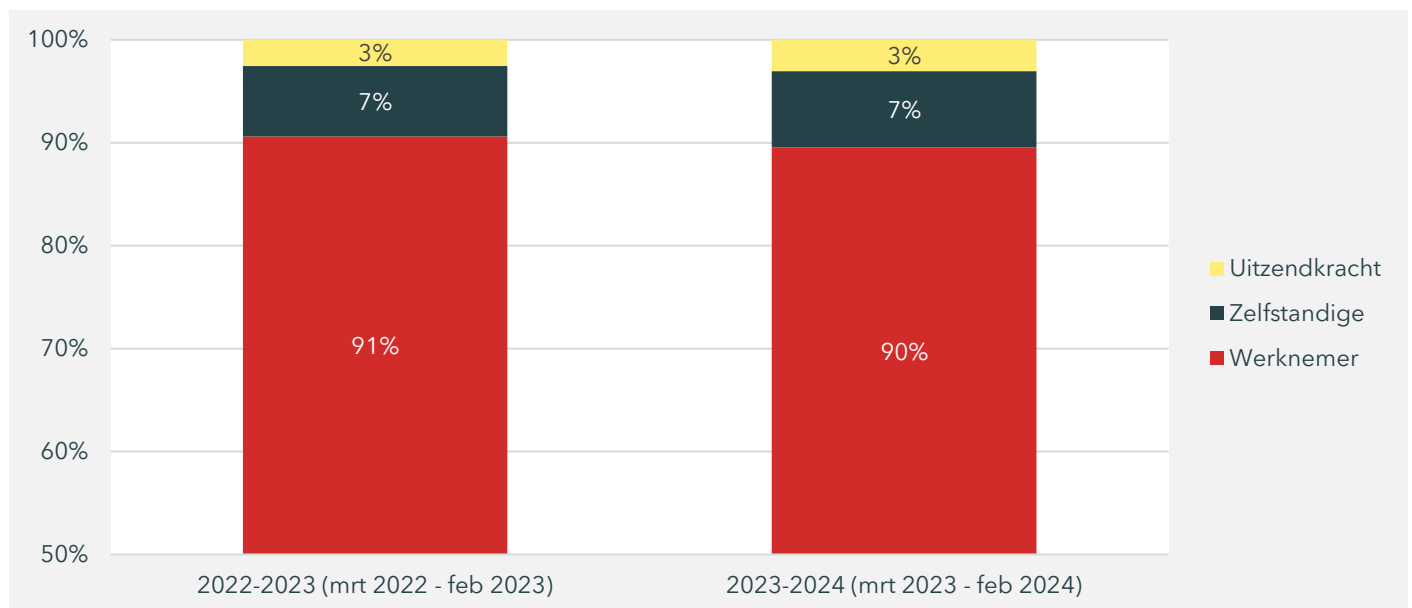
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.27 Aandeel unieke buitenlandse gedetacheerde werkenden gemeld bij het meldloket per jaar naar nationaliteit (maart 2022 - februari 2024)



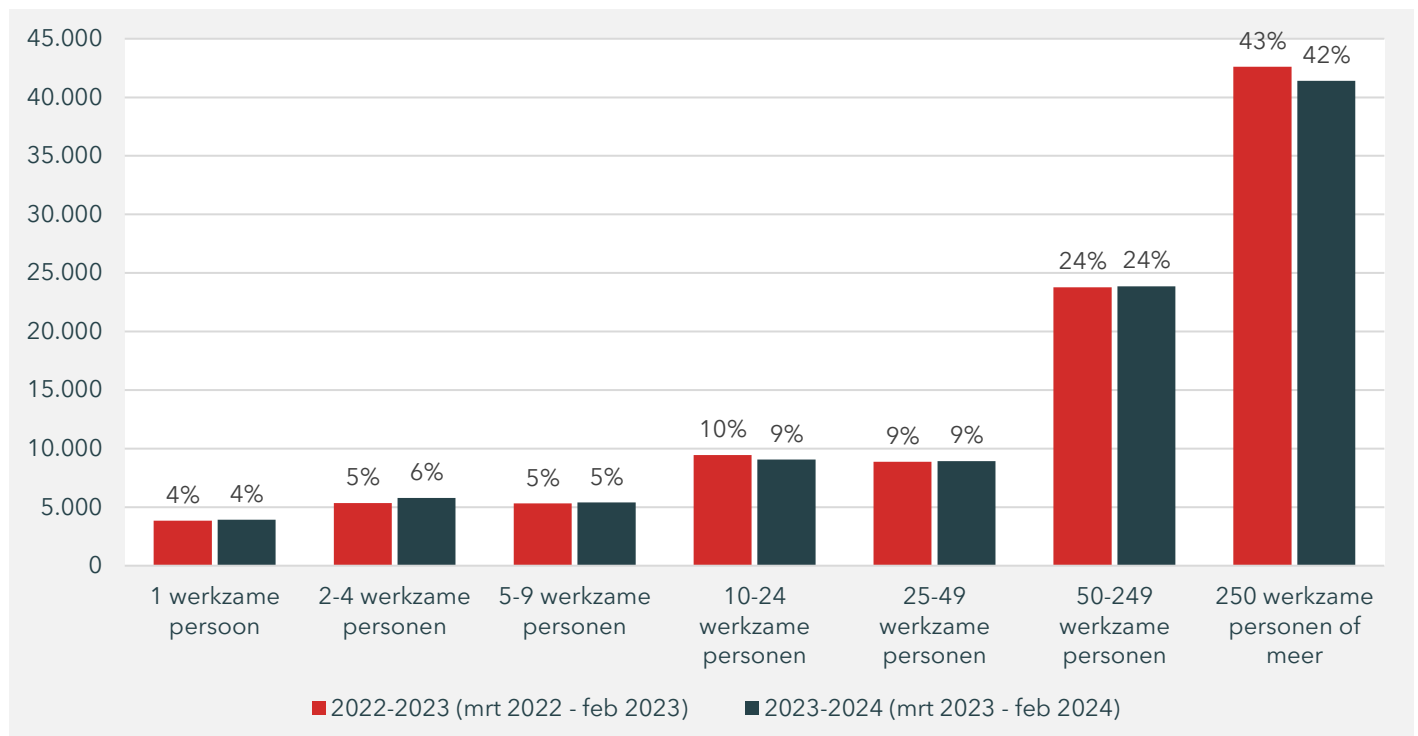
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.28 Aandeel unieke buitenlandse gedetacheerde werkenden gemeld bij het meldloket per jaar naar type arbeidsverhouding (maart 2022 - februari 2024)



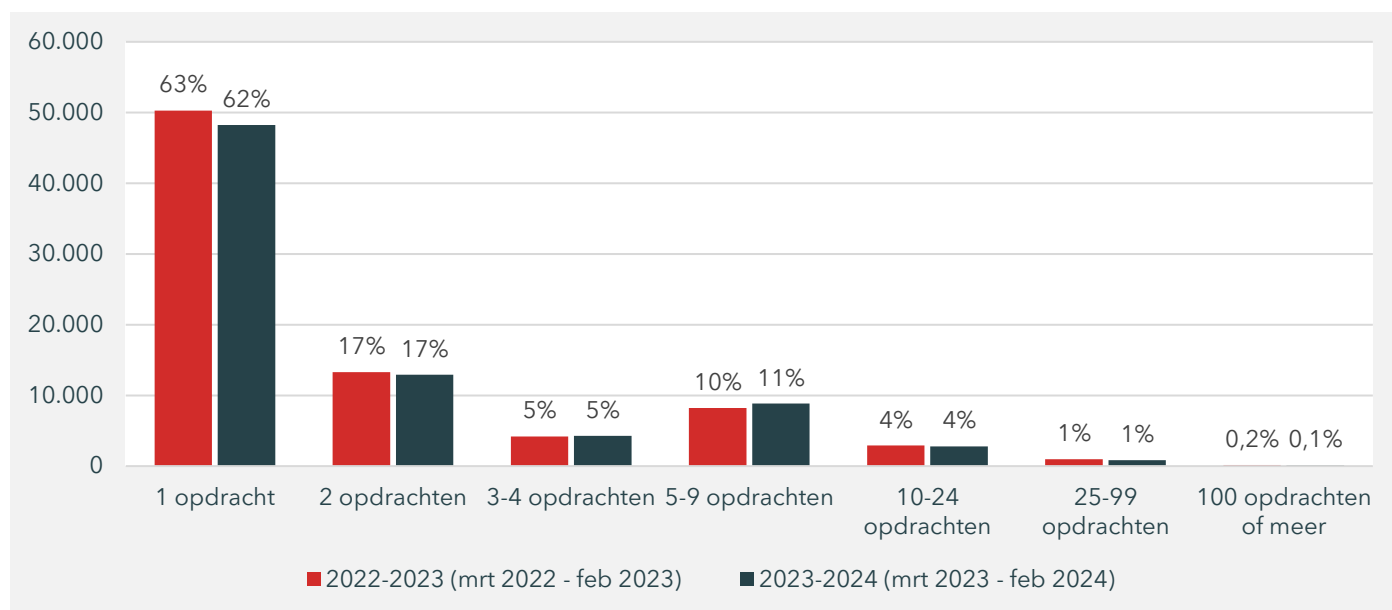
Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.29 Aandeel unieke buitenlandse gedetacheerde werkenden gemeld bij het meldloket per jaar naar grootteklasse werkgever (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)

Figuur C.30 Aandeel unieke buitenlandse gedetacheerde werkenden gemeld bij het meldloket per jaar naar aantal werkopdrachten (maart 2022 - februari 2024)



Bron: Meldloket WagwEU (postedworkers.nl), bewerking SEO Economisch Onderzoek (2024)



“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2025-34
ISBN 978-90-5220-503-8

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2025 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB Amsterdam

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl